

Dr. Marczell Mihály:

PÜNKÖSD (I-II. rész)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

49-76. kötet

PÜNKÖSD

I/1. rész: PÜNKÖSDVASÁRNAP

49. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	5
A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek	5
a) alcsoport: A Szeretet Lelkének belső értelmezéséről	5
1. beszéd: Tüzek napja	5
2. beszéd: A lélek tüzének sugárzó ereje	6
3. beszéd: Tüzek az életéjszakában	7
4. beszéd: A tüzek otthona	7
5. beszéd: Fények értéke	7
6. beszéd: „Ti vagytok a világ világossága”	8
7. beszéd: Az igazi látás Fénye	9
8. beszéd: Az emberek Isten felé fordulnak	9
9. beszéd: Az ember várakozása	10
10. beszéd: A szellők vándorútja	10
11. beszéd: Az örök „Lélek-járás”	11
12. beszéd: A Szentlélek	11
b) alcsoport: A Szentlélek szeretete kifelé való működésének értelmezéséről	12
1. beszéd: Az isteni szeretet alapja	12
2. beszéd: A szeretet mibenléte	13
3. beszéd: Földi és égi tűz	14
4. beszéd: Lélektalálkozások	15
6. beszéd: A szeretet örök kapcsa	15
7. beszéd: Hit, remény elmúlik	16
8. beszéd: Nincs elszakadás	16
9. beszéd: A Szentlélek muzsikája	17
c) alcsoport: A Szentlélek küldetése céljának értelmezéséről	18
1. beszéd: Lélek után áhítózunk	18
2. beszéd: Égből jöttünk... égbe megyünk	20
3. beszéd: A jótanács és erő Lelke	21
4. beszéd: A lélek együttműködése a pünkösdi Lélekkel	22
5. beszéd: Életvirágzásba szökkentsen	23
6. beszéd: Vettük a béke Lelkét	24
7. beszéd: Az üdvözültek száma	25
B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez adott beszédek	25
1. (Introitus) beszéd: Az Úr Lelke	25
2. (Introitus) beszéd: Az Úr uralma	26
1. (Oratio) beszéd: Az isteni adomány felhasználása	26
Kicsoda a Szentlélek?”	26
1. beszéd: Sanctus Spiritus	26
2. beszéd: Lumen cordium	26
3. beszéd: Az emberi lélek tartalma	27
A Szentlélek reánk áramló kincsei	27
1. beszéd: Lelkünk fénye	27
2. beszéd: A föld szegényei	27
3. beszéd: Lelkünk Vendége	28
4. beszéd: Lelkünk nyugalma	28
5. beszéd: Lelkünk tisztítója	28
6. beszéd: Lelkünk szeretet-tüze	28
7. beszéd: A Szentlélek hét ajándéka	28
8. beszéd: Lelkünk örök Ajándékozója	29
1. (Offertorium) beszéd: Légy életünk ereje!	29
2. (Offertorium) beszéd: Lészen lelkünk: áldozati oltárunk	29
1. (Secreta) beszéd: Szentelő kegyedet kérjük	29
1. (Communio) beszéd: A lélek visszhangja csendül	30
1. (Postcommunio) beszéd: Az élet termékenyítése	30
B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumhoz adott beszédek	30
Különálló beszédek	31

a) al csoport: A szeretet közvetlen kérdései.....	31
1. beszéd: A Mester szeretete.....	31
2. beszéd: Még a földre is visszajön.....	31
3. beszéd: A szeretet kölcsönössége.....	32
4. beszéd: Égető és ösztökélő szeretet.....	33
5. beszéd: A szeretet mindig tevékeny.....	34
6. beszéd: A szeretet áldozatossága.....	34
7. beszéd: Föld díszévé teremtsen.....	35
8. beszéd: Isten örök virágfájává nemesítsen.....	36
9. beszéd: A Mester iránti szeretet.....	37
10. beszéd: Szeretettel akar egy családba fogni.....	37
b) al csoport: Az Úr távozása utáni első Pünkösd örömről.....	38
1. beszéd: Az első Pünkösd.....	38
2. beszéd: A Szentlélek erejével dolgozók.....	38
3. beszéd: A pünkösdí Lélek és az ember.....	39
4. beszéd: Az „elragadott” ember.....	39
5. beszéd: Az „ittasodásig” megragadott ember.....	40
c) al csoport: Ingadozók... Nem látók... Nem érzők... Nem élők.....	40
1. beszéd: Valóban szól-e?.....	41
2. beszéd: Az „ébresztő fuvallat”.....	41
3. beszéd: Az apostolok tanúsága.....	41
4. beszéd: A pünkösdí lelkek.....	42
1. beszéd: A Szentlélek jelentkezései.....	42
2. beszéd: A tüzes Pünkösd.....	43
3. beszéd: Mindig velünk az Isten.....	43
4. beszéd: A múltak ébresztője.....	43
1. beszéd: A pünkösdí ünnepkör.....	43
2. beszéd: Bémálásunk szent időszaka.....	44
3. beszéd: A vízszentelés szertartása.....	44
4. beszéd: A pünkösdí színek.....	44
Beszédláncok.....	44
I. beszédlánc címe: Az ígélet napja.....	45
1. beszéd: A csodahajnal.....	45
2. beszéd: Az erősödésre virradók.....	45
3. beszéd: Az ígehirdetés napja.....	45
4. beszéd: A Mesterhez fűztem életem.....	45
II. beszédlánc címe: Isteni természetben részesül – az ember.....	45
1. beszéd: Mivé lesz az ember?.....	45
2. beszéd: Isteni látást nyer az ember.....	46
3. beszéd: Isteni indítást nyer az ember.....	46
4. beszéd: Isteni életet élhet az ember!.....	46
III. beszédlánc címe: Az isteni élet.....	46
1. beszéd: Van Atyánk!.....	46
2. beszéd: Van célunk!.....	46
3. beszéd: Van Segítőnk!.....	47
4. beszéd: Van örök boldogságunk!.....	47
IV. beszédlánc címe: A Mester ígéletét váró apostolok.....	47
1. beszéd: Együtt – a Szent Szűzzel.....	47
2. beszéd: Együtt – az Úrhoz szálló imádságban.....	47
3. beszéd: Együtt – a Szentlélek vétel csodájában.....	48
4. beszéd: Együtt – a Szentlélek ihlette munkálkodásban.....	48
V. beszédlánc címe: A Szentlélek viharzása.....	48
1. beszéd: Alvókat ébreszti.....	48
2. beszéd: Bűnösöket elsodorja.....	48
3. beszéd: Gyengéket erősíti.....	48
4. beszéd: Lélektűzeket fellobbantja.....	48
VI. beszédlánc címe: A Lélek emberei.....	48
1. beszéd: Az apostolok.....	48
2. beszéd: Az apostolutódok.....	48
3. beszéd: Az áldozópapok.....	49

4. beszéd: A megbérmált hívek	49
VII. beszédlánc címe: A „Lélek-járás” útjai	49
1. beszéd: „A Lélek ott fű, ahol akar...”	49
2. beszéd: A szentségek rendes útján	49
3. beszéd: A víziók csodaútján	49
4. beszéd: Az elragadtatások viharában	49
B/ rész – c/ csoportja: a Szentleckéhez írt beszédek	49
Különálló beszédek	50
a) alcsoport: A várakozó tanítványok lelkületéről	50
1. beszéd: Az egybegyűlt „elhagyottak”	50
2. beszéd: A féltő apostol együttes	50
3. beszéd: A nemesen keresők együttesében	51
4. beszéd: Az Úr Édesanyja társaságában	52
b) alcsoport: A Szentlélek érkezése csodás kíséretének jeleiről	52
1. beszéd: Égi zúgások	52
2. beszéd: A nyelvek csodája	53
3. beszéd: A megosztott tüzes nyelvek	53
c) alcsoport: A lelkünk vágyai teljesülésének kérdéseiről	54
1. beszéd: A Lélek érkezése	54
2. beszéd: Inspirációk	55
3. beszéd: Az ég csodáinak felcsendülése	56
4. beszéd: A világ tájainak embertömege	56
5. beszéd: A Lélekkel telítés égi áldása	57
d) alcsoport: Diákbeszédek mintaként	58
1. beszéd: Az örök Tűz fenye és melege	58
2. beszéd: A szent tüzek	59
I. beszédlánc címe: A Pünkösdi csodája	60
1. beszéd: Zúgó hangok csodájában	60
2. beszéd: Tüzes nyelvek	60
3. beszéd: Beszédes ajkak	60
4. beszéd: Értő emberek	60
II. beszédlánc címe: A Lélek hatása	60
1. beszéd: Boldogság az érkezése	60
2. beszéd: Pecsét – a krisztusi tanításon	60
3. beszéd: Erő – az igehirdetésre	61
4. beszéd: Biztosíték – a tevékenységre	61
III. beszédlánc címe: A Lélek vevői	61
1. beszéd: Pünkösdi apostoli lelkek	61
2. beszéd: A közvetítőkből ajándékozottak	61
3. beszéd: Partusok... médek	61
4. beszéd: Az isteni ígét hallgatók és befogadók	61
IV. beszédlánc címe: Kikből szól a Lélek szava?	61
1. beszéd: Isten nagyságát hirdetőkből	61
2. beszéd: Krisztus ígéretét vevőkből	61
3. beszéd: A Krisztusért élőkől	61
4. beszéd: A Krisztusért halókból	61
I. beszédlánc címe: Az ígért Lélek	62
II. beszédlánc címe: A Szentlélek a földre száll	62
III. beszédlánc címe: A Lélek csodái	62
IV. beszédlánc címe: A pünkösdi kegyelem ereje	62

Előszó

Pünkösöd Vasárnapja az Egyház legnagyobb ünnepeinek egyike, mert a **diadalmas Krisztus** Szentlelket ígérő szavának **beteljesülése**. Dicsőség és öröm hangja csendülhet tehát! – Lehet szólni: Krisztus Urunk életének kiteljesüléséről, a Szentlélek dogmatikai beállításáról, a Szentháromság tételéről (szinte előkészítheti a jövő vasárnap gondolatát). Majd rátérhetünk az Isten és ember kapcsolataira, a kegyelem szentségére, a kegyelem életet alakító erejére, a bérálás szentségére, a kegyelem életet alakító erejére – már a bérálás után... a lelki erőfeszítések isteni alátámasztására, a térítő erők, a missziókra, a kiválasztottak hivatására. – Az egész ünnep tárgyi tartalma röviden: a harmadik isteni Személy ünneplése. Megragadható tehát az a gondolat, amely a Szentháromság kinyilatkoztatását és Isten belső életét, majd kifelé való működését ismerteti (ezt a tételsort tekintve igen sok gondolat és beszédváz található más vonatkozó helyeken is). – Ugyancsak sok lehetőséget ad az a pont is, amely a Szentlélek történelmi eljövételére figyelmeztet. Itt tárgy lehet a történelmi előkészület (Krisztus ígéréte!), a megjelenést várók együttese, a megjelenés ténye. – Aztán folytatható a témakör olyan vonalakon is, hogy mit eredményezett a Szentlélek vétele az apostolokra, az Egyházra és az egyes emberek lelkében. Ezt a csoportot úgy jellemezhetnők gondolatilag: a Szentlélek kiadásának lélekcsoái. Erről a tételről is közlünk néhány vázlatot. Idecsatolhatók azok a nagy megtérések, amelyek Saulon át az ifjúkori írók, művészek nyomán mondhatók (Ágoston, pogány fejedelmek, nagy írók, Strindberg, Mauriac, François Coppée, Bourget, Pellico Silvio, Papini, Huysmans, Werfel, Zweig, – „Sie hörten seine Stimme” – stb.!)... Nagy területet adna azután a külön kötetben fejtegetett kegyelemtan. – Idesorolható még a Szentlélek ajándékai tételköre is (szintén máshol bővebben található). Ezeknek zárógondolatai lehetnének még „az utolsó percben kapott kegyelmek” (a jobb lator példája stb.). – A liturgia és a tűz szimbolikája is sok szónoknak hálás témája. – Végül alkalmas idő volna az aszketikus és misztikus életkeretek magyarázatára, mert mindennek a gyökérzete a Szentlélek kiadásából táplálkozik. – Fontos azonban, hogy a sokoldalúan fogható kérdés fejtegetése gyakorlati következtetéseket foglaljon magában! És ne felejtsük: örömhangozt csendítsen lélekhárfánk! – Itt a szokásos rendszert követjük: **A/ alatt** a tárgyi jelleghez, **B/ alatt** az írott liturgiához írt beszédeket közöljük; **B/ – a/ alatt** a „kis liturgia”; **B/ – b/ alatt** a napi Evangélium és **B/ – c/ alatt** a Szentlecke szövegeihez adott fejtegetések adódnak.

* * *

A/ rész: az ünnep tárgyi jellegét érintő beszédek

Most tehát, ha erre a részre vonatkozó nagy gondolatcsoportot tovább bontanók, akkor elsősorban a **Szentlélek tüzes nyelvének jelentkezésén** indulva, az isteni Lét problémái ugranak elő. Mintegy előkészületét adják a Szentháromság vasárnapjának, amikor különös nyomatékkal szólunk az istenség **belső** életéről. – Természetesen itt is érvényt találnak az Isten és ember kapcsolatának gondolatai is.

a) alcsoport: A Szeretet Lelkének belső értelmezéséről

1. beszéd: Tüzek napja

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek dogmatikai értelmezése)

Bev.: A „tüzes nyelvek” megjelenése eleven jelzése a Szentlélek megjelenésének és kiadásának. Az Írás így írja le: „Mikor elérkezett pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre...” (Ap.Csel. 2,1-3). A tűz tehát jel; a Lélek érkezése a lényeg, amely tartalom ismeretést és így értelmezést igényel. Annál is inkább, mert a katolikus tanítás az emberi élet értékelésénél a **Szentlélek kegyelmét** mindenk-felettinek mondja. Ezért vizsgáljuk, mit jelen valójában a Szentlélek és milyen értelmet adhatunk **reánk** vonatkozóan a Szentléleknek?

1. Lénytani feleletünk: a Szentlélek az Isten harmadik Személye.

Az isteni természet titka – örök szent homály az ember értelme előtt (Mózes csipkebokor jelenete).

a) De a **kinyilatkoztatás** – fényt vet a legszentebb titokzatosságra. Olvassuk csak az Ószövetség ködös előjelzését: „Amint ugyanis felemelte szemét, eléje tűnnek három férfiú, ki ott álldogált közelében. Mikor meglátta őket, eléjük szalada a sátra ajtajából, földig borulva előttük, és mondá: Uram, ha kegyelmet találtam szemed előtt, ne haladj el szolgál mellett” (1Móz. 18,2-3). Igaz a szentatya mondanása: hármat látott és egyet imádott. – Majd figyeljük az Újszövetség világos beszédét: „Hárman tanúskodnak tehát a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy” (1Jn. 5,7). – Majd Jézus keresztelésénél ezt olvassuk: „Megkeresztelkedés után Jézus azonnal feljött a vízből, mire megnyílt neki az ég és látta, hogy Isten Lelke galamb képében leereszkedik és rászáll. Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem lelem” (Mt 3,16-17). – Az Úr apostolindítása pedig ilyen paranccsal történik: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) És az **értelem kísérletei** megértetik-e ezt a szent titkot? Csak az **ellentmondást** zárja ki. **Nem** azt mondja, hogy három egyenlő eggyel, hanem azt, hogy **az egység három Személyben** él. – Végül is tudnunk kell, hogy a véges ember a Végtelent fel nem foghatja. Szt. Ágoston emberi módon magyarázgatja (Esse, nosse, velle). De ez csak közelítő analógia, a tenger mélységének kagylóval való kimerítési kísérlete.

2. Az emberi lélek isteni természetben való részesítője.

Mit mond tanítva Róla az Egyház élő tana?

a) Bennünk lakozó isteni Lélek. Azért mondja Szt. Pál: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – Majd arra is utal, hogy örök szeretettel gondoljuk lelkünk Lakóját. Ezt pedig így magyarázza az Írás: „...annak Lelke, aki föltámasztotta Jézust halottai-ból” (Róm. 8,11). – Ugyancsak ezt jelenti ez a szöveg is: „Meg ne szomorítsátok Isten Lelkét, akinek jegyét viselitek a megváltás napjára” (Ef. 4,30). – Majd ezt az ígéretet is halljuk, amikor a Mester megígéri, hogy távozásakor elküldi a Szentlelket: „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az Igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő majd tanúságot tesz rólam” (Jn 15,26).

b) Minket lélek világában is indító. Tűz, **Aki** éget (múltat)... Arra az isteni erőre gondolj, amelyről ezt mondja az Írás: „Szívemet megvizsgáld, éjjel is kutattad, tűzpróbára tettél, s nem találtál bennem rosszat” (Zsolt. 16,3). Vagy gondolj erre a prófétai szóra, amelyben megcsendül a Szentlélek ereje: „...aki utánam jön, hatalmasabb nálam. Arra sem vagyok méltó, hogy saruit hordozzam. Ő Szentlélekkel és tüzrel fog megkeresztelni titeket” (Mt 3,11). – Tűz, **Aki** felgyújt (látatja a feladatot és feltüzel a végrehajtásra). – Ez a Tűz, amelyről így szól a Mester: Azért jöttem, hogy tüzet gyűjtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna. Ez az, amelyről így szól a Zsoltáros: „Ha leheletedet reájuk bocsátod, ismét életre kelnek, és megújítod a föld színét” (Zsolt. 103,30). – Mintha messze világból hallanám azt a csodaéneket, amelyet a középkori áhítat fogott „Veni Sancte Spiritus” himnuszába.

c) De kérdezhetném azt is: vajon az emberi lélek érzi-e ezt a pünkösdi tüzet? Igen! Akit megragadott az Isten Lelke, az olyan lesz, mint Saul élete. A történelem ezt mutatja: lehet valaki Saulusból Paulus, Augustinusból Szt. Ágoston. – Sőt a „nagy megtérőkből” kinőnek Krisztus hűséges követői (Papini író útja...).

Bef.: Mi tehát a teendő? Figyelni kell a Lélek sugallatára és a „Lélek tüzes nyelvostás csodájában” megtalálni lelkünk izzó lendületét. A levonható igazság ez: a „tüzes nyelvek” – jelek, a „tüzes lelkek” – tények.

2. beszéd: A lélek tüzének sugárzó ereje

(Erkölcsei beszéd: Lélekértékünk kihatása)

Bev.: A napsugár olyan igénye a természetnek és embernek, hogy belőle sugárzik felénk az életét mozgató erő. – Tavasz napsugárról vedd a példát... Napot kereső emberre hivatkozzál!... – És a lélekszentélynek napsugara milyen hatást gyakorol az emberi életre?

1. Önmagamot fényárban és melegben tartja.

Itt arra kell gondolni, vajon van-e nagyobb érték, mint önmagam életét helyesen értékelni és vezetni? – Mit ad tehát nekünk a Lélek tüze és fénye?

a) Világosságban él az ember. Tárgyilag ez az alap: „Mivel az örök világosság kisugárzása és Isten fölségének szeplőtelen tükre és jóságának képmása” (Bölcs. 7,26). Belőle sugárzik önnön életére az Istentől lekönnyörgött fény: „Küldd el világosságodat és igazságodat, hadd vezessenek és vigyenek el engem szent hegyedre s hajlékaidba” (Zsolt. 42,3). – Ez az a fény, amely az igazak életútját megvilá-

gítja és a gonoszokat sötétségben tartja: „Az igazak világossága vígan lobog, a gonoszok mécsese pedig elalszik” (Péld. 13.9).

b) Lélekmeleget érez a titkos szentélyben. Ez az az isteni adomány, amelynek eredője: „Világosság ragyog az igazra, s öröm az egyenes szívűekre” (Zsolt. 96,11). – És mindez miért? Mert a „lélek-szentély tüze” önnön lelkedben élő **isteni szeretet** ereje.

2. Környező embertestvérré fejlesztő erőit sugározza.

De maradhat-e zárt életszentély értéke és szent tüze a lélek isteni ereje? „Talán azért gyújtanak világosságot, hogy véka alá vagy ágy alá rejtsek, nem pedig azért, hogy tartóra tegyék?” (Mk 4,21).

a) Családban... A család „angyala” az édesanya. Ki biztosít **fényt** az otthonban? Az édesanya lelkének tüze! Vesse fényét úgy a családra, hogy rajtuk a jóság jegyeit lássa, és a gyermeknép pedig benne a jóság forrását szeresse.

b) Munkahelyem... Az is otthon. Csakhogy nem az életközösség, hanem a szolgálatközösség szentélye. Itt is a Lélek fénye vetítődjék mindenkire és mindenre.

c) Társas együttesben... Ez azért fontos, mert itt nem igen szoktak úgy fényeskedni az emberek, hogy mások jósága és szépsége kapjon fénysugarat (megszólások!)... És mindez miért van így? Mert a lélek tüze – az életet **szeretet fénye**. A Szeretet pedig – Maga az Isten (1Jn. 4,8).

Bef.: Az „életszentély napsugara” légy egész életedben! Mi lesz az eredmény? Életet fakaszt körülötted az „élet napsugara”...

3. beszéd: Tüzek az életéjszakában

(1952)

Bev.: Az apostolok éjszakája... És a miénk?

1. Fény a tűz, mely irányt mutat, világít.

„Ekkor megjelenék néki az Úr, tűz lángjában egy csipkebokor közepéből” (2Móz. 3,2). „Az Úr előttük vonult, hogy mutassa az utat, nappal felhőoszlopban, éjjel meg tűzoszlopban, hogy vezérelje őket az úton...” (2Móz. 13,21). „Izrael fiainak szeme előtt olyan jelenség volt az Úr dicsősége, mint a hely ormán égő tűz...” (2Móz. 24,17). „...szeme mint a lobogó tűz...” (Jel. 1,14).

2. Tűz, mely örök tűzhelyet kínál.

a) Melegít...

b) Elégeti az értéktelent. „...a pelyvát pedig olthatatlan tűzben elégeti...” (Lk 3,17). – „Lám a csekély tűz mekkora erdőt gyújt föl” (Jak. 3,5).

Bef.: Ez a Pünkösöd. – És nekünk? Kis fények élednek, de a parázs izzik, nagy tüzek lobbanást kapnak...

4. beszéd: A tüzek otthona

(1952)

Bev.: A legenda szerint Prométheusz hozta az égből... De hol van? Kövekben?... „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbannának!” (Lk 12,49).

1. Lélektüzek – a lélek szentélyében...

„Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). „A Lélek mindent átlát, még Isten mélységeit is” (1Kor. 3,11). „...Kérdezték egymástól: „Ugyan mi lehet ez?” Mások meg gúnyosan megjegyezték: „Teleítették magukat édes borral!” (Ap.Csel. 2,13).

2. Életlendületben.

Szt. Péter válasza: „...szétárasztom minden emberre Lelkemet...” „A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, (szerénység),...” (Gal. 5,22-23). „A Lelket el ne fojtsátok!” (1Tessz. 5,19). „...ahogy a Lélek tanítja, lelki embereknek lelkieket nyújtva” (1Kor. 2,13).

Bef.: Vándorlángok egybefonódnak az örök szeretetkapoccsal: Lélekkel! – Hogy ezt leedsjük, ezért most térdelve mondjuk a „Jöjj Szentlélek Úristen...” himnuszát!

5. beszéd: Fények értéke

Bev.: „...És mondá az Isten: Legyen világosság! És lőn világosság. És látá az Isten, hogy a vilá-

gosság jó” (1Móz. 1,3-4).

1. Fényben áll a nagyvilág.

Ezek – kapott tüzek.

- a. Akár égés eredménye, nap, hold, csillagok stb.
- b. Akár az őstüzek fényvetése. Föld és kihalt bolygók...

2. Világít a szentjánosbogárka...

Ez – hordozott és kifelé ható tűz.

3. Tűz a Szentlélek tüze.

Ez is – kapott. De Istentől vett.

a. Lelket világít...

b. Istenhez vezet.

Bef.: A „Lux mundi” az élet igazi Tüze.

6. beszéd: „Ti vagytok a világ világossága”

(Mt 5,14) (Dogmatikus beszéd: A lélek ereje)

Bev.: A tűzről úgy beszél az ember, mint a világ egyik legnagyobb értékéről. Fényt és meleget szóró hatalom, de egyúttal pusztító vagy átalakító erő. – És a lélek tüze?... Mert erről szól a Mester mondván: „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14). – Mi a lélektűz valóságos gyökérzete?

1. Az Isten képét alkotó szellem a lélek.

Mit adott nekünk az Isten?

a) Írás szent szövege mondja: testet és lelket. „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,26). De erről a lélekről az Istenhez hasonlóságot tekintve így ír az Írás: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27).

b) Emberi értelem is alázatos hódolattal állítja. Mit lát az emberben – a természetlényekkel egybevetve? Megismerő erőt – a nem ismeréssel szemben. Alanyiságot – a tárgyiassággal szemben. – Szabadságot – a kötöttséggel szemben. Halhatatlansági vágyat – a mulandósággal szemben. – Mi ez? Isten-hasonlóság észlelhető jegyei.

2. Az isteni természetet közlő kegyelmet.

Amit azután megközelít és a lélek belső értékéről megismer az ember, az az Isten teremtette lélek természetes értéke. De Isten többet is ad a mi lelkünknek. A megigazulás kegyelme – az ajándékok ajándéka.

a) Ezt vesszük. Ingyen és külön érdem nélkül. „Félreismerik ugyanis az Istentől eredő megigazulást, és a magukéval próbálják helyettesíteni. Nem vetik alá magukat az Istentől eredő megigazulásnak. Mert ez a valóság: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ehhez gyűjtsük és hasznosítsuk erényeinket „...Nem adunk, felelték az okosak, különben nem lesz elég nekünk se, nektek se” (Mt 25,9).

b) Ennek erejében járjunk: „Valaha ugyan sötétség voltatok, most azonban világosság az Úrban” (Ef. 5,8).

c) És ennek erejében legyünk az Úr Jézus lelki nemzedéke. Élünk úgy, mint az apostol: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: Ezek a kinyilatkoztatott igazságok **tartalmilag** magyarázzák, hogy miben „tűz és fény” az ember?! Lélek természetében és a kegyelmi telítettség természetfeletti adományában.

*

Ez a beszéd átépíthető Kipling „Jungle Book” című állatregényére. Ott szerepel a hatalmas párduc, a Dageera, aki rettenthetetlen erejével hivatkozva és hivatkozva így szól a gyenge Mauglihoz, a „farkasgyermekhez”: olyan gyenge vagy, hogy mancsom kis csapásával szétmázolhatnálak, de a **szemedből csillanó tűz** előtt remegve semmivé leszek... – **Alkalmazás:** A test erejénél nagyobb a **lélek** villanása és ereje.

*

7. beszéd: Az igazi látás Fénye (1958, Erzsébet templom)

Bev.: Mi is a fény? A tudomány megállapítása a fényről: rezgés:... Lényeg: feltárása a felületnek és csak fizikai segítség. Lehet több is és pedig: az adott világ belső értelmezése. És lehet ennél is több: a szellemi világ értelmezése. Ez az igazi fény és Fény. – Honnét ered ez a látási lehetőség?

1. Omne bonum deorsum est.

a) Ezért imádkoztak az apostolok. Nem láttak az „emmausziak”.

b) Ezt várták az apostolok. Odament a Mester, onnét várt kegyelmet az ember. Pünkösdig nem láttak. – Szt. Pál igazi „Pünkösdje” (Lásd: Ap.Csel. 9. fej.)...

2. Omnis motus spiritualis a Spiritu Sancto est.

a) Ezt ígérte a Mester: „A Vigasztaló pedig ... eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). Ez lesz a múlt, jelen és jövő látása...

b) Ezzel él az apostolok mintájára az ember. Ez a gyakorlati élet valósága. Miért? Mert hordozza a „látás kegyét”, mivel viselte a „nap melegét”... „Beérés”... Ítélet”...

Bef.: De érzem-e ezt? – kérdezem befejezésül. Igen. Szellemi fuvallatokon kezdődik, sokszor zúgó viharokban tobzódik, majd derűs májusi zefírré szelídülve **életet fakaszt**. – Mi ez? Inkább: **Kicsoda** ez? A Szentlélek Isten.

8. beszéd: Az emberek Isten felé fordulnak (Erkölcsei beszéd: Az ember életiránya)

Bev.: Élő virágok fordulásának iránya a nap. – Emberé?: az Isten. – Mit tesz az ember?

1. Kutatja a létező világot, hogy Hozzá jutásában lépcsője legyen.

a) A látott világot értelmezi – **természetes úton**. Szinte követi az okosak útját, hogy elhagyja a balgák ösvényét. „Mert balgák mindazok az emberek, kikben nincsen Isten ismerete, kik nem tudták a látható jókból megismerni azt, aki vagyon, s a műveket szemlélve nem ismerték föl az alkotót” (Bölcs. 13,1). – Röviden életelvévé és igazságává teszi: „Ő a mi Istenünk, hozzá senki sem hasonlítható” (Bár. 3,36).

b) De itt nem állapodik meg. Közelíti – **természetfeletti úton**. Lényege ez: alanyi és tárgyi területen természetfeletti (kegyelmi) az ember útja. Az Írás – Ószövetség! – keményen vezet arra, hogy **egy** az Isten. „Halld Izrael! Az Úr, a mi Istenünk egy Úr!” (5Móz. 6,4). – De vigasztalva bíztat, hogy velünk is az Isten. „Mert vizet öntök én a szomszjas földre, és folyóvizet a szárazra, kiöntöm lelkemet ivadékodra, és áldásomat sarjadékodra” (Iz. 44,3). Ezért jelzi az Írás – Újszövetség –, hogy életünk igényeit kielégíti az Úr. „Én a szomszjaszónak ingyen adok az élő vizek forrásából” (Jel. 21,6). – Majd ezt is halljuk: „Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám a szőlőműves” (Jn 15,1). – Sőt ezt is tudomásul vesszük: „Bizony, bizony mondom nektek: Aki nem születik újra vízből és (Szent)lélekből, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,5). Itt már a kegyelmi újjászületés az alap, és ennek segítségével közeledik az Isten lényegéhez az ember.

2. De igényli ezt is, hogy az isteni kinyilatkoztatás lényegét megközelítse.

Értelmünk **csak** kegyelmi fényvel áldva **közelíti**, de soha fel nem fogja. Sem itt a földön, sőt még a túlvilágon sem. – Figyeljük csak az emberi értelem előtti megvilágosodást.

a) Az **Isten-eszme** mindig és mindig fényesebb a kinyilatkoztatásban, de sohasem érthető tökéletesen. – Az Ószövetség lényegében így tükröződik: „Csak tudja az Isten, hogy azon a napon, amelyen arról esztek, megnyílik szemetek s olyanokká lesztek, mint az Isten: tudtok jót és gonoszt” (1Móz. 3,5). Az Újszövetségben pedig ez a legfenségesebb meghatározás: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8).

b) De az embernek Istenhez kapcsolódása is fokozatosan bontakozó. Az Ószövetségben – Úr az Isten. Azért hangzik még a próféta küldésében is a hatalom szava: „Majd kinyújtotta kezét az Úr, megérintette szájamat, és mondta nekem az Úr...” (Jer. 1,9). Az Újszövetségben Atya az Isten: „Mi Atyánk...” (Mt 6,9).

c) Végül az emberi élet fokozati kialakulása is – a történelem folyamán felemelkedőbb. Az Ószövetségben **alázkodó szolga** az ember. Az Újszövetségben ez az igazság: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12).

Bef.: Befejezésben kérdezzem: mit mutat az ember élete? Állandó Isten felé fordulást. Olyat,

amely értelem és kinyilatkoztatás alapján Istent keres; de olyat is, amely az Istenhez jutva **isteni életet** követel.

9. beszéd: Az ember várakozása

(Erkölcsei beszéd: Az ember kialakulása)

Bev.: Bár „fejlődő lét” az ember a földi életben, mégis örök „várakozó” az Istennel szemben. – Hogyan?

1. Istent várja – a földi életében.

Olyan módon, hogy állandóan igényli.

a) A természetéhez tartozó földi érték – **nem elég neki**. A föld, a földi kincs és szépség kevés. – Sőt teljes értelemmel elfogadja a Bölcs szavát: „Csupa hiúság, minden csak hiúság!” (Préd. 1,2). Mégpedig annál inkább, mert a krisztusi tanítás is erre hangolja. Szinte állandóan fülében cseng: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelke azonban kárt szenved? Mit is adhatna az ember cserébe lelkéért?” (Mt 16,26).

b) De ha kevés a föld, akkor mit akar még az ember? Egek Ura is igénye neki. Ezért mondja a Zsoltáros: „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). Sőt ezt az áhítozását önti dalba a pünkösdi himnusz: Nélküled Uram, üres a lelkem! – Amit azután isteni módon csendített az Írás, azt emberi ajkon így fejezi ki az emberi lelket jól ismerő **Ward Mária**: „Nekem minden kevés, ami Istennél kisebb.” – Mi ennek a magyarázata? Isten az ember legnagyobb kincse, Isten küldötte a földre, és Isten nélkül üres az élete!

2. De kielégítő boldogság-e az Isten földi birtoklása? A felelet ez: **Isten várja – örök boldogságban**.

Ez pedig a végcélba futni készülőnek Isten rendelte örök otthona. Hová futunk?

a) Végnélküli élet felé. Minden vágyunk az **élet**. Legnagyobb életígéretünk – az **örök élet**. – Jézus szava így biztat. „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, mégha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). – Sőt állandó egyházi tanításunk ezt a tételt csengeti lelkünk előtt: „Az élet megjelent. Azt hirdetjük tehát nektek, amit láttunk és hallottunk. Hirdetjük nektek az örök életet, mely az Atyánál volt, és megjelent nekünk” (1Jn. 1,2). – Az utolsó ítélet leírása is – az örök élettel jutalmaz. Ezért mondja a Mester tanítása szerint az örök Bíró: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot” (Mt 25.34).

b) De a végtelen élet felé törtető ember hogyan értelmezi a végtelenbe törés tényét? Azt is mondja: törtetőnk a végtelen Atyánk felé. Hová ment a Mester? Maga mondja: „Én elmegyek, Ti kerestek majd engem, de meghaltok bűneitekben. Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek” (Jn 8,21-22). – Hová követi az ember? Erre is a Mester felel: „Atyám házában sok hely van, ha nem úgy volna, megmondtam volna, hiszen azért megyek, hogy helyet készítssek nektek” (Jn 14,2). – És kivel találkozik az ember? Ezt is a Mester feleli meg: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23)

Bef.: Mi tehát az örök „várakozók” sorsa? A feleletet ez az igazság adja: Az Istennel való boldog találkozás a **földön**, és az Istenatyával való boldog, örök, végnélküli élet a **menyben**.

10. beszéd: A szellők vándorútja

Bev.: Tengeri utasok észlelik – a szellők ébredését. Ezek azután utat járnak.

1. A természet lényeit sodorva ébresztik.

a. A ködöt támadják...

b. Az alvókat ébresztik...

c. A némákat dalra hangolják...

2. Az ember lelkét azonban csak Isten vihara ragadja.

a. A tevékeny Lélek vihara...

b. Az utolsó nap harsonázójának dala...

c. Az örök otthon szent angyalkara...

Bef.: Szellők – ébresztenek, égi kegyek, indítások, kegyelmi viharok – élő embert ragadnak. Ez a pünkösdi Lélek!

11. beszéd: Az örök „Lélek-járás” (1957. V. 9.)

Bev.: Archimedes szavainak költői alakjával kezdem: ha megrezdül a falevél, sarkában megmozdul az egész világ... Hát a Szentlélek eljövételének zúgó viharzásának ideje **után** – elmúlt-e a Lélek lendítő ereje? **Csak** Pünkösöd napja volt a Lélek-járás? **Csak** akkor volt lélek rezdülése élethalakítás?... Nehéz gondolat volna ennek az isteni tettnek ilyen leszűkítése. – Hogyan van tehát a „Pünkösöd Lelkének” viharzása? Vagy így is kérdezhetném: micsoda valóban a Lélek viharzása?

1. Viharzó erő – az első fergetegben.

Olvassuk csak az Írást:

a) Magával ragadja – az apostolokat. „...mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket...” (Ap.Csel. 2,1-4).

b) Magával ragadja – a hallgatóságot. „Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott...” (Ap.Csel. 2,6).

2. Ámde ez a „lélekviharzás” nem marad nyom nélküli Lélek jelentkezés. Valójában második jellege: **tisztító erő – az állandó fuvallatban.**

a) Tisztítja – a felfogó népet.

b) Tisztítja – a „mai pünkösdi lelkeket”.

3. Végül azután állandó nevelő erő – a folytonos áramlásban.

Hol észlelhető ez?

a) Az egyes embereknek Istenhez fordulásában... Jól jegyezd meg: az egyes emberek elfordulhatnak az Istentől, de **ők is** visszaívelnek oda, ahol az egész emberiség életet talál.

b) Az egész Egyházat betöltő égiek szolgálatában. – Ezt ígérte Krisztus: „Te Péter vagy. Erre a sziklára építem Egyházamat” (Mt 16,18). – Ezt mutatja az Egyház hajójának örök ereje: „Fluctuat, sed non mergitur”.

Bef.: Milyen képhez hasonlítsuk ezt az égi lélekfakasztó erőt? **A tavaszt zsendítő erők együtteséhez.** Mi ébreszti a tavaszt? Lenge szellő, szitáló harmat, sziporkázó napsugár... Ez a **természetes** erők sodró viharzása és életlendítése. – És a **lélektavasz?** A **Szentlélek ereje** az indító. Az az égi erő, amely **felkavarja** a mozdulatlan emberéletet, amely **megtisztítja** a földies emberi lelket és végül **Isten gabonájává** érleli a küszködő embert. – Ennek elérézéséért mondjuk: Veni Sancte Spiritus!

12. beszéd: A Szentlélek

Bev.: Közlekedhet-e Isten az emberrel? Nem is lehet a kérdésre felelni, mert Isten és ember kapcsolata a legszorosabb. A teremtés, megváltás olyan isteni áramlások, amelyek örök kapocsban tartják az embert Istennel. – Azt a kérdést azonban fel lehet vetni, hogy az Istenhez tartozandóság hol és miben jelentkezik? A Szentlélek lakozásában és dinamikai áldásában.

1. A pünkösdi kép rajzolandó.

a) Amikor a gyenge, bizonytalan emberek, a várakozók, imádkozók egészen megváltoztak, szóról szóra lélek megszállottjai lettek. Akik azelőtt féltek a zsidóktól, kimennek közéjük. Akik nem emlékeztek a tanításokra, azoknak eszükbe jut minden. Valami módon az történt, hogy egy égi villanás, az értelemnek egész különleges megvillantása jelentkezik ezeknek az életében.

b) Az a kérdés, hogy a mi életünkben nincs-e ilyen lélekmegszállás. Ha jobban figyeljük egyéni életünket, sokszor találja az ember azt, hogy adódnak a lelkében az örök élet felé húzó megvillanások. Szenvedésben, örömben, vágyban, törtetésben, majd mikor megnyugszik azon az úton, amelyen lendül. És akkor jönnek ezek a megvillanások, mindig a lelki béke idején. Amikor a tiszta élet tudatában élek, amikor a jóakaratom nemességét hordozom, amikor a törtetések lendületét érzem, akkor villannak meg előttem tüzek: erre kell mennem. És csodálatos, ezek a tüzek nem gyulladnak meg a szórakozás termeiben, sem tudományos együttesekben, hanem a magányban, a várakozó ember magányos lelki imádságában. Ezek leboruló imádságok. Ezek a lumen Christi-t hozzák, és a Lumen mindig a Szentlélek. Érzi az ember magában nemcsak a fényt, amely világít, hanem a meleg kenetességet olyan értelemben, hogy az ember azt mondja: jó nekem így lennem. Olyan boldog érzés, tűz, melegség... Ezek

azok a jelek, amelyekről azt mondják: a Szentlélek lakik az ember lelkében. – Ha az ember nagy ügyet intéz, életének krízis idején, akkor megvillan az ember előtt és könnyedén, boldogan mondja: ezek a Szentlélek jelenlétének jelei.

2. A Szentléleknek dinamikai hatásai vannak az ember életében.

a) Alapvetésben minden egyes életmozdulás egy lendülés, nekivágás, előretörés, de a testi élet és a természetes élet területén. – Az ember tör a jobb élet ormai felé. Ezeket az ember lelke indítja. A Szentlélek ott indít, ahol az ember lelke az örökkévalóság felé emelendő. – Amikor az ember nem arra dolgozik, hogy az egzisztenciája jó legyen, a családi élete, otthona jó legyen, hanem elködösíti ezt az ember, minden eltűnik és azért tud tenni, hogy lélekben legyen nemesebb... A Lélek ott fű, ahol akar. Hányszor érzi az ember, hogy egy váratlan esemény a lélek tüzével telíti. És ez annyi, mint dolgozni együtt a Lélekkel, nekilendülni, megpróbálni, következetesen szolgálatba állni, amit a Lélek sugall. A maga életében könnyen érzi ezt az ember. És a másokéban? Akkor, ha mint jó édesanya, felelősnek érzi magát az ember mások életéért. Egy kallódóval szemben érzi az ember, hogy ez nekem felelősségem. És próbálja csendben a kezét fogni és emelni...

b) És csodálatos a Lélek ereje, sohasem erőszakkal dolgozik. – Ha az embert nagy zavar fogja el, az nem a Szentlélek szava; a Szentléleké a belső könnyedség. És ha arra indul az ember, akkor hordja a Szentlélek erejét. Mindig emelés az örök szintjé felé, mindig tökéletesedés a lélek magaslati felé és állandó feszülés a tovalendülés felé; nincs elernyedés, nincs éjszaka. – Mit mutat mindez? Hogy az ember annyira hozzátartozik az Istenhez, hogy a Szentlélek mindig feszíti valamelyes munkára.

Bef.: Konklúzió: az lesz az Isten embere, akin észrevenni, hogy a Lélek feszítőereje ihleti és a földön azért jelentkezik, hogy az egekbe vigyen. Száll az égből, hogy szállítsa az embereket az égbe. És ennek a feszülésnek is az a lényege, hogy felfelé juttatva az örök élet felé menjen az ember az Isten tájai felé.

* *

b) *alcsoport: A Szentlélek szeretete kifelé való működésének értelmezéséről*

A Szeretet Lelke belső értékeinek ismertetése után szinte azt mondhatnám: előkészíti az utána jövő csoportot, amely a Szentlélek küldetésének célját fogja magyarázni.

1. beszéd: Az isteni szeretet alapja

(Dogmatikus beszéd: A szeretet gyökérzete)

Bev.: Sokszor halljuk, hogy szeret minket az Isten. A megváltás történelmi kialakulásában állandóan hangoztatja az Írás: „Szeretem azokat, kik szeretnek engem” (Péld. 8,17). Ez az Ószövetség hangja. Majd az Újszövetség így szól: „Isten azonban azzal bizonyítja irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk” (Róm. 5,8). De ez nem az érzések melegén alapuló szeretet, hanem az állandóan áramló, **bőségesen adó jóság** szerteömlése. – Mi ennek az alapja?

1. Kérdezhetjük így is: **mi ennek alapja az Istenben?**

A Szentháromság titkának az a magyarázó értelmezése: Isten az **örök Lét**, a Fiú az **örök Ige**, a Szentlélek a **tökéletes Szeretet**. – Az Egyház hitvallása az, amely ezen a kinyilatkoztatáson épül: „Menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – Mindegyik külön Személy, de az isteni természetben szigorú az egység (hitvallás!). – Ha most ezt az isteni kinyilatkoztatást reánk vonatkoztatva akarnók értelmezni, akkor azt kellene mondanunk: tehát **Önmaga felé**, a **világ felé**, az **ember felé** végtelen **Szeretet**. –Ezért mondja Szt. János: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert Isten a szeretet” (1Jn. 4,8). Ezért értelmezi az Úr cselekedeteit a Bölcs így: „Kímélsz mindent, mivel a tiéd, Uram, s az élőben leled örömdet!” (Bölcs. 11,27). – Az Isten **lényege** tehát a **Szeretet**; a kiáradása pedig az emberi élet jóságának, az irgalomnak és megemelésének szolgálója. Azért mondja az Írás: „Jó- és balsors, élet és halál, szegénység és gazdagság Istentől vannak” (Sir. 11,14).

2. Kérdezhetnők tovább így is: **mi ennek alapja az emberben?**

A felelet így szól: a Szentlélek áradása és kegyelmének vétele. Figyeljük csak meg, hogy a szeretetben **állomások** vannak. **Alapvetésben** isteni ajándék, de **túlzásában** bűn és **isteni kegyelem gyökérzetében** életerő.

a) A szeretet lehet tehát **nemes érzés** is, de nem valóságos szeretet. Különösen kis értékű, ha csak szó és beszéd a szeretet. „Gyermekeim, ne szeressünk szóval és nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!” (1Jn. 3,18).

b) A szeretet azután **bűnös** is, ez pedig nem lelki, hanem ösztönös odatapadás. Ezért olvassuk: „Aki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete” (1Jn. 2,15).

c) A szeretet lehet **lelki** is. Ez valóban behódolás, készséges odahajlás és értékfeláldozás. Ennek gyökérzete az isteni kegyelem. Legmagasabb foka: az életförládozás. Ezt mondja önmagáról a Mester: „En vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja juhaiért” (Jn 10,11). És ezt a tanítást hirdeti számunkra: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13). Azért ez a parancs vezesse élteteket: „Éljetek szeretetben, amint Krisztus is szeretett minket és jóillatú áldozati adományként ajánlotta föl magát értünk Istennek” (Ef. 5,2).

Bef.: Végül a Szeretet alapja a Szentlélek, Akinek eljövetele és igazi uralkodása színében változtatja meg a világot. Ezt zengi az Egyház éneke: „Teremtő Szentlélek jövel, Tied a lelkünk, töltsd el. Te alkotád a szíveket, hozd el nekik kegyelmedet” /Brev. himnusz/ De ezt tanítja az Isten Lelkével ihletett apostol is: „A Lélek gyümölcse viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság” (Gal. 5,22). – Ez az isteni élet himnusza.

2. beszéd: A szeretet mibenléte

(Dogmatikus beszéd: A szeretet lényege)

Bev.: Ha a szeretet gyökérzetében nem más, mint az örök Szeretet, akkor izgató kérdés: mi a szeretet belső tartalma?

1. Istent tekintve kettős a felelet: **A Szeretet belső életet átjáró és kifelé is jelentkező élettartalom.**

a) Milyen az Isten szeretete **befelé**? Ez a dogmatikai igazság ezt mondja: Isten ismerete a **Fiú**, és Isten Szeretete a **Szentlélek**. A kinyilatkoztatás szövege ez: „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert Isten a szeretet” (1Jn. 4,8).

b) De milyen az Isten szeretete **kifelé**? Valójában életáramlás, amely Istenből indul ki és Istenhez tér vissza, mert az Isten csak Önmagának lehet célja és tárgya. – De a kiáradás az **ember lelkét** is betölti. Ezért olvasunk **ilyen** szöveget az Írásban: „Volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű, igaz és istenfélő ember. Várta Izrael vigaszát és a Szentlélek lakott benne. Kinyilatkoztatást kapott a Szentlélektől, hogy nem hal meg, amíg meg nem látja az Úr Fölkentjét” (Lk 2,25-26). – Majd ezt is: „Egyik ugyanis a Lélektől a bölcsesség adományát kapja, a másik a tudomány adományát ugyanattól a Lélektől, a harmadik meg a hitet kapja ugyanabban a Lélekben, vagy a gyógyítás adományát ugyanabban a Lélekben; ez csodatévő hatalmat, amaz meg prófétálást, egyik a szellemek elbírálását, másik többféle nyelvet, a harmadik viszont a nyelvek megfejtését. Mindezt azonban egy és ugyanaz a Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek- kinek” (1Kor. 12,8-11).

2. Embert tekintve szintén kettős a felelet: **A szeretet befelé és kifelé forduló lélekfeltárás.**

a) Az ember szeretete befelé. Ez az önszeretet. Ennek helyesnek kell lennie és magába kell foglalnia a világ és emberek arányos szeretetét. Azért a törvény így szabályozza az önszeretetet: „szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 19,19). Szabad, sőt kell is szeretnünk magunkat; de sohasem mások kárán.

b) Emberszeretet ég felé. Az Istenhez való kapcsolódás valójában ősi nosztalgia. Ennek első lépése az Isten képmásainak, a többi embertestvérenek szeretete; és ennek csúcspontja az Ősképnek, az Istennek szeretete. Ezért írja elő imígyen az Írás: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből” (Mk 12,30). De ennek a szeretetnek így is van még szentebb magaslata. Ha ugyanis belejátszik a megszentelő kegyelem, akkor ez az **isteni természet fűzi** az embert az ég Urához. Ezt magasztalja és ünnepli az apostol mondván: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem. Amennyiben most testben élek, Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem s önmagát adta értem” (Gal. 2,20).

Bef.: A szeretet végül is a Szentlélek. Istenben ez a lényeg. Majd kifelé való érvényesülése a szeretet jelenségei, amelyek az ég csodás, isteni természetáradásának látható jelei. – Ha pedig az ember lelkének lakója az isteni Szeretet, akkor Istent sugárzó, jóságban, fényben tündöklő az ember földi élete is.

3. beszéd: Földi és égi tűz (Jelképes beszéd: A tűz és Tűz)

Bev.: Tűz világáról beszél a mai ember. Azok a tüzek, amelyek a földből lobbannak és a földről lobbannak, emberéleket ontanak. Égből szálló Tűz azt hirdeti, hogy Pünkösdi nyomán értő lesz az ember lelke és beszéd nélkül is megérti más szavát. Azért mondja az Írás: „Meglepődtek és álmétkodva mondták: „Ugye ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? Hogyan hallhatjuk akkor mindegyikünk saját anyanyelvét?” (Ap.Csel. 2,7-8). – Ugyanezt zengi a pünkösdi himnusz is, mikor ihletetten dalolja ezt a dalt: „Minden apostolszív derül, mivel a Szentlélek járta át, s minden nép nyelvéen zeng szavunk, hirdetvén számtalan csodát. – Görög, latin, barbár, pogány: hallgatja, ámul és remeg, a szent apostol szavát hazája nyelvéen érti meg” (Pünk. himnusz). – A költői hang azután azt jelenti: tűz száll az égből, és az emberi szó helyett szeretet tettek robbannak ki az emberek lelkéből. Ezért mondja a Lélek erejétől átizzított emberekről az apostol: „Legyen gondunk arra, hogy szeretetre és jótetre buzdítsuk egymást” (Zsid. 10,24). Tegyük most vizsgálat tárgyává a földi és égi tüzet, hogy értékelve értéküket az égi Tűz áhítózájává emelkedjünk.

1. A földi tüzek rombolnak, pusztítanak és életet oltanak.

a) A természet rendje is ezt tárja elénk. Vulkanok a föld mélyéből hozzák a pusztító tüzet. Földben elzárt tüzek laknak; sőt megkövesedett tüzekként kőszén alakjában a föld mélyére húzódnak. Csak az emberi erő hozza őket felszínre, de akkor is azért, hogy később feltámadva sírgödrükből új erőket, fészülöket és robbanókat termeljenek.

b) A fékevesztett tűz rombol, öl, ahelyett, hogy életet fakasszon. A tűz akkor lesz a jónak anyja, ha erejét értékesíteni tudja. Kőből ércet, vasból acélt teremt; ha puhítja, ami merev, ha azért lobban, hogy fényt vessen. – A földön uralkodó ember a tüzet rabszolgájává teszi.

c) De a tűz jelképesen is értelmezhető. Az emberi lélek titkos és természetes ereje a tűz, a lendület. De ez is úgy van, hogy ha a **lélektüzek** vakmerőséggel lobbannak, akkor igen gyakran embertestvér és Isten ellen fordulnak és az erkölcsi élet kereteit pusztítják: „Így a nyelv is kicsiny testrészt ugyan, de nagy dolgokat visz végbe. Lám a csekély tűz mekkora erdőt gyújt föl” (Jak. 3,5). Sőt egész kemény ítélettel folytatja a szavát az apostol: „A nyelv is tűz, gonoszsággal telt világ. Tagjaink közül a nyelv az, mely beszennyezi egész testünket, sőt, a pokoltól lángra lobbantva, egész életutunkat fölégeti” (Jak. 3,6). – Igen! Igen! Tudnunk kell, hogy a „lélek tüze” gyűlölködés és szeretetszálak szakadásához is vezethet. Éppen ezért vigyázni kell, hogy a **lélek emberében** a szeretet és megértés lelke lobogjon, mert a gyűlölködésnek és belső viszályoknak anyja a fékevesztettség.

2. Égi tűz lelket lobbant és lelket izzít.

a) A napsugár mindenfelé árad, hogy vigye egek földi vonatkozású értékes tüzeit. De sötétség fog körül, ha reánk borul az éjszaka vagy köd és eső vonja be az eget. – Fény, napsugár tüzeit várja a természet, de még inkább a lélek.

b) Az égi tűz áhítózott isteni kegyelem. Ezt a Mester hozza, hogy ettől lobbanjon az ember lelke. „Azért jöttem, hogy tüzet gyújtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49).

c) Az apostolok tüzes nyelvekben veszik az égi tüzet, és szavukat megértik mind, akik egybegyűltek. Róluk így ír az Írás: „Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre... tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelvéen hallotta beszélni őket” (Ap.Csel. 2,3 és 6). – És emígyen zeng a pünkösdi diadalének: „Nyelvformát ölt a tűzsugár, mely égből jött és fejükre hullt; ékesszózó lett mindahány s szívük szentséges lángra gyúlt, beszélnek minden nyelveken, ámul a pogány nép és remeg, úgy vélik bortól mámoros a Lélek szállta szent sereg” /Brev. pünk. himnusz/. – Ez a **Tűz**, amely az emberi lélek világából kiegészíti a szennyet és az istenivé nemesedés adományával megértővé teszi az embereket és az Istent.

Bef.: Aki Szentlélek kegyelmét vette, annak az életének beszédét megérti és hallgatja mindenki. Ellenség is megérzi embertestvér segélyt nyújtó kezét; a samaritanusnak szeretetből lehajló csodás gesztusát megérti a szegény sebesült, mert a tettekben dolgozó lélek beszéde hangosabb a szavak csengésénél. Tóbiás könyve ezt mondja: „...az alamizsna megszabadít minden büntől és a haláltól, és nem engedi, hogy a lélek a sötétség honába kerüljön” (Tób. 4,11). – Ez azonban nemcsak arra vonatkozik, hogy önmagunk életének erejévé nemesedik, hanem azt is jelenti, hogy a szeretetből fakadó tett olyan „beszédmódor”, amely minden embert hozzánk simít és minden lelket szárnyakkal áldva – Istenhez lendít.

4. beszéd: Lélektalálkozások (1958. V. 25. Szent Rita templom)

Bev.: Nagyon egyszerű kérdést vetnék fel a mai szent ünnepen. Ez pedig így szól: **találkozik-e az ember az Istennel, a Szentlélekkel?** Azaz: **leszáll-e ránk a Pünkösdi Lelke?** – Legyen bevezető gondolat: erre tör és erre áhítozik a lélek. – De **valóságban** hogyan megy ez végbe?

1. Kettős áramlási sodródás az ember lelkének és Isten Lelkének találkozása.

- a. Egekbe tör az ember.
- b. Földön jelentkezik az Isten.

2. Teremtő lélekfakadása az isteni találkozás csodahatása.

- a. Életerőt sugároz az Isten.
- b. Életrügyfakadást termel az ember...

Bef.: A tavaszi fakadás legyen a példa, és a lélekvirágba-szökkenés legyen a valóságos „pünkösdi élet” képe!

5. beszéd: Az örök Szeretet kapcsa (Erkölcsei beszéd: Szeretetkapcsolatok)

Bev.: Az emberi élet változó folyam. Eleven sodra magával ragad, és örvénylő zuhogása sziklákat tépdés. De azután elpihen... sima lankákon folydogál, esetleg mocsárrá silányul. Előbbi éltet, utóbbi miazmát terjeszt. – De kérdéssé tehető: vajon az emberi élet sodródó folyamata átszaladó áramlás-e csupán, vagy valakihez, vagy valamihez kötött kapcsolat?

1. Nem tagadható, hogy odafűződünk, mint a folyó a medréhez.

Benne élünk, sőt belőle merítünk. Az ösztönös szeretet, a bírvágy is kötő hatalom. Jó és szent kötelék, de tudni kell, hogy elmúlik. Nem szabad feledni János apostol szavait: „Minden, ami a világon van: a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége, nem az Atyától származik, hanem a világtól. De elmúlik a világ és annak bűnös kívánsága...” (1Jn. 2,16-17). – A világ szeretetét úgy kell kiépíteni, hogy az igazi szeretet korrektívumát kell hozzáadni. Igazi az a szeretete, amely a földön Isten paradicsomát szereti. Szolgálja azt, amit az Úr akart; arról pedig így szól az Írás: „Ültette pedig az Úr Isten kezdettől fogva a Gyönyörűség paradicsomát: ebbe helyezé az embert, akit alkotott” (1Móz. 2,8).

De természetesen mindezt olyan értelemben kell értékelni, hogy kiigazítsassék ezzel az **isteni átlépést ígérő** szóval: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,43).

2. Az is világosan észlelhető, hogy odakapcsolódunk az emberekhez.

Mindnyájan testvérek vagyunk. Írásunk írja: „Ti pedig, testvéreim, mint Izsák, az ígélet fiai vagyunk” (Gal. 4,28). – Értelmünk így magyarázza: ennek a szeretetnek gyökere isteni! Nemcsak anyagi szempontból fakadó... Nemcsak vagyoni érdekből kiáradó... Nemcsak rang és állás miatt jelentkező... De igenis a **testvériség szent tudata**, melynek gyökere Istenatyaságból szívja éltető nedvét. „Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van. Mindaz, aki szeret, Istentől született és ismeri az Istent” (1Jn. 4,7).

3. De az is világos, hogy Istenhez is tapad a lélek.

a) Ez azután nemcsak a megismerés és hódolat, hanem az Atya iránt érzett mélységes szeretet. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?” (Róm. 8,35).

b) Mégpedig úgy érve, hogy minden Istenre vonatkozó belső lendületünk végül is a szeretetben tökéletesül. „Isten félelme az Ő szeretetének a kezdete” (Sir. 25,16). „Szeretem azokat, kik szeretnek engem, kik virradatkor keresnek, meg is találnak” (Péld. 8,17).

Bef.: Itt is odajut az ember, hogy az élet legigazibb kapcsa a szeretet, mely végül is a pünkösdi Lélek. János apostol szerint „Isten a szeretet” (1Jn. 4,8). Legyen tehát az ember is – Istenhez hasonlat – a szeretet.

6. beszéd: A szeretet örök kapcsa (Dogmatikus beszéd: A szeretet örök)

Bev.: A véges világban mi a végnélküli?

1. A Mesterhez fűződő szeretet.

„Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanúság, életveszély vagy kard?... sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,35 és 39). – Mintha mondaná: életünk örök kapcsa a Mester szeretete.

2. Az Atyához fűződő szeretet.

„Aki pedig szeret engem, azt Atyám is szeretni fogja” (Jn 14,21). Ezt pedig azzal fokozza: a Mestert szerető lelkek az Atya szeretetének örök birtokosai.

3. A Szentlélekhez fűződő szeretet.

Az Ő templomai vagyunk, vagyis egész életünknek belső tartalmát Ő adja nekünk. „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

Bef.: Mindig a Szentlélek kegyelme a Szentháromsághoz fűződés ősi alapja.

7. beszéd: Hit, remény elmúlik...

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek kegyelemáradása)

Bev.: A Szentlélek legnagyobb és természetfeletti kincse a hit, a remény, a szeretet. Belénk önti az ég Lelke, amikor a természetfeletti ajándék kegyével áld bennünket. – Vizsgáljuk ezeket egyenként.

1. A hit.

Valójában az Ő ajándéka.

a) Az Egyház tanítása az, hogy az első hit isteni kegyelem (dogma!). „... azok, akik hisznek, áldásban részesülnek a hívő Ábrahámmal... nyilvánvaló, hogy a törvény által senki meg nem igazul Isten előtt, mert: „Az igaz a hitből él” /Gal. 3,9 és 11). – Lényege pedig ez: „A hit reményeink szilárd alapja és a nem látott dolgok igazolása” (Zsid. 11,1).

b) Így tehát nem emberi belátás, hanem **égi megvilágítás**. Ezért mondja az apostol: „Tanításom és igehirdetésem bizony nem az (emberi) bölcsesség meggyőző szavaiból állt, hanem a lélek és az erő bizonyításából, hogy hitetek ne emberi bölcsességen, hanem Isten erején alapuljon” (1Kor. 2,4-5).

c) De emberi érdem: a készséges behódolás. Ezt dicséri is a Mester: „Bizony mondom nektek, ekkora hitet senkinél sem találtam Izraelben!” (Mt 8,10). – És ez a kegyelem addig irányító az emberi életben, amíg a „színről-színre látásává” nem lesz. – Ezt az életfokot így jellemzi az apostol: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

2. A remény.

Valójában ez is az Ő ajándéka. Olvasd csak az apostol írását: „Töltsön el titeket a reménység Istene a hit teljes örömeivel és békéjével, hogy a reményben a Szentlélek erejéből bővelkedjete” (Róm. 15,13). Alapja a hit, mert csak akkor tudjuk remélni Istenatyánktól a földi életre segítség kegyét és az örök világot, ha hittel telített a lélek. „Mi a hit erejével várjuk a Lélekben a megigazulásból fakadó reményt” (Gal. 5,5). – De meddig tart? A felelet itt is ez: amíg célba nem fut a diadalmas ember.

3. A szeretet.

Ez az Ő lényege. Ezért mondja az Írás: „Megismertük a szeretetet, amellyel Isten szeret bennünket, és hittünk benne. Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten őbenne” (1Jn. 4,16). – Amikor azután lelkükben lobban, akkor kiterjed Istenre, világra, emberre egyaránt. De meddig tart? **Mindörökre**, mert ez a földi élet kivirágzása, az áldozatos élet értéktermelője és az Istennel való örök egybefonódásnak éltető ugara. Ezt magasztalja az apostol mondván: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: Mi tehát a legnagyobb? Nem az átfutó, hanem a mindig tartó! Ez pedig a **szeretet**. Ezért mondja legnagyobbaknak a Mester. Az egyetlen, ami örök. – A Pünkösöd az, amely az örök szeretetnek (Szeretetnek) áldott ünnepe.

8. beszéd: Nincs elszakadás

(Erkölcsei beszéd: A szeretet örök ereje)

Bev.: Földre szállt az Úr... Ez az égi Atya jó híre... De eltávozott a Mester... Ez az emberek legnagyobb szomorúsága... – De elszakadhat-e az embertől az Isten?

1. Ő, az Isten soha!

Ez az isteni szeretet csodája: „Emmánuel”! „Velünk van a seregek Ura, Jákob Istene van oltalmunkra!” (Zsolt. 45,8).

a) A Teremtő, a Fenntartó mindig az emberrel van!

b) A Mester – is! A Megváltó. „Íme én veletek vagyok mindennap a világ végéig” (Mt 28,20).

c) A Szentlélek is! „De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra” (Jn 16,13).

2. Az ember elszakadhat az Istentől!

(Akarat!). Ez a bűn misztériuma! – Az apostol ezt írja: „A bűn zsoldja ugyanis a halál” (Róm. 6,23). A halál pedig az élettől való elszakadás! De az apostoli idézet így folytatódik: „Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Róm. 6,23). Ez pedig annyit jelent: aki bűnnel él, az elszakad az élet Urától, aki pedig kegyelemmel teljes, az örök életet élhet.

3. De kegyelmével visszavezeti a Mester. A földi nyomorúságot is enyhíti, de **itt is** bűnei elengedését említi. Ezért hangzik így a gyógyító szó: „Ott egy hordágyon fekvő bénát hoztak elébe. Hitük láttára Jézus ezekkel a szavakkal fordult a bénához: „Bízzál fiam! Bocsánatot nyertek bűneid” (Mt 9,2). Majd Keresztelő Szt. János az egész világ bűneit elvevő Mestert dicséri: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét! (Jn 1,29). – Végül arra hivatkozik az Írás: „És senki sem tanítja akkor többé társát, senki a testvérét, mondván: Ismerd meg az Urat! Mert mindnyájan ismerni fognak engem, a legkisebttől a legnagyobbig, úgymond az Úr, minthogy megbocsátom gonoszságukat és bűnükre nem gondolok többé” (Jer. 31,34).

4. Örök szeretetével Magához láncolja a földön és az égben.

Ennek dicséretét hirdeti az apostol: „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16).

a) Földi életében ilyenné tesz. A leírás a kinyilatkoztatásból vehető: „A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem gőgösködik, nem tapintatlan, nem keresi a magát, haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója, nem örül a gonoszsnak, de együtt örül az igazsággal, mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel” (1Kor. 13,4-8).

b) És az égben? Erről szintén az isteni szó beszél: „Ma még csak tükörben homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy én is ismert vagyok. Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,12-13).

Bef.: Jelszó és valóság: **mindig az Istennel!** – Ez a boldogságunk, mely arra buzdít: „Szeretetünk Isten iránt abban mutatkozik, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem nehezek” (1Jn. 5,3).

9. beszéd: A Szentlélek muzsikája

(Dogmatikus beszéd: A Lélek hatása)

Bev.: A Szentlélek működése – az emberi léleknek Istennel való egybeforradása. Miként mindennél, úgy itt is előzmények jelentkeznek, melyek végkifejlődése léssen az embernek és Istennek kölcsönös szeretete. Ebbe az előzménybe is belejátszik a Szentlélek ereje, mert hisz az előkészületben is Istennel kell cselekednünk, mert az Evangélium szerint: „Hiszen nélkülem semmit sem tehetek” (Jn 15,5). Aki Istenhez akar jutni és Vele lelki közösséget keres, annak három fejlődési fokon kell keresztüljutnia. Az első a lelki megtisztulás, a második a kegyelmi élet szolgálata, a harmadik az istenivé nemesedés szent feladata. – Lássuk ennek a fejlődésnek történetét!

1. A lelki tisztulás folyamata nélkül nincs egy lépés sem az Isten felé.

a) Semmi sem közeledhetik Isten felé, ami szennyes. Mózes az égő csipkebokornál a pusztá jelenléthez is saru nélkül közeleg... „Mondá tehát Mózes: Odamegyek s megnézem ezt a különös látványt, miért nem ég el a csipkebokor... Mondá ekkor az Úr: Ne közelíts ide. Oldd le lábadról sarudat: mert a hely, amelyen állasz, szent föld” (2Móz. 3,3 és 5). – Dávid is csak bűnbánattal lép Isten elé... „Mondá ekkor Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen!” (2Kir. 12,13).

b) Keresztelő Szt. János penitenciát hirdet, mert az Úr csak egyenes ösvényt keres. „...Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltsetek föl minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá... Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét” (Lk 3,4-5 és 8).

c) A gyakorlati élet pedig a megtérés után biztosít isteni feladatot az Urat találóknak. – Zakeus és Lévi minden bűnét jóvá teszi, mikor az Urat házába fogadja. „Zakeus azonban odaállt az Úr elé és így

szólt: „Nézd, Uram, vagyonom felét a szegényeknek adom. S ha valakit megcsaltam valamivel, négyannyit adok helyette” (Lk 19,8). – Saulból Pálokat, Magdolnákból hű tanítványokat, hittagadó Péterből a hitnek oszlopaikat állítja az Egyház életébe.

2. A kemény acélos lelkű ember jut azután a lelki fejlődés második fokára.

Mi az átalakult ember lényege?

a) Nem a test és vér többé, hanem a lélek és kegyelem. Nem csupán az alantas ember igényeit érzi, hanem a lelket is. Nem elégszik meg a porral, az anyaggal, az anyagi érdekekkel, hanem magasabb igényként jelentkezik benne a lélek magasabb hajlamainak kifejlesztése. – A bilincsekből kiszabadult rab és a szárnyanövesztett gólyamadár örömmel élvezi a szabadabb, tisztultabb levegőt. – A bűnök anyagi mivoltából szabaduló lélek is magasabb élvezeteket, szellemi élvezeteket keres és talál. Megkedveli a munkát, mely a tökéletesedés egyik erős eszköze.

b) Nagy értéknek ismeri fel a lemondást, mert edzi az akaratot. Megérti a Bölcs szavát: „Halljad, fiam, és fogadd be az okos útmutatást, és ne vesd meg tanácsomat! Illeszd lábadat bilincseidbe, és nyakadat igájába; hajtsd alája válladat és hordozzad, ne und meg gyepplőjét” (Sir. 6,24-26).

c) Megkedveli a kegyelem sugallta cselekményeket, mert azok elősegítik a lélek felülemelkedését az anyag fölé. – „Isteni természetből” fakadnak tettei, tehát Istenivé nemesednek életének mozzanatai. – Íme a második lépés, a kegyelmi életvétel, amelynek birtokában kicsinyes, sekélyes az anyagi élet parányi élvezete. – Itt is a Szentlélek munkája észlelhető. A felvilágosítás, az akaratindítás a kegyelem műve –és a kegyelem Istentől származik.

3. A harmadik fok a legtökéletesebb: az Istennel való egyesülés.

Ez utóbbi tökéletes folyamánya az előbbieknél.

a) Nem érzélem vagy egyszerű vágy az, hanem olyan titokzatos élet, amelynek alaptalaja: az isteni természet tevékenységének alapüteme.

b) De isteni, előmlesztő ereje mellett is teret nyit a lélek egyéni, szellemi megnyilvánulásának. Az igazság ez: áthat a Szentlélek, de cselekszik az emberi lélek. Észlelhető vonala pedig ez: szeretettel viseltetni mindenki és minden iránt. Szeretettel viseltetni végső fokon Isten és a legfőbb Jóság iránt.

c) Ezen a lelki fejlődési vonalon azután már nincsenek áttörhetetlen nehézségek. Ott kenetes a lélek: ezért állandóan és komolyan fordul az Isten felé. Ott kitért kelyhű, napot kereső a virág: a lélek. Ezért a nap felé fordítja színpompás kelyhét. Keresi az életének igazi, természetfeletti irányát, melyben megtalálja az Istent. A „Regnum Dei” tagja. – Ezen a fokon lelkünkben él a Szentlélek Isten, és minden pillanatban a kegyelem indítását érezzük. Szeretet Isten iránt, a kegyelemből fakadó szeretet hajlik vissza Istenhez. Itt az Isten közelsége érezhető. Az ilyen magaslaton álló ember megérti a Bölcs szavát: „Teljes életedben szeresd az Istent, és kiálts hozzá, hogy megmentsen!” (Sir. 13,18).

Bef.: Ki van felmentve ennek a szent életnek folytatása alól? Emberi természetünkben megnyilvánul az isteni erő, s ha akaratunkat egyesítjük vele, végigvisz mind a három fokon. Először a lelki és végleges **megtisztuláshoz** vezet. A lelki fürdő és lelki felüdülés a Szentlélek kegyelme folytán fehérre mossa lelkünket. – Majd **megvilágosítást** érzünk lélekszentélyünkben, felgyullad a kegyelem világa, melynek fényénél helyes beállításban látjuk a dolgokat, belső értékük szerint értékeljük a világi élvezeteket. Felületesnek, kicsinyesnek minden anyagi, szellemtelen és érzékies történet. Végül pedig **szeretetre gyullad a lelkünk**, és olthatatlan vágyakozást érzünk magunkban Isten után. Ha azután telített a lelkünk Istennek, akkor tetteinket nem kínlódva és nyögve, hanem a szeretet teljes lendületével hajtjuk végre. – Végül is kérdezhetjük: mi tehát a Szentlélek muzsikája? Minden lelki tényünkben jelentkező és egész életünk mozgását indító isteni erő, amelynek állandó ütemezése **isteni életre** indítja az örök életre törő zarándok ember életét. Röviden: égi dal, amely **isteni alakuló emberi életben** lesz az égi Atya dicsősége és az embernek boldogsága.

* *

c) alcsoport: A Szentlélek küldetése céljának értelmezéséről

Mégpedig az **egyes** embert érintő vonatkozásban és azután az emberiséget tanító **Egyház** segítségének vonalán.

1. beszéd: Lélek után áhítozunk

(Erkölcsi beszéd: Lélekvágyaink)

Bev.: Megszámálhatatlan az eget ékítő csillagok raja, határtalan színes szőnyeggé szövődik a mező virágainak szirma, még gondolatban is megközelíthetetlen számú az ionoknak, az elektronoknak a tömege, milliókban mérjük az emberek számát és hódoló alázattal eltörpültnék érezzük parányi voltunkat a gigantikus méretekhez képest. Pedig ez a nagy mindenség olyan csekélység, melynek beláthatatlan nagysága – Flammarion csodálkozó elmerengése ellenére – az ember lelkéhez viszonyítva por-szemmé silányul. Ugyanis **az egész mindenség elfér** ebben a csodás világban, melyet léleknek nevezünk... De ezt az ontológiai létezését nemcsak mint a világot magábazáró kincset tiszteljük, hanem belső tartalmának olyan kiszélesedését, megnemesedését igényeljük, amely – valamelyes analóg módon – birtokolni tudja az Istent és sugárzó erővel megszenteli a világot. Ez a birtoklás és áttüzesítési folyamat az égi kegyelemáramlás műve, amely az Evangélium gondolata szerint a pünkösdi lélekhasadás szent tényéből veszi kezdetét. Az égből áradó isteni kegyelemnek csodás hatása van.

1. Először is különlegesen látóvá teszi a lelket.

A földi szem nem vesz észre mindent. Még akkor sem, ha az értelem szemét idekapcsolnók. Az isteni kegyelemmel áldott **lélek szeme** azonban a szerte-álló világdarabokat egységes élettothonnak látja; az egész mindenségben hódolattal szereti azt az Isten teremtette földi házat, melyben zarándokélettel törtet végnélküli célja felé az Isten házanépe. „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt” (1Kor. 2,9).

2. Az égi kegyelem továbbá tervezővé alakítja a lelket.

a) A nagy távlatot látó ember természetesen nagyot akaróvá válik. A rónák buckái között szerény igényű a földet művelő, de a helyek ormairól szertetekintő nagyobb igényekkel lép fel az ételle szemben. Az egész világ nagyszerűsége csak akkor tűnik elénk, ha abban teremtő Atyánk gyönyörűségét látjuk. Az ember kimagasló, világot átfogó végnélkülisége úgy áll ebben a végnélküli horizontú életben, hogy tervező lélekkel keresi a teremtő Istenhez vezető igazi utat.

b) Ez azonban nemcsak abban áll, hogy az isteni teremtés belső erejével vonzódik a Teremtőhöz, hanem abban az **egyéni dinamikában**, amely önmagának istenivé való alakításával akar az Úrhoz hasonlítani. Ez a tervezés merész íveléssel száll át a földi életnek még a művész fantáziáját is áthatoló magaslatára fölé. Ebben már benne rezeg az a vakmerő mozdulat, a salto vitale, amely az anyagias élet világából a legszellemibb életbe merészkedik. „Aki ugyanis nyelveken szólal meg, nem emberekhez szól, hanem Istenhez. Senki sem érti, mert a lélektől indítva mond titokzatos dolgokat” (1Kor. 14,2).

3. Végül a kegyelemmel áldott lélek valóságos teremtő.

A merész röptű képzelet nem volna érték, ha a lehetőségek világa nem érintené a természetfeletti valóságok szféráját. – Az ember **tényleg** eléri azt, ami után áhítozik.

a) Önnön életében istenivé alakul. Ebben a teremtő munkájában sok van a **felszabadításból**. Ez pedig annyit jelent: a test kötelékei felett úrrá lesz a lélek. – De ugyancsak erős ütemű a **lélek táplálása**. Földi kenyér helyett napi eledel a „panis angelicus”. Továbbá állandó az **Úrral való lelki közösség**. Emelkedettség és ima fűz Ahhoz, kinek lábainál térdenállva rebejük: „Mi Atyánk”...

b) Életkincseink értékesítésében másokat is istenivé alakít. Bőséges itt a **lelki kiáradás**. Olyan kitárulás, amely a lélek minden kincsét kiömlészi a világra, de különösen az emberekre, hogy azokból is Istenhez hasonló és Istenhez jutó égi nemzedéket alakítson. – Ez a sugározva teremtő munka pedig olyan átalakító erőfeszítés, hogy hatása alatt véges mennyországgá válik a világ. Maga a **kegyelmi ember** ég felé vetett szemmel lelki életet él. Belső dinamizmusában elevenebb a lélek üteme és melódiája; erőfeszítésében nagyobb a szellemi és a lelki; tevékenységében állandóan észlelhető az égi követ magasztos elhivatottsága. A **környező világ** pedig égi színváltozáson megy át. Nemcsak úgy, hogy szebbé teremt a rajta csillanó sugárzó szempár, hanem olyan módon is átalakul, hogy a kegyelmi erők sugárzása indító hatóként kerül az embertestvérek lelkébe és lassú hullámfodrálval átfinomítja azok életét. – Az égő életmécsek, a világító gyertyaszálak azért és úgy helyeztetek a véka fölé, hogy világosodjanak mindazoknak, akik a házban vannak. Erre kell értelmezni ezt a szép szöveget: „Es ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítsa a ház minden lakójának” (Mt 5,15). Ez a világosság ugyanis az **égi Lélek olajából táplálkozik**; fényvetése pedig árnyat dob a földi útra, de világosságot derít az örök élet mesgyéjére... „Pillanatnyi, könnyű szenvedésünk ugyanis a mennyei dicsőség túlaradó, örök mértékét szerzi meg számunkra. Csak ne a láthatóra, hanem a láthatatlanra szegezzük tekintetünket. A látható ugyanis ideigtartó, a láthatatlan viszont örök” (2Kor. 4,17-18).

Bef.: De élnek-e a földön ilyen csodásan látó, merészen tervező és teremtő „**mécsemberek**”? –

Aki köznapi szürkeségben és teljesen a földre szegzett tekintettel jár közöttünk, az nem látja őket. De áhító lélekkel ő is igényli. – Valóságos életformában azokban az emberekben él, akik a pünkösdi lélek megszentelő ihlettségét vették az Úrtól. Érzékelhetően pedig azok tárják elénk, akiknek élete olyan központtá finomodik, amelyet gyűrűző szorossággal fon körül a nemes után vágyakozó emberek serege. Van a léleknek sugárzása, de van a léleknek mindenkit magához húzó gravitációs hatása. Mindkettő egy forrásból fakad: a kegyelem erejéből. Ez pedig a lélek fuvallatából ered. – Ezt a pünkösdi Lélek-leereszkedést kérjük imádkozó szívvel a mai Pünkösöd napján! Mert ha ez a Lélek betölti az emberek lelkét, akkor evangéliumi élet fakad és árad a megszentelt világban!

2. beszéd: Égből jöttünk... égbe megyünk...

(Dogmatikus beszéd: A pünkösdi Lélek hatása)

Bev.: Pünkösöd ünnepe a Lélek-járás napja. Azé a Lélek-járásé, amely a gyenge Péterből, a Krisztust megtagadó Péterből – világot járó, világot hódító igehirdetőt, életét áldozó apostolt teremtett. – A Krisztus korszakát végigélők átérték és átérték a Lélek-járás életet átváltoztató nagy idejét. Ennek a nagy korszaknak késői unokái keresve-keresik: **elérkezett-e hozzánk is a Lélek-járás ideje?** – De nemcsak azt kívánják, hogy a vágyva vágyott ünnepen a lelkünk izzásba lobbanjon, hanem áhítva akarnak, hogy átjárja az egész világot a Krisztus kortársait indító isteni kiáradás. Az Írásból tudjuk, hogy a teremtés után: „A föld azonban puszta és üres volt és sötétség volt a mélység színén: de az Isten Lelke ott lebegett a vizek felett” (1Móz. 1,2). Az az Erő, amely fenntartja a mindenséget. – De kérdezve kérdezem, vajon elérkezett-e az az idő, amikor az én lelkem szentélyében érzem a Szentlélek elérést? Épp azért is kérdezve kérdezem, vajon hol és hogyan érezhetnék meg az apostolok késői unokái a Lélek-járásnak lendítő erejét?

1. Érzem az égből induló Lélek erejét – saját egyéni életemben.

Isten szent elgondolásában az emberteremtés nem csupán olyan mozzanat, amely a világban a tudattalansággal szemben a **tudatos életet** állítja be, hanem olyan isteni tett, amely a szeretet sugárzásával az örök Jóság megnyilatkozását tárja elénk. Az emberteremtés az Isten szeretetének olyan megnyilatkozása, amely életek során új és új embernéppel népesíti be a földet és hazaérkező lélekmenzékkel gazdagítja az eget. – Az ember úgy jelenik meg, mint akinek uralom a hivatása: „...uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain s minden állaton, mely mozog a földön” (1Móz. 1,28). De azután életökéletesítés a feladata: „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48). – De hol jelenik meg a valóságos Lélek-járás?

a) Mikor a kis gyermek tudatára jön annak, hogy neki az éghez nagy és szent köze van, akkor ez a Lélek-járás. Égből lendítő erő, amely fényt szór a kis gyermek lelkére. Észreveszi, hogy a földi élet zarándokútja Isten felé tart. – Áll reánk az Írás szava: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó igéid vannak” (Jn 6,68).

b) Mikor az alakuló kis gyermek ráeszmél, hogy lelkének jó és rossz hajlamai vannak és tudatára ébred annak, hogy a jó hajlamokat emelnie kell, akkor Lélek-járás van. A Lélek azért dolgozik és indít, hogy az embert isteni tudatra keltse.

c) Mikor azután felnőtt életünkben mindnyájan érezzük, hogy nagyon nehéz számunkra a föld, húzza lelkünket a föld sara, akkor Isten szent templomában imádságot mondunk és érezzük, hogy ezen az úton a jó felé haladunk és így az Úrhoz közeledünk. Szinte elmondhatjuk magunkról is: „Buzgalommal buzgólkodtam az Úrért, a seregek Istenéért” (3Kir. 19,10). – Itt már Lélek-járás van. Már akkor is, ha gyengeségünk nyomán összeroppan az életünk, de meglátjuk, hogy hová süllyedünk és hogy hová kellene emelkednünk... Ez a látás, majd térdrehullás valójában Lélek-járás. Ez az Isten Lélek-járása, amelynek nyomain megérezni, hogy nemcsak igényünk, hanem részesedési vágyunk annak az országnak birtoklása, amelyet Isten országának mondunk.

d) Végül Lélek-járás az is, amikor az Úr oltáránál magamhoz veszem az Úr Szent Testét, mert ekkor a legtökéletesebben, érzékelhetően kapcsolatot találok az égi Mesterrel.

2. Érzem a Lélek erejét másokra sugárzó szeretetáradásban.

Az ember tekintete úgy verődik embertestvéreire, hogy azt magához hasonlóknak látja.

a) Amikor a kegyelem arra viszi, hogy az utcán járó embertestvérekben Istentől küldött lelket lát és Istentől kapott kincseiből másoknak adni tud: **ott Lélek-járás van.** Mégpedig azért, mert égi erők folytán az embertestvéren Isten gyermekét látom. Természetes, hogy ez a látás akkor lesz igazán értékes és csodálatos változást hozó, ha az élet adta kincseket szívesen tudom szórni azok felé, akikben

embertestvéreimet látom és szeretem.

b) Mikor azután a Karitásztörvény tör, akkor ismét Lélek-járással van dolgunk. A Szentlélek indít, hogy a föld vagyonából másoknak is adni tudjunk. Mikor meglátja a lélek törődöttségét, észreveszi a szenvedést és segítségül siet, ott Lélek-járás van. A Szentlélek indítja, hogy a másik embert megemelje. – Végül is hasznosításra, éleltszolgálatra adatik a Szentlélek. Így is értelmezhető ez a szent szöveg: „A Lélek ajándékait pedig kiki azért kapja, hogy használjon vele” (1Kor. 12,7). – A gyakorlati életben a jó édesapa a szeretet sugárkévéjéből, lelke javából ad édes gyermekének. De nemcsak a jó édesapa édesanya lelkét fogja ez a szeretet. A gyakorlati élet mutatja, hogy ember embertestvéreinek szívesen osztogatja a föld kincseit: **itt Lélek-járás van.** „Kenyeredet az éhezőkkel és a szükölködőkkel együtt egyed, ruháddal pedig fedd be a mezíteleneket” (Tób. 4,17). „A hívek mind összetartottak és mindenük közös volt. Birtokaikat eladták, és az árát szétosztották kinek-kinek szükségéhez mérten” (Ap.Csel. 2,44-45). – Minél több embert tud bevonni a szeretet búvkörébe, annál több ember lelkében indul meg a **Lélek-járás.** – Lehet-e szentebb és Istentől eredőbb cselekvés, mint önnön életünkben és mások életében Isten arcát kialakítani?! Pünkösdi Lélektől áthatott embert teremteni magunkból és környezetünkben élő embertestvéreinkből! Még akkor is segítségért áhítozunk, ha távol vagyunk tőle...

Bef.: Így megy végbe most is a Lélek-járás. Van pünkösdi Lélek most is, Krisztus késő unokái számára. Csak az az egyetlen szent földadat vár: meg ne szomorítsátok a Lelket: „Meg ne szomorítsátok Isten Szentlelkét, akinek jegyét viselitek a megváltás napjára” (Ef. 4,30). Ha ez a lelkeség hat át, nem fogunk arról beszélni, hogy a Pünkösdi a **múlt Lélek-járás** szent ideje. Krisztus indítása, a Szentlélek indítása az ember lelkét **pillanatról pillanatra** áthatja. Aki ezért imádkozik, az elmondhatja: a pünkösdi Lélek lelkem birtokállománya. A pünkösdi Lélek életteremtő erő leszen. **Önnön életedben** áramló, **mások életét** Isten képére alakító. A földi élet után pedig örök boldogságot biztosító.

3. beszéd: A jótanács és erő Lelke

(Dogmatikus beszéd: A Szentlélek belső értéke)

Bev.: Az Úr „coenaculum”-a, az utolsó vacsora szent helye a tragikus nagyapéntek után egybegyűlt apostolok várásának szent otthonává varázsolódott. Szent nap volt az utolsó vacsora estéje, de a várakozásuk még nem teljesedett léletté és eleven valósággá. – Az apostolok, akik három és fél éven át Krisztus tanítványai voltak, látták halálát, élvezték föltámadásának boldogságát, nem tudtak elindulni az életet tanító nagy útra... Valaki hiányzott, aki jönni fog. Égi erőket igényelnek, – a Szentlelket várják. Nem maguktól, hanem a Mester ígéretétől. Hozzájuk ugyanis így szólt a Mester: „Jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok” (Jn 16,7). – És mikor rázuhatagozik lelkükre a Szentlélek ereje, a Szentlélek vételében kettős kincset nyert életük, melynek birtokában megindulnak a nagy útra. – Mik ezek a valóságban?

1. A jótanács Lelke.

a) Mikor a „**jótanács**” Lelkét értékelni akarom, akkor arra gondolok, hogy az élet küzdelmeiben az emberi tanács mellett milyen nagy és döntő irányítás az egekből csendülő Szentlélek hangja. Erről zeng a próféta: „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből, és rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és a jámborság lelke, és eltölti őt az Úr félelmének lelke” (Iz. 11,1-3). – „De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra. Nem magától fog szólni, hanem azt mondja majd, amit hall, és a jövődőt fogja hirdetni nektek” (Jn 16,13).

b) Mennyi küzdés, kétség, bizonytalanság van az életben! – A fájdalom népe keresi: hová menjek? Hol az út, mely Istenhez, földi és örök boldogulás felé vezet? – Ez a bizonytalanság jó baráthoz, szülőkhez vezet, de az ő irányításuk mellett a döntő felelősség a magamé. A döntés akkor lesz helyes, ha az útmutatást az örök Lélek sugallatából várom és a belső hang irányítása szerint cselekszem. „...lelkedre kötöm...: vívd meg bizalommal a jó harcot. Örizz meg a hitet és a jó lelkiismeretet” (1Tim. 1,18 és 19).

c) Döntésben irányító szó a Szentlélek kegyelmének ajándéka. Ebből következik, hogy gyakran kell csendes hallgatással elmélyednünk és gondosan keresnünk azt, hogy az irányító Lélek segítségével az apostolok munkáját végezzük, azt a kötelességet, hogy a tanítások prédikátorai legyünk és elveink tisztaságával, életünk tisztultságával embertestvéreink példái legyünk. Azt a munkát akkor végezhetem jól, ha Pünkösdi Lelke lélekszentélyembe száll, és én a jótanács Lelkének lelkembe hatoló, irá-

nyító hangját követem. Az Írás szerint: „A nekünk adott kegyelemnek megfelelően azonban különböző ajándékaink vannak: ...aki tanító, oktasson; aki a buzdítás ajándékát kapta, buzdítson; aki alamizsnát oszt, tegye egyszerűségben...” (Róm. 12,6 és 8).

2. A második az erő Lelke.

Az erő lelkéért esedeznem kell. Erre hangol a Mester: „Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéréteré” (Ap.Csel. 1,4). – Ezt jelzi előre a próféta mondván: „Mert vizet öntök én a szomjas földre, és folyóvizet a szárazra; kiöntöm lelkemet ivadékkodra, és áldásomat sarjadékkodra” (Iz. 44,3). – Erről ír az Írás: „De mikor a Szentlélek leszáll rátok, erőben részesültök” (Ap.Csel. 1,8). – Ha élénk tárulnak a földi, fizikai élet dübörgő, hatalmas erői, megtorpan az ember. Vihar zúgása, gépek robbantó ereje pusztító, vagy teremtő hatalma megdöbbeníti az embert, mert azt hiszi, hogy ezeknek hatalma az élet legnagyobb ereje.

a) De ha keresem, hol rejtőzik az igazi erő, akkor azt látom, hogy a lélek belső világa hordozza azt az erőt, amellyel a lélekhatalom királyi magaslatára jutott ember a világ, önélete, sorsa kegyetlenségei felett győzedelmeskedni tud. Emberi hatalmat képviselő lélek ereje a Szentlélek ajándéka, Aki égi erő hatalmát sugározta belé. – De ennek vételéért még az apostolok is imádkoztak. Összegyűltek mind az apostolok. Mind a 12 ott van bizonytalankodva, kétségben, – míg zúgó Erő száll lelkük világába és a Lélek erejének diadalával gyengeségüket meggyőzi. Ezt írja le az Írás: „Mikor elérkezett pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel” (Ap.Csel. 2,1-4). – Nem tudósok voltak, hanem egyszerű halászok, akik a Lélek erejével indultak, hogy meggyőzzék Rómáig az egész világot.

b) A Lélek vétele azután erőt sugárzott. Kiálltak bátran a világ Areopágjai elé. A megfeszítettet hirdetjük, kinek föltámadásával az örök élet ígért hozzuk – mondták bátran. „Erre aztán az Areopágiszra vezették és megkérdezték tőle: „Megtudhatnánk, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? Valami különös dogot hallunk ugyanis tőled. Ezért hát tudni akarjuk, miről van szó” (Ap.Csel. 17,20). Szt. Pál a Lélek döntő erejével szól, hallani akarják máskor is: „Erről majd még máskor meghallgattunk téged” (Ap.Csel. 17,32). – Odagyűlnek, ahol az egyszerű sátorkészítő áll és kéri, szólj többször is és taníts minket, hogy imádni tudjuk mi ezt az Istent. – De méríthető-e ez a hatalom a földi erőkből? Tud-e így átalakulni Saul Paullá, egyszerű emberi ismeret alapján? Ilyen erőt földből venni nem lehet. Ha a föld minden kincsét, hatalmát, szellemi világának értékeit vagy a művészet minden gyönyörűségét vesszük is, a lélek erejét, a bizakodni tudás szellemét az előretörni akaró földből venni nem tudjuk. **Egek megnyilatkozása**, a Szentlélek ereje kell az ember megerősítésére, hogy önéletét istenivé teremtsen és kötelességeit teljesíthesse. – Erők erejét várják énekkel imádkozva a gyöngye tanítványok a Szent Szűzzel, ahol összegyűltek abban a „coenaculum”-ban, hol Krisztusnak a csodás kenyér színe alatti jelenléte történt. Erőt vártak az egekből, amint előző hetekben Kenyeret vettek az égből. – Szent hely ez is, a mi templomunk, ahol gyöngye emberek gyülekeznek, az oltár körül csoportosulnak, ahol Krisztus a kenyér színe alatt megjelenik. – De többeknek még egyénileg is szentebb lehet ez a hely. Lehetnek sokan közöttünk olyanok, **akik e helyen végezték elsőáldozásukat**... De biztosan még többen, akik már sokszor áldoztak itt. – Mindenki érezze át, aki a **szent „coenaculum”-ban** gyülekezett, hogy Krisztus megjelenését lélekben is átélte. Végül is egek megnyilatkozása és ég kiáradása ment végbe bennük. Erőt vettünk!

Bef.: Pünkösdi imát mondjunk: gyengék, bizonytalankodók vagyunk. De eljöttünk, hogy egekbe törő imával kérjük a **jótanács Lelkét** és gyengeségünk tudatában az **erő lelkéért könyörögjünk**. „Emitte Spiritum tuum et creabuntur. – Et renovabis faciem terrae” (Versiculus). Ha így ebből a Szentlélekáramlásból lelketekben a lélek nagyságát birtokba vettétek –csoda történt. Lélekkíáradás történt, egek nyiladoztak, égi tüzek szálltak, és megtörténik, hogy betölt a Szentlélek, és az Isten kegyelmével és a Lélekkel telített élet Isten dicsőítővé nemesedik.

4. beszéd: A lélek együttműködése a pünkösdi Lélekkel

(Erkölcsi beszéd: A Lélek és az ember)

Bev.: Miért szállt a földre a Szentlélek? – kérdezhetném bevezetésemben. Erre a kérdésre a **történelem** azt mondja, hogy azért, hogy **teljesítse** a Mester ígését. De miért ígerte a Mester a lélek eljö-

vetelét? – folytatódik a kérdés.

1. Azért, hogy a Szentlélek betöltse az ember lelkét az isteni természettel.

Így hangzik az első felelet. – Erről mondja az apostol: „Mi nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket, hogy megismerjük, amit Isten nekünk ajándékozott” (1Kor. 2,12).

a) Talán üres az ember lelke? Ennek igenlése tévedés volna, mert az igazság ez: a földi és természetes kincsek teljével indult. Az Írás szerint ugyanis: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette” (1Móz. 1,27). Az igazság ez, hogy a bűnös öngóg pusztító indulatával sokban **kiüresedett**. De még így is sok kincsnek a hordozója: ilyen az **értelem**, az **akarat**. De ilyen az örökös **vágyakozás** a szebb és jobb után is. Ez az utóbbi a próféták életéből és szavaiból csendül felénk. De ezt mi is érezzük!

b) Talán égi ajándék fogadására alkalmas a lélek? Igen! De nem **joggal** várható igény, hanem a szeretetből **fogadható** kegyelem (gratis, – gratis data). Ezt hirdeti az apostol: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

2. Azért jött a Szentlélek, hogy átalakítsa az ember életét.

Az alakítás fokozati és lényegyet érintő változás. – Isten adja mind a kettő alapját, és ember használja mindegyiket.

a) A fokozati átalakulás természetes folyamat. Így van jó, jobb és legjobb ember (példának hozható a **természetes** emberek élete: Szókratész, Platón, a mai bölcselők és természetes aszkéta hinduk stb.). Miben észlelhető ez? A tökéletes életben. Honnét ered? Isten természetes ajándékaiból.

b) De a lényegyet érintő: a természetfeletti átnemesedés. Ez pedig az a kegyelem, amely az **isteni természetben való részese**dés. – Ezt említi fenséges szövegben az apostol: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Ez az a folyamat, amelyet így zendít dalba a költő: „Vadócba rózsát ojtok...” (Mécs. L.). Ennek valószínűsége annak a csodás átváltozása, amely az ember természetébe az isteni természetet juttatja és így életünket istenivé, Istent látóvá, istenien élővé, örök életet élővé nemesíti. „Sőt valósággal elárasztott az Úr kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel” (1Tim. 1,14). – És a földi életben miben észlelhető ez? Az isteni látás, hallás és szeretetsugárzás áldozatosságában. Így és ilyenén alakul ki az emberek életének csúcspontján álló típus: a **szent ember** (példának hozható Szt. Ferenc, a földiek felett álló és járó ember; továbbá a vértanú szent szüzek, akik a lélekkincseik őrzéséért életet áldoztak. Lásd: Szt. Cecília...!)

Bef.: Végül is az az igazság: természetes és természetfeletti ajándékok az égből **indulnak**. – De nem szabad feledni: égi Atyánk élettervében így él az Isten és ember viszonya: indít az Isten, és létté alakít az ember. Tehát vevő és tevékenykedő az ember is. – Ezért jutalmazza a tökéletesedő és istenivé nemesedő életet az Úr.

5. beszéd: Életvirágzásba szökkentsen

(Erkölcsi beszéd: Isten fejleszt)

Bev.: A Káté határozott szövege igen egyszerűen hirdeti bölcs felelettel, hogy miért is járunk a földön? A felelet így szól: „Avégre vagyunk a földön, hogy az Istent megismerjük, Őt szeressük és ezáltal üdvözlünk”. De az Isten dicséret és a mennyországba jutás olyan földi életet tételez fel, amely a Szentlélek pünkösdi ajándékaként való **életvirágba szökkenés**. – Kérdésünk léssen: hogyan száll a lelkünkbe a pünkösdi Lélek?

1. Első felelet: megindító lehelettel...

a) Évelő az ember. – Tavasz leheletét várja. Épp úgy, mint az alvó gyümölcsfa. „Vegyetek példát a fügefáról: amikor ága már gyöngye és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár” (Mt 24,32).

b) Pepszülő élet, megrezdülő élet kezdete a lélek rügyfakadása. Mégpedig olyan, amely később gyönyörűsége életpompába öltöztet. Gyönyörűek leszünk, mint a mezők lilioma, mert a Lélek öltöztet isteni köntösbe. Olvasd csak a külső világ szépségéről szóló isteni ígét: „És a ruha miatt miért nyugtalanoktok? Nézzétek a mezei liliomokat, mint növekednek. Nem fáradoznak s nem fonnak. Mondom nektek: Még Salamon sem volt minden dicsőségében úgy felöltözve, mint egy ezek közül” (Mt 6,28-29).

2. A második felelet: a felfejlődés lendületével.

a) Az ember igényese a szebb életnek. Ezért lendül erőfeszítéssel az ember. – Mindnyájunkra áll az Írás: „Virág vagyok én a mezőn, és liliom a völgyben” (Én. 2,1). Ezért mondja a Zsoltáros: „Olyan

az ember élete, mint a fű, virítása olyan, mint a mező virágé” (Zsolt. 102,15).

b) Az ember igényese az örök tájaknak. Ezért emeli magasra fejét, mert övé az örök élet. – Ezt tanítja az apostol: „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,16-17). – Majd ezt színezi efezusiakhoz írt szövegében emígyen: „Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja, adja meg nektek a bölcsesség és kinyilatkoztatás lelkét, hogy megismerjétek őt. Világosítsa meg lelki szemeteket, hogy megértsetek, milyen reményre hívott meg titeket, milyen gazdag a szentek fönséges öröksége, és milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma fölöttünk, akik hívókká lettünk” (Ef. 1,17-19). – De figyelem! Nem kell-e félünk attól, hogy ilyen felértékelés mellett reánk is áll az Úr intó szava: „Aki fölmagasztalja magát, azt megalázzák, aki pedig megalázza magát, azt fölmagasztalják” (Mt 23,12)? Nem! Nem! Így nem te emeled göggel magadat, hanem az **Isten emel – szeretettel.**

3. A harmadik felelet: a virágbaszökkentés csodás erejével.

a) Minden ember más és más embervirág... Vannak nefelejcek, tulipánok, liliomok... Mindenki örüljön saját adottságának. Ezek a kiválasztás csodás talentumai. Ezt tanítja más hasonlattal az apostol: „Ti Krisztus teste vagytok s egyenként tagjai. Az Egyházban pedig Isten némelyeket apostolokká, másokat prófétákká, ismét másokat tanítókká tett. Adott továbbá csodatévő hatalmat, gyógyító erőt, segítőkészséget, kormányzóképeséget, különféle nyelvadományt (és beszédek magyarázatát)” (1Kor. 12,27-28).

b) De egyenlő erejű legyen a virágzás igénylése. Föld díszei legyünk... Reánk is áll a Bölcs szava: „Virágoztok, mint a liliom, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök!” (Sir. 39,19). Föld díszé legyünk, hogy az ég örömét alkossuk és hogy az ég dicsőségét hirdessük.

Bef.: A pünkösdi rózsza a természet örömszínpompába öltözése; az emberi lélek pedig a pünkösdi szeretet tüzének meleget szóró égi csodája. Az ember, a lélek erejével ihletett ember tehát a földön járó és égbe szálló életcsoda.

6. beszéd: Vettük a béke Lelkét

(Az e csoport 3. beszédének folytatása lehet)

Bev.: Vettük-e imádságaink ajándékaul a Szentlelket? Tegyük ezt vizsgálat tárgyává, mert nem volnánk pünkösdi ajándékok hordozói, ha nem tudnók leleplezni lelkünk legdrágábbját: a Szentlelket. – A Lélek jelenlétének jegyei két csoportban gyűjthetők össze.

1. A Lélek jelenlétének földi életet szolgáló jegyei.

Az Írás alapján ismerhetjük meg ezeket.

a) A Lélek – tűz. Vettük-e a nagyobb távlatokba nézés, a nagy elhatározást adó tüzet? Aki vette, az a Szentlelket vette. „Azért jöttem, hogy tüzet gyűjtsak a földön: mennyire szeretném, ha már föllobbanna!” (Lk 12,49). „...De eljön az, aki hatalmasabb nálam... Ő Szentlélekkel és tüsszel fog megkezesztelni titeket” (Lk 3,16 és 17).

b) A Lélek – a tanács Lelke. Vettük-e a tanács és alázat lelkét: az egyedüli bölcsességet a dicsekvő bölcsesség helyett? Aki azt vette – a Szentlelket vette. „Örökkévaló Isten az Úr, Ő, aki a föld határait teremtette. El nem lankad és el nem fárad, és bölcsessége kifürkészhetetlen. Erőt ad Ő a fáradtnak, és megsokasítja a gyengék erejét és hatalmát” (Iz. 40,28-29).

c) A Lélek – a Szeretet. Vettük-e az emberszeretetnek a lelkét? Aki ezt vette, a Szentlelket vette. „...béketűrésben és jóságban, a Szentlélekben és őszinte szeretetben...” (2Kor. 6,6).

d) A Lélek – öröm. Vettük-e az öröm Lelkét? Aki ezt vette, a Lélek vevője. „Örüljétek az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjétek” (Fil. 4,4).

2. A Szentlélek jelenlétének vannak örök életet szolgáló jegyei.

Mik ezek? Kiindulásnak ez a két mondat követelődzik: „Az én országom nem e világból való” (Jn 18,33). – „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved?” (Mt 16,26).

a) Az Írásból veszem tehát a Lélek örök életre irányító jelenlétének szent jegyeit.

b) A Lélek – a természetfeletti életet megvilágító és igényesítő tűz. Átláttok-e a véges világon? Igénylitek-e az örök életet? –Láttam, hogy igen. Így a Szentlélek hordozói vagytok.

c) A Lélek – a tanács Lelke. De a természetfeletti életben. Hát nem azért jártok-e ide és pásztorokhoz, hogy az örök életet érintő tanácsaikat halljátok? – Tapasztalom, hogy vettétek a Szentlelket.

d) A Lélek – a szeretet Lelke. Az örök értékek szeretetéé! A lelkieké. A gyermekeké. Ezek örök

kincsek. Ezeket szeretitek, tehát vettétek a Szeretet Lelkét.

e) Végül a Lélek az örökértékű – öröm. A természetfeletti élet öröme. Ez a jó diadala, az örök élet hajnalpillanatában lobban fel. Láttam, – ilyenek vagytok. Vettétek a Szentlelket.

Bef.: Végül is miért mondatott mindez? Azért, hogy döbbenjünk reá arra, hogy ilyen **Lélek-vétel** az alapja annak a szent szolgálatnak, amelyet: **békeszolgálatnak** nevezünk. – Most azután a templomkapu bezárul, a vizsgálat megindul. És a **jegyek találása** után a pünkösdi Lélek hirdetésére földi és égi vételre indul az ember...

7. beszéd: Az üdvözültek száma

(Dogmatikus beszéd: Hányan üdvözülnek?)

Bev.: Mindenkit érdekel ez a kérdés: „Uram, kevesen vannak, akik üdvözülnek?” (Lk 13,23). De mi a felelet?: „Igyekeztek bejutni a szűk kapun” (Lk 13,24). – Mit tanít az Egyház?

1. Mit mondanak a hivatottak?

Walsch S.J. mondja: az Egyháznak erre nincs kinyilatkoztatása. Suarez és Faber szerint: az emberiség többsége. Ridkabay atya is a kedvező arány mellett nyilatkozik. – De kérdezem: kire támaszkodnak?

- a) A teremtő Isten célérésére.
- b) A Megváltó Krisztus kegyelmére.
- c) Az isteni Szeretet bőséges áradására.

2. Mit mond az egyetlen Hivatott, a Mester?

A kíváncsiaknak nem felel. Az egyenes felelet igen könnyen lazulást vagy elkomorodást hozott volna. Mit mond Ő? Felelettel **feladatot tűz** az ember elé. A szűk ösvényt! Mintha azt mondaná: nem a szám a fontos, hanem az üdvözülés ténye a döntő. A **szám** – rejtett, de a **mód** – közölt! – Igazolja ezzel az Írást: „Bölcsessége bőségében mégis különbséget tett közöttük az Úr, és különböző utat jelölt ki nekik” (Sir. 33,11). Továbbá erősíti szavait: „Hiszen az Emberfia azért jött, hogy keresse és üdvözítse, ami elveszett” (Lk 19,10). – Majd előírja: „Szeressétek ellenségeiteket, (tegyetek jót haragosaitokkal) és imádkozzatok üldözőitekért (és rágalmazóitekért). Így lesztek fiai mennyei Atyátoknak, aki fölkelte napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek” (Mt 5,44-45). – Így valóságban érthető a felszólítás: „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok” (Mt 5,48) – És ilyen módon valóság lesz a Zsoltáros szava: „Megmentett engem a haláltól, szememet a könnyhullatástól, lábamat az elbukástól. Az Úr kedvében járok az élők földén” (Zsolt. 114,8-9).

Bef.: Nem az elméleti tudás a fontos, hanem az örök életet szerző élet a lényeges.

* * *

B/ rész – a/ csoportja: a „kis liturgia” szövegeihez adott beszédek

A „kis liturgia” szövegei a pünkösdi Lélek kiadásának tényét és hatását ismertetik. Épp azért csak alaki kiszélesítést adnak, mert tárgyi szemszögből a Szentlélek eljövételének tényét és életet teremtő hatását ünneplik. Épp azért az ünnep jellegéből levont beszédvázlatok ennek a tárgynak keretében mozognak. Emiatt csak rövid, keretes beszédvázlatokat adunk. – Lássuk ezeket egyenként.

1. (Introitus) beszéd: Az Úr Lelke

(Dogmatikus beszéd: Az örök Uralkodó)

„Az Úr lelke ugyanis betölti a föld kerekességét, s ami egybefogja a mindenséget, az tud is minden szóról!” (Bölcs. 1,7).

Bev.: Arról lehetne szólni, hogy az ember igényli az Istent, de kérdéssé tehető, hol található az Isten?

1. Mindenütt él az Úr.

Magyarázza ez a pont az Isten jelenlétét.

- a) Láthatjuk műveiben (teremtett világ).
- b) Észlelhetjük önmagunkban (lélek világa).

2. De lelkünkben beszél az Úr. Magyarázza ez a pont az Isten **tevékeny** jelenlétét.

a) Mindnyájan a Szentlélek templomai vagyunk.

b) Mindnyájunk lélekszentélyében a lelkiismeret útján szól az égi Atya.

Bef.: Foglaljuk össze a tételt mondván: mindig velünk a **beszédes Úr**.

2. (Introitus) beszéd: Az Úr uralma

(Dogmatikus beszéd: A végtelen Úr)

Bev.: Érintsük azt a gondolatot, hogy Isten ereje a látszó világ valóságos hatalma. – Tárgyalásunkban szükítsük az ember életére gondolatunkat és így két tételbe fogjuk az Úr hatalmának fejtegetését.

1. Megemelkedik az Úr.

Állítsuk így élre a tételt:

a) Sokszor visszahúzódónak látszik az Úr.

b) De azután kiemelkedve döntően irányít az Úr ereje.

2. Megaláztatik az ellenség.

A jelentkező Úr azután mit ad?

a) Megalázza ellenségét.

b) Megdicsőíti hűségese barátait.

Bef.: Vezessük le ezt a tételt: az Úr mindenekfeletti és egyetlen hatalom.

*

1. (Oratio) beszéd: Az isteni adomány felhasználása

Bev.: Idézzük az „Oratio” szövegét, azután kérdezzük: mit kaptunk a Szentlélektől?

1. Adtad az isteni élet fényét.

2. Érezzük az isteni élet örömet.

Bef.: Kérjük ennek a kegyelemnek egyetemes kiáradását.

*

Sequentia: „Veni Sancte...”

Itt beszédlánc fonja egybe ezzel a címmel:

Kicsoda a Szentlélek?”

De ez a beszédlánc úgy képzelhető el, hogy a „Veni Sancte” szövege szerint kevesebbet fejtegetünk a Szentlélek belső tartalmából, de sokkal többet a Szentlélek kiható tevékenységéből. – Az első három beszéd: **lénytani** gondolatokat érintsen.

1. beszéd: Sanctus Spiritus

Bev.: Vessük fel a kérdést: kicsoda a Szentlélek?

1. Lényegében: Isten.

Egylényegű és különálló Személy. Röviden: a Szeretet Lelke.

2. Személyében: Szentlélek.

Ennek jelentősége az, hogy az Isten életének legbelsőbb tartalma a Szeretet. Ez a Szentlélek.

Bef.: Ezt az igazságot hangoztassuk: Isten Szeretete a mi lelkünknek is a legnagyobb kincse.

2. beszéd: Lumen cordium

Bev.: Az élet köde és bizonytalansága legyen a gondolat, és vessük fel a kérdést: mi ad fényt az életutunkra?

1. Az Isten fénye.

Első részben – az életcél fejtegetendő.

- a) Értelmünk ködösen magyarázza.
- b) De Isten szava, tanítása, lelkünk természetfeletti megvilágosodása bizonyítja.

2. Az emberi út világitója.

Itt már a cél felé törő ember útját kellene értelmeznünk.

- a) Isten indít.
- b) Isten megvilágít.
- c) Isten segít. És a Szentlélek erejével.

Bef.: Boldogan mondjuk hálával: köszönöm, Uram, ezt az égi fényvetést, a Szentlélek fényét.

3. beszéd: Az emberi lélek tartalma

Bev.: Érintsük és színezzük azt a gondolatot, hogy értékek központjában élünk és a kincseket birtokba vehetjük. – Hogyan kell őket értékelnünk?

1. Átfutó az anyagi érték.

Ez legyen a földiek megítélése. De részletesen így fejtegetjük:

- a) Az anyagi értékeink elpusztulnak.
- b) Még életkincseink (földi jellegűek) is itt maradnak.

2. De végnélküli – a lélek-ajándék.

Itt a természetfeletti kincsekről szólnunk. Ezek a következők:

- a) Az isteni kegyelem ajándéka.
- b) És a természetfeletti kegyelem állapotában végzett tettek sora.

Bef.: Fogjuk össze így az egészet: a **Lélek ajándékaikért** érdemes egyedül dolgozni.

*

– A következő beszédvázlatok a cím tárgyát fogják össze:

A Szentlélek reánk áramló kincsei.

1. beszéd: Lelkünk fénye

Bev.: Első értéknek hirdessük az örök értékek látásának kegyét.

1. Sokan vagyunk lélekvakok.

- a) Semmit sem látunk... (pesszimisták).
- b) Ködösen látunk... (szkeptikusok).
- c) Életködben járók... (elesettek).

2. De a lélek kegyelméből lehetünk életlátók.

Látjuk:

- a) A világ szépségét.
- b) Az élethivatás gyönyörűségét.
- c) Az Isten élő szeretetét.

Bef.: Köszönjük meg ennek a fénynek adományozását.

2. beszéd: A föld szegényei

Bev.: Fejtegetjük, hogy kik a föld igazi szegényei? Vezessük le az elhagyatott életárvák szegénységét.

1. Élő Atya az Isten Lelke.

- a) Teremtőnk.
- b) Megváltónk.
- c) Megszentelőnk.

2. Így nem árva a föld gyermeke.

- a) Itt atyaián áld.
- b) Ott atyai keblére ölel.

Bef.: Állapítsuk meg, hogy mi vagyunk az élet igazi gazdagjai, mert földön segít az égi Atya, és az örök életben is boldog létszen az Istennek embere.

3. beszéd: Lelkünk Vendége

Bev.: Úgy gondoljunk a Szentlélekre, amint Szt. Pál apostol beszél róla: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – Mit hoz a Vendég, és hogyan fogadja a vendéglátó?

1. Isteni Személye az adomány.

a) Lényege: a Szeretet érkezése.

b) Tevékenysége: a Szeretet indította boldog élet megteremtése.

2. Állandó szeretet a fogadás.

a) Felé tárul a lelkünk.

b) Isteni étellel hódol az életünk.

Bef.: Rajzoljuk meg, hogy hogyan ünnepelhetjük isteni étellel az örök **Vendéget!**

4. beszéd: Lelkünk nyugalma

Bev.: Fejtegezzük azt a tényt, hogy nyugtalan a lélek a földön, mert érzi, hogy örök hazája az Isten.

1. Isten házává lesz itt a lelkünk.

a) Így bizakodó az életünk.

b) Így nyugodt az életfolyásunk.

2. Isten házába jut innét a lelkünk.

a) Hazavisz – a Lélek.

b) Hogy nyugalmat találjon az élet.

Bef.: Örüljünk, hogy olyan nyugalmat hoz számunkra a Szentlélek, amely tevékeny életben kínálja az ember boldogságát.

5. beszéd: Lelkünk tisztítója

Bev.: Színezzük azt a lelkiállapotot, amely az élet sodrában zavarossá teszi lelkünket (A patak fakadása és a Delta vizének szűrkesége...). – Milyen erő tisztítja meg ezt az „életfolyamot”?

1. A Szentlélek ereje megismerteti lelkünk szennyes voltát.

A helyes látást adja a Lélek.

2. A Szentlélek ereje fájdalommal megcsordítja a szemek könnyeit.

A bánkódás kegyét adja a Lélek.

3. A Szentlélek ereje betölti kegyelemmel az ember lelkét.

Az Isten-lakást biztosítja a Lélek.

Bef.: Mondjunk köszönetet az Úrnak, hogy Lelkének ereje újjászül minket az Isten országára.

6. beszéd: Lelkünk szeretet-tüze

Bev.: Idézzük a közismert hasonlatot, hogy a Szentlélek tűz, amely átizzítja a lelkünket. – Mi a lélek átalakulásának útja?

1. Önszeretet.

Szeressük magunkban az isteni embert.

2. Felebarát szeretete.

Vezessük embertestvérünket az isteni közösségbe.

3. Isten-szeretet.

Szeressük égi Atyánkat életünk egész lelkesedésével és melegségével.

Bef.: Foglaljuk össze a tárgyat így: a szeretet tüze emberei járnak a földön, ha a Szentlélek kegyelme betölti az emberi lelkét.

7. beszéd: A Szentlélek hét ajándéka

Bev.: Kérdezzük, hogy mit igényel a Szentlélektől az ember? Feleljen reá Izaiás szövege: „És rajta leszen majd az Úr lelke: a bölcsesség és az értelem lelke, a tanács és az erősség lelke, a tudás és jám-

borság lelke, és eltölti őt az Úr félelmének lelke” (Iz. 11,2-3).

1. **Adja – az értelem erőit.**
2. **Biztosítja az – akarat erőit.**
3. **Tökéletessé teszi – az élet erőfeszítését.**

Bef.: Foglaljuk össze: így lesz **teljes** az ember.

8. beszéd: Lelkünk örök Ajándékozója

Bev.: Állítsuk fel a tételt mondván: szellemi töltekezés vágyója az ember. – Értelmezzük vágyainkat és kérdezzük: mit ad a Szentlélek?

1. **Betölti a földi életet természetfölötti adománnyal.**
2. **Betölti az örök életet érintő embert a szeretet teljével.**

Bef.: Szögezzük le: a szeretetszórás az örök Ajándékozó kegyelme.

*

1. (Offertorium) beszéd: Légy életünk ereje!

„Mutasd meg, Isten, hatalmat, erősítsd meg, Isten, amit köztünk készítettél jeruzsálemi templomodból; királyok hozzanak neked ajándékot” (Zsolt. 67,29-30).

Bev.: Rajzoljuk meg a felfohászkozó ember képét. Majd állapítsuk meg: mik a vett ajándékok sorozata?

1. **Kegyelmeddel gazdagítottál.**

Ebben benne rejtőzik:

- a) A bűnbocsátás kegye.
- b) És az isteni természetben való részesedés adománya.

2. **Kegyelmeddel erősítsél!**

Ebben benne rejtőzik:

- a) A küzdelmekben való megerősítés.
- b) A végső kitartásra való reásegítés.

Bef.: Boldogan mondjunk köszönetet azért, hogy amit kérünk, azt nyerünk.

2. (Offertorium) beszéd: Lészen lelkünk: áldozati oltárunk

Bev.: Jelezzük, hogy mi is kínálunk valamit a Szentléleknek. Mit adott a múlt népe, és mit kínál a jelen embere?

1. **Jeruzsálemben áldozott a királyok népe.**

Ez a Megváltót váró nép lélekemelkedése.

2. **Lélekben áldozik a királyi nemzedék.**

Ez a megváltott nép felajánló áldozata.

Bef.: Szögezzük le, hogy mi többet adunk, mert Mindenünket, Krisztusunkat kínáljuk áldozatul.

*

1. (Secreta) beszéd: Szentelő kegyedet kérjük

Bev.: Utaljunk a Secreta szavaira. Majd vessük fel a kérdést: mi után áhítozik a lelkünk?

1. **Legyen szentelt az áldozat.**

Ez a szentmise áldozatra vonatkozik és azt kívánja: legyen elfogadott az áldozat.

2. **Legyen tiszta az áldozó.**

Ez a szentmisén jelenlévőkre vonatkozik és azt akarja: legyen tisztává az Áldozat útján – az áldozó.

Bef.: Fogjuk egybe így: szenteljen meg minket a szent Áldozat.

*

1. (Communio) beszéd: A lélek visszhangja csendül

„Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek... Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,2 és 4).

Bev.: Érintsük azt a kérdést: még a természetes hang is visszhangot vet. Hát még az „égi hang”-nak mi a visszhangja?

1. Küldöttek lesznek az apostolok.

- a) Tanítványok voltak.
- b) Tanító munkára gyengék voltak.
- c) De apostoli halálra is felerősödtek.

2. Istenivé csendül tanító hangjuk.

- a) Emberi hangon szóltak.
- b) Isteni igéket hirdettek.
- c) Isteni erővel hangoskodtak.

Bef.: Mutassunk reá arra, hogy Isten hőseivé lettek és lesznek a Szentlélek megszállottjai.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Az élet termékenyítése

Bev.: Említsük fel a Szentlélek erejének **valóságos** munkáját. Valóban **életfakasztás** a célja. – Milyen érvényesüljön a mi életünkben?

1. Teremjen isteni életet önmagunkban.

Ez – az egyéni átnemesedés.

2. Teremtsen általunk isteni életet – másokban.

Ez – az embertestvér életének áttüzesítése.

Bef.: Hálát zengjünk, hogy istenivé lehet az életünk.

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumhoz adott beszédek

A napi evangéliumi szöveg így szól: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni. Aki nem szeret engem, tanításomat nem tartja meg. A tanítás, amit hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki küldött engem. Ezeket akartam nektek mondani, amíg veletek voltam. A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek. Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Én nem úgy adom nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék szívetek és ne is szorongjon! Hiszen hallottátok, hogy azt mondtam: Elmegyek, de majd visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, csak örülnétek annak, hogy az Atyához megyek, mert az Atya nagyobb nálam. Előre megmondtam, mielőtt megtörtént volna, hogy amikor megtörténik, higgyetek. Már nem sokat beszélek veletek, mert jön a világ fejedelme: rajtam ugyan nincs hatalma, csak hogy megtudja a világ, hogy szeretem az Atyát, és úgy cselekszem, amint meghagyta nekem az Atya. – Keljetez föl, menjünk innét” (Jn 14,23-31).

A szöveg rövid tartalma az Atya iránti szeretet fenséges himnusza. Épp azért a Pünkösdi Vasárnapjának Evangéliuma ismeretéből tulajdonképpen a szeretet ditirambját kellene dalolni. – Ezek a beszédek azonban alapvetésükben megtalálhatók az előző csoportban, sőt a szeretet erényének **teljes feldolgozása** külön részben is megtalálható. Mégpedig azért vittük oda, mert a **Szeretet Lelkének** értelmezéséhez tárgyilag beleillenek. – A mai Evangélium azonban a Mester, az Isten és ember szeretetről szól, és így fontos lehet, hogy **ez** a szeretetkapcsolat is érintessék. Ezért következik egy beszédcsoport a Mester, az ember és az egybekapcsolódó szeretet földi szépségéről, értékéről az egek

végnélküliségéről. Egyrészt a szeretet tevékenységéről, másrészt pedig a szeretet termelte élet végnélküliségéről szól...

Különálló beszédek

a) alcsoport: A szeretet közvetlen kérdései

1. beszéd: A Mester szeretete

(Dogmatikus beszéd: Az égi szeretet valósága)

Bev.: Boldogságunk boldogsága, hogy felénk nem néma az Ég. Jákob létráján nemcsak az ember-angyalok emelkednek az ég felé, hanem az Isten is leszáll az emberhez. – Ennek csodája Krisztus földi élete, melynek sugárzása többfelé irányuló.

1. Az első ténye: a megtestesülés áldozatos készsége.

Miért járt köztünk a Mester? Az Írás felel mondván: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). De ennek a nagy világszeretetnek részletei is vannak.

a) A születés szent ténye. Ezt így írja le az Írás: „... Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7).

b) A tanítói munka áldozata. A sok emlék közül álljon itt az Írás egyik szövege: „A tömeg láttára Jézus fölment a hegyre. Ott leült, tanítványai pedig köréje gyűltek. Akkor szólásra nyitva ajkát, így tanította őket...” (Mt 5,1-2).

c) A megváltás szent mozzanata. A kereszthalál tragédiája. A kálváriai áldozat, amelynek utolsó akkordját így írja le az evangélista: „Erre Jézus hangosan fölkiáltott és kilehelte lelkét” (Mk 15,37).

2. De a második átfogó mozzanat: a szerető tanító erőfeszítése.

Ennek lényege a három évnek tanító munkája. Alaphangja így hangzik: „Én nem magamtól beszélek, hanem az Atya, aki küldött engem, ő parancsolta meg, mit mondjak és mit hirdessek” (Jn 12,49). – De ami élettartalmát tekintve így valósul: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak. Ahol a kincsed, ott a szíved is” (Mt 6,19-20).

3. Végül a harmadik szeretet tény: a hazatérő Mesternek Vigasztaló küldése.

a) Ígérte a Szentlelket, Akinek a hivatása az egyesek és az Egyháznak megvilágítása, vezetése és megszentelése. Ezért mondja a tanítványainak: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

b) De a Szentlélek Őt is igazolja, hogy Ő az Úr igaz Küldöttje. „Mikor eljön a Vigasztaló, akit az Atyától küldök nektek, az Igazság Lelke, aki az Atyától származik, ő tanúságot tesz rólam” (Jn 15,26).

Bev.: Értünk jött, velünk élt és Urunk holtá és távozta után a Vigasztalót küldötte. Ez az égi Szeretet valósága. Mi tehát a mi teendőnk? Hálával fogadni az isteni Szeretetet kegyét és szeretettel kell viszonzni égi Atyánknak felénk áramló szeretetét.

2. beszéd: Még a földre is visszajön

(Erkölcsei beszéd: Isten szeretetarádása)

Bev.: A távozó Mestert lélekszeretete visszahozza az ég Urát szerető gyermekeihez. Az igazi vigaszunk: nem élünk égi Atyánk nélkül. – De kérdés: hol tehát az Úr?

1. A lélek sugallatában... Ez a lelki jelenlét.

a) Óhaja az embernek... Ezért mondja az apostol: „Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja, adja meg nektek a bölcsesség és kinyilatkoztatás lelkét, hogy megismerjétek őt” (Ef. 1,17). Lényege pedig: az apostol kívánságát fejezi ki, mert ez az emberek lelke legszentebb vágyakozásának akar hangozni. – Sőt az emberi lélektan is azt igazolja, hogy Isten nélkül nem élt nép és teljes kifejlődésben nem él ember.

b) De azután valósága az életnek. – Ezért mondja a felénk forduló Istenről az apostol: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2). – De amit hirdet az Írás, azt tárja a történelem is felénk (Jézus élete!). Jézus mindenkinek szólt, de mindenkinek van egyéni napja is, amikor hozzá szól az Isten! „Ezért ismét kijelölt egy napot,

egy „mát”, Dávid által ugyanis annyi idő múltán azt mondja, mint föntebb: „Bárcsak hallgatnátok ma az ő szavára: meg ne keményítsétek szíveteket” (Zsid. 4,7). – Ő élt, szólt és szól, csak hallgassa meg az ember fia. – És emberi értelmek nem sűgja-e, hogy a lelkiismeret szava ilyen hangoskodó hang?... Végül is ez az igazság: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

2. Az Egyház tanításában.

Ez a „látható” jelenlét. – Mesterünk földi életet élt, amelynek misztikus élet a folytatása. – De mi ennek a lényege?

a) Igazságainak fenn kell maradnia –mindörökké. Hogyan? Részletezzük csak az Úr parancsait és reá fogunk döbbsenni, hogy valóban örök igazságoknak szánta őket a Mester. Az életünk alapjaivá tette az Ő tanítását, amikor apostolait ezek hirdetésére küldötte. Ezért mondja: „Menjetek tehát, tanítsatok minden népet, keresztelejétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) A tanítványokra figyelést kötelezővé tette. „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16). – Sőt egyenesen előírta, hogy a tanítványok az Ő nevében szólók, reájuk kell hallgatniuk az embereknek. Mert Urunk szava ez: „De ha nem hallgat rád, vigyél magaddal egy vagy két másikat, hogy két vagy három tanú bizonyítsa az ügyet. Ha azokra sem hallgat, mondd meg az egyházközségnek. Ha pedig a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos” (Mt 18,16-17).

3. Az örök áldozat Szent Kenyerében. Ez a harmadik jelenlét.

Olyan Kenyeret szerez az utolsó vacsorán, amelyről így szól: „Aki e kenyérből eszik, örökké él. A kenyér, melyet adni fogok, az én testem a világ életéért” (Jn 6,51). – A liturgia szentül őrzí és az Egyház tanítását szent cselekvésekben megvalósítja.

a) A régi Egyház tagjai hazavitték és ott hódolattal tisztelték (Szt. Tarzicius példája. A ministrán-sok fiúserégének védőszentje).

b) Mi égő mécs mellett őrizzük. Itt térdelünk, hogy szóljon hozzánk. Tisztult lelkünk veszi, és velünk marad. Még távozásunk előtt is ez a szavunk. „Maradj velünk, mert esteledik” (Lk 24,29).

Bef.: „Íme én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). Ebben a mondatban foglalható össze a Vigasztaló ígéréte és a fent mondott „jelenlét”, amelyben velünk él a mi Urunk Jézus Krisztus.

3. beszéd: A szeretet kölcsönössége

(Erkölcsei beszéd: A szeretet szent kapcsa)

Bev.: Két életfókusz feszül a földre korlátozott személyes élet világában. Csak az ember és csak az Isten ismeri a saját létét és csak Isten tud és az ember tud földi életben személyes kapcsolatba fonódni. Ennek tárgyi tartalmát a minőség, a változás, tér és idő felett a személyes szeretet áramlása emeli magasra. – De kérdezhethők: milyen tényekben jelentkeznek ez a személyes dinamika?

1. Az Isten leereszkedése adja az első mozzanatot.

Lényegében ezt jelenti: kifelé jelentkeznek az Isten. Ennek történeti mozzanata:

a) A teremtés. – Világra és emberre vonatkozóan így írja az Írás: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet” (1Móz. 1,1.). Azután „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). – Itt szól az Isten a természetén át, bár az Írás szavaival közlöm is az Isten kifelé való tevékenységét.

b) Majd további mozzanata a személyes isteni kinyilatkoztatás. Szt. Pál szavai szerint: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

c) További mozzanat: a megváltás ténye. Erről mondja az Írás: „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). – Ez a beszéd az áldozatos szeretet szava és ténye.

d) Végül az utolsó mozzanat: a megszentelés ténye. Ezt a csodatényt magyarázza Szt. Pál imígyen: „Általa vagytok ti Krisztus Jézusban, aki Istentől bölcsességünk, megigazulásunk, megszentelésünk és megváltásunk lett” (1Kor. 1,30). Vagy más helyütt: „Isten akarata ugyanis az, hogy szentekké legyetek” (1Tessz. 4,3).

2. Az ember felemelkedése a második megindulás.

Ennek útja? Mintha azt kérdezném: hogyan jut Istenhez az ember?

a. Az imádság az első megrezdülés. Ezért mondja a Zsoltáros: „Szálljon illatáldozatként színed elé imádságom, és kezem felemelése legyen olyan, mint az esti áldozat” (Zsolt. 140,2).

b. Majd a következő lépés az áldozatok bemutatása. – Egyetemes parancsát így közli az egek Ura: „Dicséretet mutass be áldozatul az Istennek, és teljesítsd fogadalmaidat a Felségesnek” (Zsolt. 49,14). – Majd így hangzik az élet jövő képe: „Hiszen napkelettől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek között, és minden helyen tiszta eledeláldozatot áldoznak és mutatnak be nevemnek” (Mal. 1,11).

c. Végül az ember Istenhez emelkedésének útja a szeretet cselekvéseinek végzése. Ezért mondja az Úr: „Szeretetünk Isten iránt abban mutatkozik, hogy megtartjuk parancsait. Parancsai nem neheznek” (1Jn. 5,3). Ezt erősíti Szt. Jakab apostol is mondván: „Ha ellenben az Íráshoz híven teljesítitek a királyi törvényt: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” – helyesen teszitek” (Jak. 2,8).

3. És a szeretetben való találkozás a kölcsönös egybefonódás.

Ez pedig a Szentlélek.

a) Tőle ered, Belőle árad a szeretet. „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8).

b) Ő fonja egybe az eget a földdel. Róla írja az Írás: „Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). Olyan szeretet, amely így jellemezhető: „Hiszen Isten nem a féltékenység lelkét, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk” (2Tim. 1,7).

Bef.: Az ég és a föld egybetartozik. A nagy mindenség az egész valóságban Istenhez, a Teremtőhöz kapcsolódik. De a személyes Isten és az emberszemély kapcsolata ennél sokkal több. Mégpedig azért, mert ez nemcsak ébresztő Szeretet, hanem az Isten természetét hozó, hasonulását biztosító égi adomány. Olyan adomány, amely Istenből indulva, emberlelken át áramolva isteni életet teremt a föld zarándokában.

4. beszéd: Égető és ösztökélő szeretet

(Erkölcsi beszéd: A szeretet jegyei)

Bev.: Az apostol gyönyörű szavakkal éneklí a szeretet jegyeit: „A szeretet türelmes, a szeretet jószágos, a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik, nem gögösködik, nem tapintatlan, nem keresi a magáét, haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója, nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel” (1Kor. 13,4-7). – Milyen csodálatos ez a leírás! Részletesen színez és mindig azt hangoztatja, hogy belső uralmat gyakorló és minden rezdülésben jóságot sugárzó. – Mi a lényege?

1. A szeretet türelmesen elviselő.

Aki csak földi szemmel lát és ítél, az visszaüt (labda!).

a) Az ég vár. „Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket, hogy megtérjenek” (Lk 5,32). Még a bűnösre is vár! Ez a várás nem azonnal felelősséget követelő. Hallgasd csak az Írást: „Igaz beszéd ez és teljes hitelt érdemel: Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy a bűnösöket üdvözítse, s ezek közt én vagyok az első” (1Tim. 1,15). – Ez már a várakozásnál is több! A Messiás égi hivatásának egyenes kijelentése.

b) Az ember érzékenyen visszavág (sértések!). Ezzel szemben a szeretet azt mutatja, hogy türelmet tanúsító volta miatt isteni. Az idevonatkozó parancsunk így szól: „...áldjátok átkozóitokat és imádkozzatok rágalmazóitokért” (Lk 6,28). – Sőt Maga Krisztus példát is ad erre, midőn Pilátus előtt sem keménykedik, csak gyengéden kérdőre von: „Ha rosszul szoltam, bizonyítsd be a rosszat, de ha jól, miért ütsz engem?” (Jn 18,23). A kereszten pedig így fohászodik égi Atyjához: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek” (Lk 23,34).

2. A szeretet követelődző.

a) Anyagiakban. A testi embernek ez minden vágya.

b) Érzésekben. Az ösztönös embernek ez a lihegve igényelt öröme.

c) Áldozatadásban. A földi ember ezt igényli mások részéről magának.

3. A szeretet önzetlenül önmagát is feláldozó.

Szt. Pál beszél erről gyönyörűen: „...nem keresi a magáét, haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója, nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal. Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél, mindent elvisel” (1Kor. 13,5-7). – De Krisztus valósítja valóban: „...szolgai alakot fölvéve kiüresítette önmagát és hasonló lett az emberekhez” (Fil. 2,7).

4. Végül a szeretet örök.

Ezt zengi felségesen az apostol: „A szeretet soha el nem múlik. A prófétálás megszűnik, a nyelvek elhallgatnak, a tudomány elenyészik... most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,18 és 13). Sőt így is fogalmazható az örök egybefonódás: „Aki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban Isten él, és ő Istenben” (1Jn. 4,15). Így tehát beleolvadva a végnélküliség után az örök Valóba! Ezért isteni!

Bef.: Végül is azt látjuk, hogy a szeretet jegyeinek tanúsága szerint nem emberi természet adománya, hanem isteni életkincs. Azért mondja Krisztus, hogy nélküle nincs igazi élete az embernek, mert mindenekfeletti életkincsetek: a szeretet. Jól meg kell tehát jegyeznünk: „Mindezen fölül pedig szeresétek egymást, mert ez a tökéletesség köteléke” (Kol. 3,14).

5. beszéd: A szeretet mindig tevékeny

(Erkölcsi beszéd: A szeretet tettekben nyilatkozó!)

Bev.: Érzés-e a szeretet?

1. Tetteket tesz a Mester.

„...nem a magam akaratát keresem, hanem annak akaratát, aki engem küldött” (Jn 5,30).

2. Tetteket követel a Mester.

„...ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17).

Bef.: Így kell szeretni engem! Ez a Mester parancsa!

6. beszéd: A szeretet áldozatossága

(Erkölcsi beszéd: A szeretet egyik kiemelkedő jegye)

Bev.: Kiüresítette magát az Úr – mondja az Írás. A szövege így szól: „...szolgai alakot fölvéve kiüresítette önmagát és hasonló lett az emberekhez. Külsejét tekintve olyan volt, mint egy ember” (Fil. 2,7). – Természetes, hogy ennek alapjául ezt állítva így szerette Krisztus a világot. Ezért mondja az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – Ezt az isteni kinyilatkoztatást hallva, kérdéssé tehető tehát, hogy valójában mi az igazi szeretet belső tartalma?

1. Vajon bírás-e?

Ha ez volna, akkor amforaszerűen tárulna az ember kifelé, hogy tartalmat és boldogságot kapjon a világtól. Ez a birtokbavétel azután többféle lehetne. Fokozatok szerint magasabb rendű.

a) Első fokozat volna a földiek bírása. És elég ez, ha igazi tartalom, mert erről így szól a Mester: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelke azonban kárt szenved? Mit is adhatna az ember lelkéért cserébe?” (Mk 8,36-37)?

b) De talán az érzések örömtengerében kell találnunk lelkünk tartalmát? De erről is így ír az Írás: „Éljünk tisztességesen, mint nappal, ne lakmározásban és részegeskedésben, ne fajtalanságban... Inkább az Úr Krisztust öltsetek magatokra, és ne dédelgessétek testeteket, hogy bűnös kívánságokra ne gerjedjen” (Róm. 13,13).

c) Vagy az igazság birtoklása adja a szeretet igazi tárgyát? Tudás? Művészet? Nagyon kell szeretni ezeket, mert Isten szeretetének ajándékai; de az élet bálványává tenni – nagy hiba volna. Ezt az emberi ész is mutatja. Ezek a nagy kincsek eszközök – az élet értékesebbé tevésére. Ezek részek, ezek nem teljes, bár nemes élettartalmak; maradjanak szerves és arányosított részek és sohase hitessék el az emberrel, hogy csak ők az értékek. Ide is alkalmazható az Írás szava: „Használt-e valamit a faragott bálvány, mert alkotója kifaragta? Az öntött bálvány és a csalárd kép, mert alkotója reménykedett alkotásában, s a néma bálványokat elkészítette?” (Hab. 2,18).

2. De ha nem a birtoklás a szeretet boldog tartalma, akkor talán **az áldozatos erőfeszítés és állandó adás-e?**

Ez volna a második kérdés. De folytatva, részletezve kérdezni kellene, vajon miben áll ez az állandó megfeszülés és értékszórás?

a) Először – az önfejlesztő erő dinamikájában. Ez a helyes önszeretet. A lélek az első, ezt kell jelzővé tenni. Jól mondja az Írás: „Az élet több az eledelnél, és a test több a ruhánál” (Lk 12,23). Sőt ezt is hangsúlyozza az apostol: „...nem tartozunk a testnek azzal, hogy test szerint éljünk. Ha ugyanis test szerint éltek, meg fogtok halni, de ha lélekkel megölték a test cselekedeteit, élni fogtok” (Róm. 8,12-

13). – Persze mindez még lemondások útján is szorgalmazandó.

b) Másodszor – másokért áldozat, lemondás. Ez a helyes felebaráti szeretet. Ezt írja elő a Mester: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mt 22,39).

c) Harmadszor – a megbocsátó lemondás. Ez a hősiesség szeretete. Ezt parancsolja a Mester: „Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót haragosaitokkal” (Lk 6,27). – Érdemes egy-két idézetet venni az Írásból. Az Ószövetség is jelzi imígyen: „Ha ellenséged eltévedt marhájára vagy szamarára bukatsz, hajtsd vissza hozzá. Ha látod, hogy gyűlölőd számára a terhe alatt leroskadt, ne menj el mellette, hanem segítsd fel vele” (2Móz. 23,4-5). – Majd az Újszövetség ezt parancsolja: „ha ellenséged éhezik, adj neki enni; ha szomjazik, adj neki inni; mert ha így teszel, égő parazsat raksz a fejére” (Róm. 12,20). – És a Mester Maga is gyakorolja: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek” (Lk 23,34).

3. Majd végső kérdés ez lehet: vajon életáldozatra készsége önfeláldozás-e?

Ez a legtökéletesebb szeretet.

a) Mesterünk ezt állítja magáról: „Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért” (Jn 10,11). – Sőt így folytatja: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, aki életét adja barátaiért” (Jn 15,13).

b) Ezért a legnagyobb áldozat az élet-mártír szeretetáldozata. Apostolok, katakombák vértanúi ezt az áldozatot mutatták Isten felé. Boldogok azok, akiknek ennek a hősiesség áldozatkésztségnek képét adja az Úr!

Bef.: Az élet serlege nemcsak töltekezést akar, hanem kiüresítésre kínálja Önmagát. Ez a tökéletes szeretet.

7. beszéd: Föld díszévé teremtsen

(Erkölcsi beszéd: Isten kegyelmének lélekszépségét bontó ereje)

Bev.: Az Úr teremtésének csodája a színpompás tulipán... a pünkösdi rózsza... a kert... a föld... a nagy világ... Linné mondása szerint: „Isten a legkisebb dolgokban a legnagyobb!” – És kicsoda az ember? Látszólag **egy** a föld sok egyede között. De a föld királya, ha a Szentlélek áldotta ember látó, érző és teremtő ereje csodás színpompába vonja a világot. – Hogyan megy végbe ez az isteni ajándék?

1. A földi embert látó szemmel áldja a Lélek.

Figyeljük csak! A föld minden szépsége dicséri az Istent, de a legszebb virág sem élvezi az Istent, nem is látja az értelem szemével. Itt **dicsér** a természet, de nem ismer a hóvirág.

a) Dicsér a természet. Ezt hirdeti az Írás szava. „Dicsérjétek őt az ég és a föld, a tenger és minden, ami bennük nyüzsög” (Zsolt. 68,35). Ezt magasztalja a próféta: „Áldott legyen dicsőséges és magasatos neved minden áldással és dicsérettel!.. Te alkottad a mennyet, a legmagasabb mennyet is minden seregével együtt; a földet és mindent, ami rajta van” (2Ezd. 9,5 és 6). Ezt követeli a nagy Zsoltáros a nagy világtól: „Ujjongj az Istennek, egész világ, mondjatok nevének éneket, dicsőségét dicsérve zengjétek” (Zsolt. 65,1-2). – Ámde mindez tárgyi dicséret.

b) De az ember ismerő lélekkel tekint az eget Ura felé. Ez pedig azért szentebb és emelkedettebb, mert az Isten lélekképét hordozó ember szellemének erejével tudatosan fogja az Istent. Ezt magasztalja a próféta mondván: „Emeljétek fel szemeteket a magasba, és nézzétek: Ki teremtette ezeket?” (Iz. 40,26). Ugyanezt hirdeti a Zsoltáros: „Ízleljétek meg és lássátok, mily édes az Úr, boldog az az ember, ki öbenne remél!” (Zsolt. 33,9). „Álljatok meg és lássátok, hogy én vagyok az Isten; magasztalniuk kell engem a nemzeteknek, s magasztalnia a földnek” (Zsolt. 45,11).

c) Sőt Isten műveit és terveit is sejti és értékeli az ember. Ezt a nagy lélekkincset ismerteti a próféta: „Amikor nem várt csodákat művelsz, leszállanál, és színed előtt megolvadnának a hegyek!” (Iz. 64,4). – Végül is mindez – a tiszta látás kegyének eredménye.

2. A földi embert érző szívvel is áldja a Lélek.

a) A föld javait neki adta az Úr. „És megáldá őket az Isten...” (1Móz. 1,28).

b) De óvja is, hogy túlzottan ne élvezze. Tanítói szava így védi: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelke azonban kárt szenved?” (Mt 16,26). – Majd a gonosz embertől is óvja. Ezt mondja az Írás szava: „Óvakodj tehát attól, hogy valaha is barátságra lépj azon föld lakosaival, mert az romlásodra lenne” (2Móz. 34,12).

3. A földi embert végül teremtő hatalommal áldja a Lélek.

A „teremtés” fogalma csak képletes, ha a nem létezőből akarnánk létezőt alkotni. De valóság, ha

az Isten adta képességet akarnók való életté alakítani.

a) Ha uralkodik bennünk a Lélek, akkor megindul ez a munka. Szinte a lélek-halottak világára így hat a Lélek áldotta ember: „Ha leheletedet reájuk bocsátod, ismét életre kelnek” (Zsolt. 130,30). Sőt ilyen teremtés is végbemegy az emberekben: „...Benne épültök egybe ti is a Lélek által Isten hajlékává” (Ef. 2,22).

b) Ez a megindulás azután az Isten országának kialakítása. Az Úr kegyét veszi az ember és olyan ország alakítójává léssen, ahol az Isten az Úr, és mi a szeretett gyermekek vagyunk. Erre céloz Tóbiás mondván: „Áldott legyen az Úr, ki őt felmagasztalta, uralkodjék rajta mindörökkön-örökké!” (Tób. 13,23).

c) Sőt ki kell alakítanunk Krisztus arcát is. Figyelj csak Szt. Pál szavaira: „Fiaim, a szülés fájdalmait szenvedem értetek újra, míg Krisztus ki nem alakul bennetek” (Gal. 4,19). Sőt figyelj ezt a szöveget: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Ennek alapja, hogy Atyánknak tartjuk az Istent, akihez fordulva lélekarcunkon verődjék ki az Isten arcának és országának képe. Ezért az ország elérkezéséért imádkozunk mondván: „Mikor imádkoztok, ezt mondjátok: „Atyánk! Szenteltesd meg a te neved, jöjjön el a te országod” (Lk 11,2).

Bef.: Ismét kérdezem: kicsoda az ember? A felelet: igazi dísze a földnek. Csak rajtunk ne valósuljon a szörnyű igazság: a legnagyobb érték romlása a legutálatosabb. „Corruptio optima pessima”. Ettől óvjon a pünkösdi Lélek! – De azt is esdjük le, hogy szálljon reánk a Szentlélek, és ilyen látóvá, érzővé és teremtővé alakítson az égi kegyelem!

8. beszéd: Isten örök virágfájává nemesítsen

(Erkölcsi beszéd: Isten örök életté fejleszt)

Bev.: A tavasz a fakadás szent ideje. A nyár a gyümölcsstermés szépsége. Az ősz a begyűjtés ideje. Azután a jövő tél elől melegházakba húzódik a szépséges természet. – Vajon az élő ember virágélete is ehhez a természettörvényhez igazodik-e?

1. Látszólag igen.

a) Van élettavasz. – A testi születés tényét mutatja az élettörténet, a lélekújjaszületés parancsát dikálja a Mester és tanítványa. Ennek kettős vonala: a keresztség és a bérmlás. – A testi születést követi a keresztelés, a Lélek indítása. „...meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretere. „Erről hallottatok tőlem, mondta: János csak vízzel kereszttel, ti azonban néhány nap múlva Szentlélekkel keresztteltek meg” (Ap.Csel. 1,4-5).

b) Itt van a nyár és az ősz. A magvetés után hosszas idő kell ahhoz, hogy termést hozzon a mag, de végül mégiscsak arat a szántóvető. „...A többi jó földbe hullott és termést hozott: egyik százszorosot, a másik hatvanszorosat, némelyik meg harmincszorosat” (Mt 13,8). – Mindez azután a mi életünkben is így megy végbe. Ez a jó termés igazi útja. Ez a Lélek termelő ereje. Az élet tele pusztulást hozhat. De még azután is új életfakadás remélhető. Erre buzdít az evangélista: „Teremjétek hát a bűnbánat méltó gyümölcsét!” (Mt 3,8).

2. Sőt óva int a Mester, hogy az élet teléből a tavasz leheletét várjuk.

„A fejsze már a fák gyökeréhez ért: Kívágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem” (Mt 3,10). – A halál nem Isten ősi terve. „A halál pedig a sátán irigységéből jött a világba, és követik őt azok, kik az ő részén vannak” (Bölcs. 2,24). A halál a bűn büntetése. De ennek megszüntetése nem lehet az ember ereje. Azért sikong a próféta mondván: „Ki az az élő ember, ki a halált meg nem látná, és lelkét az alvilág kezéből megszabadíthatná?” (Zsolt. 88,49). – Vigasztaló lesz a második gondolat, mely megtagadja a látszólagos pusztulás végérvényét. Ez a helyes tagadó felelet, amely állító alakban így cseng: az ember élete végső kivirágzás, kiteljesülés.

a) Mi tehát a halál? Égi követ, aki hazavisz. Ezt jelzi a Bölcs: „Mert te vagy, Uram, kinek hatalma van élet és halál fölött” (Bölcs. 16,13). És Te vagy, aki megígérted, hogy valóság az élet végnélkülisége, „Boldog leszel, mert nem tudják viszonzni neked! De majd visszafizetik az igazak föltámadásakor” /Lk 14,14/.

b) De mi tehát a hazatérés? Gondos őrizés? Nem! Kiteljesülő boldogság! „Most azonban fölszabdaltatok a bűn alól és Istennek szolgálói lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet” (Róm. 6,22-23)

c) Mi tehát az élet útja? Élettavaszból, életnyárból örök élettavaszba lendülés. – Ezt hirdeti az apostol: „Amit az ember vet, azt le is aratja. Aki tehát testébe vet, testéből is arat majd romlást; aki

pedig lelkébe vet, lelkéből arat örök életet” (Gal. 6,8). Ugyanez csendül ebből az igéből is: „Ez most Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által nyilvánvalóvá lett: Ő legyőzte a halált, s az Evangélium által fölragyogtatta a halhatatlan életet” (2Tim. 1,10). – Így a Lélek erői indítók! Segítők! Boldogítók!

Bef.: Nincs hatalma a télnek, mert velünk a Szentlélek, akinek kegyelme az isteni természet végnélküli életté fakasztja bennünk az erényvirágokat és így az Isten örök háza, oltára élő díszévé alakítja a feléje törő és nála boldogságot találó embert!

9. beszéd: A Mester iránti szeretet

(Erkölcsei beszéd: Ember útja)

Bev.: Kihez tapadjon az ember? Nincs más felelet: a mi Urunkhoz Jézushoz. – De kérdéssé teendő: hogyan tudjon hozzá tapadni a földi ember?

1. Hallgató felfigyeléssel.

Az emberek szava: vélemények sora. De Krisztus szava: Isten szava.

a) Ez a szó: Krisztus életének értékét magyarázó. „Te vagy az én szeretett Fiam, benned telik kedvem” (Mk 1,11).

b) Ez a szó: vigasztaló élet. Ezt jelzi az apostol: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk. Őt rendelte a mindenség örökösévé, hiszen általa teremtette a világot is” (Zsid. 1,1-2).

c) Ez a szó: bűnbocsátó a bűnös embernek. Ezért csemeti az Úr: „Bízzál fiam! Bocsánatot nyertek bűneid” (Mt 9,2).

d) Ez a szó: üdvözítő! – az egész emberiségnek szól. Ezzel bátorít a Mester: „Bizony mondom: Eljön az óra és már itt is van, mikor a holtak meghallják Isten Fiának szavát, és akik hallgatnak rá, élni fognak” (Jn 5,25).

2. Készséges elfogadással.

De mit kell elfogadnunk?

a) El kell fogadnunk a tízparancsolatot. Az Ószövetség hirdeti: „Féld az Istent és tartsd meg parancsait, mert ez az egész ember” (Péld. 12,13). – És a Mester is követeli: „...ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17).

b) Hallgatva kell követni a hegyi beszédet. – Ez a tökéletes élet parancsa: „Gyermekeim, ne szerszünk szóval és nyelvvel, hanem tettel és igazsággal!” (1Jn.3,18).

c) Gondolni kell – az örök életre való súlypont helyezése előtt: „Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved?” (Mt 16,26). Ez a célbafutás boldogságának ára.

3. És végül hogyan valósul a Mesterhez tapadás?

Hűséges követéssel.

a) Járnunk kell a Mester nyomán. Mert hívogat a Mester. „Másnap, mikor Galileába akart menni, találkozott Fülöppel. „Kövess engem” – mondta neki Jézus” (Jn 1,43). Sőt élre állva vezetni akar. „Miután kieresztette saját (juhait), megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját. Idegen után nem mennek, hanem elfutnak előle, mert az idegen hangját nem ismerik” (Jn 10,4-5).

b) Vinni kell a Mester keresztjét. „Aki föl nem veszi keresztjét s nem követ engem, nem méltó hozzám” (Mt 10,38).

c) Vállalni kell a Mester áldozatos halálát. Ez valójában szeretet. Ezt azután csak az ember szerzi meg és birtokolja, akit eltölt a Szentlélek kegye. Ezt jelzi a próféta: „És az én lelkemet adom majd belétek, és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint járjatok, és törvényeimet megtartsátok és megcselekedjétek” (Ez. 36,27). Ezt ígérte és küldötte a Mester: pünkösdi Lélek érkezése.

Bef.: Ilyen élet valóban a Mesterhez fonódó és szinte életbe olvadó kapcsolat. Ezt keresd, ezt éld és élni fogsz Mesterreddel mindörökké.

10. beszéd: Szeretettel akar egy családba fogni

(Erkölcsei beszéd: Isten jutalma)

Bev.: Milyen körökben éli életét az ember? A föld a ház, de emberegységek köre kisebb, és vérségi kapcsolatokon épül számukra az otthona. – Melyek ezek a szent, Isten adta életkörök?

1. A család szent köre. Mi ennek az éltető ereje? Sőt erősítve így kérdezhetném: mi ennek végleges éltető ereje?

a) Talán az ösztönös egybetartozás? – Nem, ez ugyan szent, mert isteni, de csak alap, amelyen a tökéletesség folytatódik. – Mi tehát?

b) A szeretet örök szála. Olvasd csak az Egyház tanítását a házasság céljáról. A kölcsönös segítséget találd ott. Ezért társas lény az ember. „Mondá az Úr: Nem jó, hogy az ember egyedül legyen: alkotunk hozzá illő segítőt is” (1Móz. 2,18). – Az embernemzés az első, a szeretet ereje a következő és csak harmadik az ösztön (1012 can.)

2. Az Egyház nagy családja.

Mi ennek a lényege?

a) Egység – a világszemléletben. Ezt hirdette a Mester, ezt tanítja a tanítvány, ezt élje a földi hívő. „De akár mi, akár a mennybéli angyal más evangéliumot hirdetne, mint amit mi hirdetünk: átkozott legyen!” (Gal. 1,8).

b) Egység az életút járásban. Akármilyent jelez az Úr, olyant járjon minden ember. „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24).

Bef.: Jól jegyezd meg Kempis Tamás szavait: „Miért rettegsz hát a kereszt elvállalásától; hiszen ezen az úton még a mennyországba” (Krisztus követése, II. 12. fej. 6).

* *

b) alcsoport: Az Úr távozása utáni első Pünkösöd örömről

Kissé eltér a szokott módtól ez a tétel-felvetés itt, ahol szólni lehetne az Atyához térő Fiúról is (ez több helyen fejtegetett)...

1. beszéd: Az első Pünkösöd

(Dogmatikus beszéd: A történelmi Pünkösöd)

Bev.: A feltámadás diadalünnep, a mennybemenetel szomorúság, de a Lélek-ígérés reménysugár. – Mit tettek tehát az apostolok?

1. Várták az ígéretet...

a) A távozó Mester ígérete így szól: „Jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok” (Jn 16,7). – Ugyancsak ismétlődik a biztató hang imígyen: „Egy alkalommal, amikor együtt voltak, meghagyta nekik, hogy ne távozzanak el Jeruzsálemből, hanem várjanak az Atya ígéretére. „Erről hallottatok tőlem, mondta: János csak vízzel keresztelt, ti azonban néhány nap múlva a Szentlélekkel keresztelkedtek meg” (Ap.Csel. 1,4-5).

b) A szeretett Megváltó teljesíti. Az Írás ezt írja: „Mikor érkezett pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek” (Ap.Csel. 2,1-2).

2. Vették a Szentlelket.

Mik ennek mozzanatai?

a) A pünkösdi tűz alakjában. Az Írás így mondja: „Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre” (Ap.Csel. 2,3). – De ez csak jel...

b) A lényeg: gazdagodtak a Szentlélek kegyelmével. Ezt emeli ki az Írás: „Valamennyien elteltek a Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,4).

Bef.: És történtek pedig ezek az Úr mennybemenetele utáni tizedik napon... – Ettől kezdve – a mi életünkben – minden nap.

2. beszéd: A Szentlélek erejével dolgozók

(Erkölcsei beszéd: A Szentlélek ihletettjei)

Bev.: Emberi erők földiek felett erőlködnek, lelki erők az örök élet területén szorgoskodnak. – Kiknek lelke ilyen dolgozó? Akik vették a Szentlelket. És azért...

1. Szavuk ereje lelkieket vonzó.

a) Hangjuk égiekről szóló. Olvasd csak az Írást: „Ekkor Péter így kezdett beszélni: Ő megparan-

csolta nekünk: hirdessük a népnek és bizonyítsuk, hogy ő az, akit Isten elevenek és holtak bírójául rendelt” (Ap.Csel. 10,34 és 42).

b) Beszédünk égi út előkészítéséről zeng. Ugyanezt igazolja az evangélista mondván: „Valamennyi próféta tanúságot tesz róla, hogy mindaz, aki hisz benne, általa elnyeri bűnei bocsánatát” (Ap.Csel. 10,43)

2. Kegyelmi közlésük lelkeket újjászülő.

a) Kezükben, mint eszköz az Isten kegyelme. Ezt látjuk a keresztelésnél. „Meg lehet ragadni azoktól a kereszttvizet, szólalt meg ekkor Péter, akik éppen úgy elnyerték a Szentlelket, mint mi?” (Ap.Csel. 10,47).

b) Ezt szórják a lelkekbe. Ezt észleljük a Szentlélek közlése csodatettében.

Bef.: Isteni erők felett rendelkeznek és isteni életfakadást teremtenek. Erejük volt a földi bajok felett. „Az apostolok által sok csodajel történt a nép között... Végül még a betegeket is kivitték az utcára, s ott ágyakra és hordszékekre fektették őket, hogy ha Péter arra megy, legalább az árnyéka érje valamelyiküket (s megszabaduljanak betegségükből)” (Ap.Csel. 5,12 és 15). – De erejük nagyobb volt: a lelki megnemesítés munkájában.

3. beszéd: A pünkösdi Lélek és az ember

(Erkölcsei beszéd: A Lélek vonzó ereje)

Bev.: Isteni útra és isteni életre csak a Szentlélek képesít? Igen. Már csak azért is, mert Istenhez az Isten Maga vezethet. – Hogyan?

1. A Lélek indít...

Mégpedig – a látás kegyelmével.

a) Látni az akadályokat. „Tágas a kapu és széles az út, mely a pusztulásba visz, – bizony sokan mennek be rajta” (Mt 7,13).

b) Látni az igaz ösvényt. „De milyen szűk a kapu és milyen keskeny az út, mely az életre visz, – bizony kevesen találják meg azt” (Mt 7,14).

2. Az ember indul.

a) A Kereszt felé – bűnbánatra. „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa” (Mt 3,2).

b) Az örök magasságokhoz – feltámadásra (Hóreb hegy).

Bef.: De az együttes cél hogyan található meg? Egy a felelet: a Szentlélek kegyelmével! „Jöjj el, Szentlélek Istenünk, eléd borulva kérlelünk, mennyből közénk leszállva hozd malasztod áldását nekünk. – Ki szent szívekbe egykoron oly bőven ontottad kegyed: bocsásd meg bűneinket, adj szebb, békességes életet” (Brev. himnusz. Pünk. Laud.).

4. beszéd: Az „elragadott” ember

(Erkölcsei beszéd: Az ihletettség értelmezése)

Bev.: Szabad ember vágya, hogy nagy lendülettel vágasson neki nagy feladatoknak. – De ezt a lendületet magából veszi, vagy különféle indítás adhatja? De a kérdés még tovább folytatódik: vajon az „elragadás” ereje után megmarad-e a szabad ember ereje? Vizsgáljuk ezt a kettőt összefogó egységben.

1. „Elragadhatja” az embert a föld szépsége.

Vajon csoda ez? Nem. Mindez az Isten terve. Hisz paradicsom az ember otthona az Isten tervében is.

a) Ez a sok szépség megragadja az embert. Isten kertje az Úr tanításában. Ezért van virág, gyümölcs, étel, ital az ember asztalán. Ezért zengi a Zsoltáros: „Mindezek tőled várják, hogy megadd nekik idejében eledelüket” (Zsolt. 103,27). „Mindezeknek szeme benned bízik, Uram, és te idejében megadod ételüket” (Zsolt. 144,15). – Igaz ugyan, hogy a föld siralom völgye is – a bűn állapotában; de a sok gyönyörűség mégis az Isten szépségének örök tükre.

b) De el is ragadhatja a sok szépség úgy, hogy elsodorja!... Ezért is int az Írás: „Vigyázzatok magatokra, hogy el ne nehezédjék szívetek tobzódásban, részegségben és az evilági gondok között...” (Lk 21,34). Természetes, hogy erősnek kell lennie az értelemnek és az akaratnak, hogy féket vethessenek a túlzó vonalaknak! – Így azután a föld indít, de nem ragad magával! – Életté lesz az Írás: „Készüljetek

föl tehát lélekben, legyetek józanok és bízzatok teljesen abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor fogtok kapni” (1Pt. 1,13).

2. Elragadhat a szellemiek csodája.

a) Ez már magasabb rendű élet. A lélek belső tartalmát adják. A lélek belső, költői gyönyörűsége... zenei akkordok... erkölcsi értékek... Majd hatalom... uralom...

b) Ezek is **elragadhatnak**, de ezek is szabályozhatók! Kell is! Mert ezek a kincsek sem arra hivatottak, hogy elragadjanak, hanem arra, hogy a lépcsőzetes jóságok vágyakozóivá legyenek!

3. „Elragadhat” – a Szentlélek zúgó vihara.

Mindig zúgó viharnak gondoljuk a Lelket. De hová visz?

a) Új életre! A földies, anyagi világból kiemelve! Lélek szintjára! Újjászületés csodás útjára!

b) Misztikus elragadtatásra! Olyan is ez, mint a szeretet elragadtatása. – Szt. Pálét olvassuk! A szeretet stigmáiról is olvassunk (Szt. Ferenc)... És magunk életében vannak-e ilyen szent indítások? Egyéni kegyként néha-néha érezzük!

c) Örök világokba ragad! Nemcsak látomásokban, hanem életben! Már a földön is érezzük az örök élet örömét! Lásd Szt. Terézt, aki a szenvedésben látta a földi élvezetet. Miért? Mert Isten Lelke egészen keresztül vetítette előtte az örök élet örömét. – És a valóságos örök élet? Abba is belesodor a Szentlélek vihara az életküzdelmek befejezése után. – De így is szabad marad. Mehet ezen az úton is, ha menni akar!

Bef.: Íme, az **elragadott** feszült vitorlával áll az útnak! Vagy belső motorral lendül a magas légnek... „**Elragadott**” és mégis emelkedve, szabad munkával tör Isten országa felé.

5. beszéd: Az „ittasodásig” megragadott ember

(Erkölcsei beszéd: A Lélek sodrása)

Bev.: A pünkösdi Lélek átizzító és elragadó hatalmáról olvasva Lilienthal mérnök jut az eszembe, akit elragadott és szinte fanatikusává tett a repülés vágya. Mégis az első repülőgép modell mellett a tudósok gúnytárgyává silányult. „Hogy hiheted, hogy levegőbe emelkedik a levegőnél nehezebb gép és ember?” – mondták gúnyolódva. „Ez nekem is súlyos gondom” – felelte. „De vajon nem nehezebb a sas, mint a levegő és mégis magasba száll?” „Én hiszek és repülni fogok!”... De az én kérdésem a lélek emelkedésének területén lép elé: vajon micsoda erő ragadhatja meg és sodorhatja végleteknek látó vonalra a föld zarándokát?

1. Megzavarhatja a tőke nedűje...

Ez is izzó tűz, de pusztító erő. Végül is a föld hatalma.

a) A gondolkodást zavarossá teszi.

b) A gravitációt anyagiassá silányítja.

c) A lendülete – teljesen földre húzóvá léssen. Oda is esik. Oda, ahonnan vétetett! Csak a „lelki szabadulás” emelheti fel újból!

2. De megittasítja – a Lélek kegyelme.

Ez már égi és életet izzító erő.

a) Látóvá teremti... Látja az igazi életet.

b) Vágyakozóvá alakítja... Igényli az isteni életet.

c) Lendülővé szökkenti! – A magasságba! Ahonnan érkezett (a lélek az Istentől!). Ahová emeltetett (az isteni élet az isteni természetből!).

Bef.: Ittasok vagyunk? Jól van ez akkor, de **akkor, csakis akkor**, ha a Szentlélek tüzes itala ragadja el lelkünket! És „lendítve” örök tájak felé!

* *

c) *alcsoport: Ingadozók... Nem látók... Nem érzők... Nem élők...*

Adjunk kis teret azoknak a gondolatoknak, amelyek az **ingadozók** lelkében születnek meg... Vagy **nem látják** a Lélek jelentkezéseinek jeleit... Vagy **nem érzik** érkezésének **idejét**... Vagy **nem élik** hatásának csodás átépítkezését... – Lássunk egy-két példát erre is, hogy reményt adhassunk drága lelküknek.

1. beszéd: Valóban szól-e?

Bev.: Messze vagyunk-e az Úrtól és szomorú a lelkünk? Szól-e hozzánk is az Úr?

1. Úgy látszik: néma az Úr!

Miért? Mert távol vagyunk Tőle: – életfelhangolásunkkal (Rádió hangközlés és hangfelfogás...!).

2. Valójában szól és beszédes az Úr!

Miért? Mert lélekindításokban közel van hozzánk!

a) Ígérte. Olvasd csak az apostol szavát: „Akkor fölkarollak titeket, s atyátok leszek, ti meg fiaim és leányaim lesztek, mondja az Úr, a Mindenható” (2Kor. 6,18). – Ugyanezt mondja a próféta is: „Erőt ad Ő a fáradtnak, és megsokasítja a gyengék erejét és hatalmát. Lankadjanak bár és fáradjanak el a fiatalok, essenek el bár erőtlenül az ifjak: akik az Úrban bíznak, új erőre kapnak” (Iz. 40,29-31).

b) Meg is valósította. Elküldte apostolainak és rajtuk keresztül nekünk is a Szentlelket. Ennek útja: a kegyelem és az isteni sugallat!

Bef.: Imánk legyen: „Szólj, Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,9). – Ez a pünkösdi Lélekjelentkezés – a mi életünkben.

2. beszéd: Az „ébresztő fuvallat”

Bev.: Longfellow verse: „The daybreak” (a hajnalhasadás) szerint a reggeli szellő ébreszt mindent. Erdőt, rétet, kakast, dalos madárnépet, hajóst, házi népet... De az ember életében van-e **ilyen** „reggeli ébresztés”?...

1. Ébreszt a Lélek.

Nagy és magasrendű gondolatokat, értékeket. Közöttük ezt a tudatot: „Maga a lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16).

2. Ébreszt a Lélek.

A tudatnál is nagyobb hitet és bizalmat. Ezt mondja az apostol: „Ha pedig fiai, akkor örökösei is: örökösei Istennek, Krisztusnak pedig társörökösei. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm. 8,17).

Bef.: Imánk legyen tehát: Uram! Ezt a fuvallatot add nekünk!

3. beszéd: Az apostolok tanúsága

(Erkölcsei beszéd: Az apostolok tanúskodása)

Bev.: Az igazságokat a tapasztalattal szereti vagy szeretné igazolni az ember. – Kik voltak jelen, kik éltek és látták az eseményeket?... A felelet: az apostolok. Hogyan igazolják a Lélek elérékezésének csodáját a szemtanú apostolok?

1. Tanító igéjük.

a) Az apostolok első tanításukban ezeket mondják: „Péter erre a többi tizenegyedtől körülvéve előlépett és emelt hangon ezt a beszédet intézte hozzájuk: „Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Vegyétek tudomásul és figyelemmel hallgassátok szavamat!... ez az, amit megmondott Jóel próféta: Így szól az Isten: és történik majd az utolsó napokban: szétárasztom minden emberre Lelkemet...” (Ap.Csel. 2,14 és 17).

b) Majd további tanításukkal ezt bizonyítják: „Aki ezt látta, tanúskodik róla és tanúsága igaz” (Jn 19,35). – „Ez az a tanítvány (János), aki tanúságot tesz minderről és ezeket írta. Tudjuk, hogy igaz az ő tanúsága” (Jn 21,24).

2. Bátor és tántoríthatatlan életük.

a) Bejárták az egész akkor ismert világot. Jézus parancsolta, ők teljesítették. „Azok, akik az István miatt kitört üldözés elől szétszéledtek, eljutottak egész Föníciáig, Ciprusig és Antióhiáig, de nem hirdették az ígét senki másnak csak zsidóknak” (Ap.Csel. 11,19).

b) Halálukkal álltak igazuk mellett. „Ugyanebben az időben Heródes király lefogatta az Egyház néhány tagját, és bántalmazta őket. Így például Jakabot, János testvérét karddal kivégeztette” (Ap.Csel. 12,1-2). – Majd folytathatnám: Pétert keresztrefeszítették. Pált lefejezték.

Bef.: Tanúságot tesz életük, és tanúságot tett mártír haláluk – **de veritate**.

4. beszéd: A pünkösdi lelkek (Erkölcsi beszéd: A lélek hatása)

Bev.: Az embert természetes és természetfeletti hatások érik, majd a behatások cselekvésekre indítják. Benyomások és a nyomukban induló cselekvések sorozata alakítja és fejleszti ki az emberi jellemet. A környezet nem más, mint ezernyi behatás együttese, amelyek mindegyike reakciót, lelki, belső megmozdulást eredményez. Alig ér valamit az a lélekképződési folyamat, amely nyomtalanul tűnik el életünk felszínéről. – Az ember lelkére behatást gyakorolnak a külső dolgok. A környezet, a vagyon, az egészség... Mindegyik kivált belőle valamelyes lélekzűdést vagy cselekvést. De a külső befolyásokon kívül ott vannak még a belső hatások és ezeknek is ki kell váltaniuk a lelki hangulatokat. A kettő együttműködéséből kell kialakulnia: a **lelki embernek**. – Vannak lelki hatások, a Szentlélek pünkösdi hatásai, és vannak lelki reagálások, a lelkeknek pünkösdi fakadásai, és vannak a kettőnek végső kifejlődéseként jelentkező **pünkösdi lelkek**. – „Imádkoztam és eljött hozzám a bölcsesség lelke... Benne ugyanis lélek vagyon: értelmes és szent, egyetlen, sokféle és finom, ékesen szóló, gyors és szep-lőtelen, biztos, kellemes, jót kedvelő és éles, akadályt nem ismerő, jótékony, emberbarát, kegyes, áll-hatatos, szilárd, bátorságos, mindenható, mindent látó, és minden szellemen áthatol, az értelmese-ken, tisztákon, legfinomabbakon” (Bölcs. 7,7 és 22-23).

1. A pünkösdi Szentlélek hatása benned is jelentkezik.

Ne keresd csak a történelemben, ahol tüzes nyelvek szálltak az apostolokra, és idegen nyelven kezdtek szólni.

a) Ma nem jelenik meg a Szentlélek! Benned van! Tüzes nyelv helyett, mely felettük volt, ott van benned a tüzesen lobogó lélek. Ég a lelked, ha büntudat gyötör, de jobban lobbán a lelked, ha jó példát szemlélsz. Lelkesedik, nekitüzesedik a lélek, ha valamely hősiességéről hallasz.

b) A beszéd értelmezése helyett – megérted a Lélek beszédét. Megérted a természet szavát, mely kialakulásában Istenre utal, megérted a jóra való intéseket, melyek saját érdekeidet tartják szem előtt, megérted lelked értékét, mely az egész világnál értékesebb valóság. Az idegen nyelvek beszéde helyett olyan nyelvet sajátítasz el, mely eddig ismeretlen volt előtted: a Lélek nyelvét, mely a becsületet hangsúlyozza, mely a tisztaságot, erényes életet értéknek mondja, mely ezeken az elveken akar életet alapozni.

2. Ámde a Szentlélek eme pünkösdi hatásai csak akkor értékesek, **ha elevenen reagál rájuk az emberi lélek**.

Mit ér a koporsóba zárt legnagyobb ajándék is? Mit ér a fára aggatott adomány? Mit ér az öntudatlan csecsemőnek adott művészi kép?

a) A Szentlélek ajándékai is **eleven lelket** tételeznek fel. Olyan lelket, amely befogad és azután indul. – Befogadja a **tüzes nyelvek kegyét**. A büntudat gyötrelmeit, az erényes példa hatásaként jelentkező lelki buzdulást. Befogadja a **beszéd értelmezésének** ajándékát; értelmezi a természet és lélek szavait. Befogadja az új beszédmódra való alkalmatosságot.

b) De mindezek nem lesznek benne holt eszmények, erőtlen indítások, hanem eleven öntudatos cselekvésekké válnak. A büntudat égető ereje alatt meg is bánja botlásait, a jó példa hatása alatt követni kezdi azt. A természet és a lélek szavát hallva – Istenről és a lélek értékeiről – életet rendez hozzá, új beszédmodort sajátítva el, valóban aszerint gondolkodik. – Íme az emberi lélek pünkösdi fakadása. A Szentlélek tüze, ereje hatott rá s pünkösdi rózsaként fakadt meg a komoly emberi lélek.

Bef.: Végül kinyílt a lélek, cselekvésre indul és kezd kialakulni a pünkösdi lélek. Az a lélek, amely mindig lelkesül, mindig lendül, mindig piros, mindig pezsdül, mindig vidám, mindig himporos. Ez a lélek, amely erőket érez magában, s amely ezen erőket erősen kamatoztatja. Ennek a pünkösdi léleknek kifermálása a mi célunk. Azé a léleké, amely ifjúságunkat **örömteljessé varázsolja**. Bízunk, hogy sikerül! A Szentlélek mindenütt hat, a mi lelkünkben is, csak reagálva keressük szavát, és bennünk is örömteljes, piros, tüzes pünkösdi lélek lesz.

*

– Szinte az **előző** néhány beszédet rövidséggel **összefogó néhány váz** következik.

1. beszéd: A Szentlélek jelentkezései

Bev.: A harmadik isteni Személy nem néma.

1. Krisztus keresztelése.

„Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

2. Krisztus eltávozása.

„...Jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok” (Jn 16,7).

Bef.: Az égreható lendület Indítója.

2. beszéd: A tüzes Pünkösöd

Bev.: Pünkösdi rózsák tüze...

1. Apostolokat izzít.

2. Életvándorokat világít.

Bef.: Lélektüzek örök ereje.

3. beszéd: Mindig velünk az Isten

Bev.: Minden rezdülés –Indítója.

1. Létezésünkben az Atya.

2. Megváltásunkban a Fiú.

3. Megszentelődésünkben a Szentlélek.

Bef.: Minden tevékenység emberélet kibontakozása.

4. beszéd: A múltak ébresztője

Bev.: Halott-e a múlt? – Ibsen: „A kísértetek”...

1. A halottakat ébresztgeti.

2. Az életutakat tanítgatja.

Bef.: A Lélek harsonája ébresztő muzsika.

*

– Befejezésül kapcsoljunk ide **néhány liturgikus gondolatot** érintő beszédvázlatot.

1. beszéd: A pünkösdi ünnepkör

(Liturgikus beszéd: Krisztus az élet Központja)

Bev.: Az Egyház liturgikus életében Krisztus a Központ. Azért születése és föltámadása köré vonja ünnepeinek körét. – De a **Küldött** működése az emberi életet úgy átjárja, hogy megérkezése köré is ünnepkör vonható. – Miért?

1. Ő – a Megváltó munkájának megvalósítója.

a) Krisztus küldi. – Az Úr ígérete így szól: „Én pedig elküldöm rátok Atyám megígért ajándékát” (Lk 24,49).

b) Hogy híveit Hozzá segítse. – A Mester küldötte Lélek hivatása így jellemeztetik: „Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai” (Róm. 8,14). – Ezt mondja az Írás más szövege is: „Gondoljátok meg kedves testvéreim, mekkora kitüntetés szívünk hajlékába fogadni Isten látogatását” (Pünk.vas. 3. olvasmányból).

2. Ő – az egész élet segítő kísérője.

a) A megvilágító kegyelemmel. – Ez az égi Mester vigasztaló ígérete: „Mikor a zsinagógák, előljárók vagy hatóságok elé hurcolnak titeket, ne legyen rá gondotok, hogyan és mivel védekezzetek vagy mit mondjatok. A Szentlélek abban az órában megtanítja nektek, mit kell mondanotok” (Lk 12,11-12).

b) A megszentelő kegyelemmel. – Ez pedig a Megváltó diadalának reánk áramló ajándéka. „A bűn ugyanis már nem lesz úr rajtatok, mert nem a törvény alatt, hanem a kegyelemben éltek” (Róm. 6,14).

Bef.: Az ünnepkör tehát huszonnégy vasárnapot fon dicsőségére, hogy ezen át szálljon a kegyelem az ember lelkébe.

2. beszéd: Bérálásunk szent időszak

(Erkölcsi beszéd: A bérálás kegyelme)

Bev.: A Szentlélek mindenkinek égi ajándéka. Minden hívő a **bérálás** szentségében veszi a Szentlélek kegyelmét. Ezért szentségi emlék az Ő lelkünkbe érkezése. – Mi történik bennünk? Mít tesz a Szentlélek? És tevékenysége által mit ad a Szentlélek?

1. Az Isten gyermekeivé erősödött lelket.

a) Megszentelő kegyelemmel telít. – Ezt mondja az Írás: „...Rájuk tették tehát kezüket, s azok megkapták a Szentlelket” (Ap.Csel. 8,17). – Ezt tanítja az Egyház: „Teremtő Szentlélek jövel, Tied a lelkünk, töltsd el, Te alkotád a szíveket, hozd el nekik kegyelmedet” (Pünk. himn. ad tertiam).

b) A megszentelő életben erősít. – Ezt zengi égi melódiával a pünkösdi himnusz: „Te hét ajándék kútfeje, Atyánk kegyelmes jobbja te, te, kit nekünk az Úr ígért, ajkunk sugalmas ihlete. Gyűjtsd meg szemünknek fényedet, szálljon szívünkbe szeretet” (Pünk. himn. ad tertiam).

2. A hitben való állhatatos életet.

a) Belső **élettel** valljuk. Ez az egyéni átnemesedés.

b) **Külső jellel** hirdessük! Ez a kifelé ható állandó tevékenykedés.

Bef.: Eltörölhetetlen jellel égeti lelkünkbe, hogy Krisztushoz fonja véglegesen életünket.

3. beszéd: A vízszentelés szertartása

(Liturgiai beszéd: A pünkösdi szentelmények)

Bev.: Ezen a napon előzően **vizet** szentel az Egyház. A víz jellege tisztulást adás; a megszentelt vízzel való leöntés a lélekisztulás ténye. – Milyen külső szertartással szenteli a vizet az Egyház?

1. Olajat és sót hint a pap a tiszta vízbe.

a) Hogy a romlatlanságot jelezze a só.

b) És a királlyá kenést jelképezze az olaj.

2. Majd imádkozva egek áldását esdi a szentelményre.

„Áldd meg saját száddal ezt az egyszerű vizet; hogy a természetes tisztításon kívül, mielőtt a mosakodók testét megtisztítja, hathatós legyen a lelkek megtisztítására is” (Nagyszombat: Missale).

a) Szent lesz az Egyház imájának erejével.

b) Áldást közvetít az Isten szeretetéből.

Bef.: Szent szertartás kiemeli –a köznapi tárgyak közül– és áldott eszközzé teremti az ember életében.

4. beszéd: A pünkösdi színek

(Liturgikus beszéd: A színek)

Bev.: Piros Pünkösöd – a tüzes lelkek ünnepe. Azoké, akiket átjárt a „Tüzes Lélek” ereje. Ezért zengi a himnusz: „Nyelvformát ölt a tűzsugár, mely égből jött s fejükre hullt; ékesszóló lett mindahány s szívük szentséges lángra gyúlt” (Pünk. himn. ad laudes). – Hogyan jelképezi ezt az Egyház?

1. Piros a liturgia színe.

a) Áldozati vér – a megváltásunk.

b) Izzó tűz – a megszentelésünk.

2. Mert „tűz” a Pünkösöd jellege.

a) Gyújtsa – a lelket! Ez a Szentlélek tüze.

b) Izzítsa a szívet! Ez a szeretet lángja.

c) Lobbantsa az áldozati tüzet! Ez az élet áldozata.

Bef.: Piros a színe – a liturgiában!... Legyen ez beszédes jelkép – az ember életében.

* *

Beszédláncok

Itt nem a kidolgozásra törünk, hanem csak láncba fogjuk azokat a gondolatokat, amelyek a beszéd-

tételekben bennfoglaltatnak, de ily módon **rendszeres egész**et adhatnak.

I. beszédlánc címe: Az ígélet napja

A beszédlánc tárgya: hogyan záporozik reánk a Mester ígerte Lélek kegyelmi áldása?

1. beszéd: A csodahajnal

Bev.: Éjszakák rémei...

1. Az Ég jelentkezik.

Isten száll a lelkünkbe.

2. Ember erősödik.

Az erő él lelkünkben.

Bef.: Új reggel... És milyenné lesz az ember? Felelet: „Én azonban olyan vagyok, mint a termékeny olajfa az Isten házában, bízom az Isten irgalmában, mindörökkön örökké. Áldalak téged mindörökké, hogy így cselekszel, remélek nevedben, mert jó vagy szenteiddel szemben” (Zsolt. 51,10-11).

2. beszéd: Az erősödésre virradók

Bev.: Mit vettem?

1. Fényt – mert látok. Föld és ég helyes értékelését...

2. Tüzet – mert gyújtok. Emberekben lélektüzet, szeretetet lobbantok.

Bef.: Isteni öntudatra ébredtem.

3. beszéd: Az igehirdetés napja

Bev.: Az Ige hangszórója lettem. – Reám is áll: „Az összes elődeivel kötött szövetségeket átadta neki...” (Sir. 44,25).

1. Isten nevében szólok.

2. Isten erejével dolgozom.

Bef.: Követ vagyok, aki Isten nevében járok. „Felövezte a dicsőség övével, díszes ruhába öltöztette, és megkoronázta a hatalom jelvényével” (Sir. 45,9).

4. beszéd: A Mesterhez fűztem életem

Bev.: És az életem vége?

1. Istenemmel éltem.

Ez a földi élet boldog tartalma.

2. Istent híven követem.

Ez az égi hazatérés kincse.

Bef.: Otthon, örök és boldog otthon az én életem igazi tartalma. „Mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?

Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg, és kezded művei fölé állítottad” (Zsolt. 8,5-7).

*

II. beszédlánc címe: Isteni természetben részesül – az ember

A beszédlánc tárgyi tartalma az ember kialakulása.

1. beszéd: Mivé lesz az ember?

Bev.: Ember vagyok! És mégis mivé leszek?

1. Az isteni természetet vettem.

Ez birtoklás.

2. Isteni természettel tevékenykedem.

Ez kibontakozás.

Bef.: Isteni ember lettem. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5).

2. beszéd: Isteni látást nyer az ember

Bev.: „Lux!” – Ez a Szentlélek igazi kegye. Mit hoz számunkra? Mit lát az ajándékozott ember?

1. Látja a Messiás értékes művét.

2. Látja az emberiség üdvözítésének útját.

Bef.: Istené lesz az ember, és istenivé nemesedik az emberi élet. – „Népek emlegetik bölcsességüket, és dicséretüket hirdeti a gyülekezet” (Sir. 44,15). „Elismerte őt áldásai által, és megadta neki örök-részt...” (Sir. 44,26).

3. beszéd: Isteni indítást nyer az ember

Bev.: Hív az Ég... Miben csengenek hívó szavai?

1. Ad astra!

2. Ad divina!

Bef.: Hogy vágyódjék oda az embertestvér!... „Amint kívánkozik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánkozik a lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2).

4. beszéd: Isteni életet élhet az ember!

Bev.: Filius Dei – in terra! – Fontos gondolat: már a földön is!

1. Mivé leszek – földi emberből?

Rám is áll: „Megtaláltam Dávidot, a szolgámat, felkentem őt szent olajommal” (Zsolt. 88,21).

2. Mivé leszek – égi kegyelemből?

„Boldog az az ember, aki állja a megpróbáltatást, mert ha hűnek bizonyult, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten azoknak ígért meg, akik szeretik őt” (Jak. 1,12).

Bef.: Filius Dei – in coelis quoque. „Ezért vele is a béke szövetségét kötötte, hogy ő lesz fejedelme a szentélynek és népének, hogy őt és ivadékát illesse a főpapi méltóság mindörökre” (Sir. 45,30).

*

III. beszédlánc címe: Az isteni élet

A beszédlánc tárgya legyen: miben áll az isteni élet? Természetesen magunkra magyarázzuk!

1. beszéd: Van Atyánk!

Bev.: Számkivetettek vagyunk?

1. Istentől jöttünk.

Ezt közli az Írás: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7).

2. Isten szeretetéből élünk.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

Bef.: Atyánk az Isten, tehát nem vagyunk Ágár számkivetett ivadékai.

2. beszéd: Van célunk!

Bev.: Küldettünk?

1. Földi tökéletességre és uraságra!

„Szabad akaratból hívott minket életre az igazság igéjével, hogy zsengeje legyünk teremtményeinek” (Jak. 1,18).

2. Lélek-diadalra.

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24) és „Az Emberfia ugyanis el fog jönni angyalaival Atyja dicsőségében és akkor megfizet mindenkinek tetteihez mérten” (Mt 16,27).

Bef.: Isten fiaivá leszünk. „...Sőt eléje siettél boldogító áldással, fejére drágakőből koronát helyeztél...” (Zsolt. 20,4).

3. beszéd: Van Segítőnk!

Bev.: Velünk van az Úr!

1. Sugallatban.

„A szél ott fúj, ahol akar...” (Jn 3,8).

2. Kegyelemben.

„De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10).

Bef.: Vezetőnk a földi és örök életben.

4. beszéd: Van örök boldogságunk!

Bev.: Boldogság a vágyunk. „Amint kívánczik a szarvas a forrás vizéhez, úgy kívánczik a lelkem tehozzád, Istenem” (Zsolt. 41,2). „Uram, hatalmadon örvend a király, és felette ujjong segítségeden. Teljesítetted szívének kívánságát...” (Zsolt. 20,2-3).

1. Földi életben is.

„Felövezte a dicsőség övével, díszes ruhába öltöztette, és megkoronázta a hatalom jelvényeivel” (Sir. 45,9).

2. Örök életben még inkább.

„De te fölemelsz a halál kapuiból engem, hogy hirdessem teljes dicséretedet, Sion leányának kapuiban” (Zsolt. 9,15).

Bef.: Boldogság a bérünk! „Kevéssé tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad meg, és kezéd művei fölé állítottad” (Zsolt. 8,6-7).

*

IV. beszédlánc címe: A Mester ígértét váró apostolok

A beszédlánc tartalma magyarázza az égi Atyánkkal való együttlét örömét és értékét.

1. beszéd: Együtt – a Szent Szűzzel

Bev.: Atyánk a mi védelmezőnk – földi életünkben.

1. Égi Anyánk és apostolaink imádsága.

Segít a földön.

2. Egek kárpitjának feltárulása.

Örök kaput nyit az égben.

Bef.: És ha mi Vele vagyunk? –Reánk is áll: „Szabad akaratból hívott minket életre...” (Jak. 1,18).

2. beszéd: Együtt – az Úrhoz szálló imádságban

Bev.: Jézus Anyja velünk imádkozik...

1. Hallja égi Fia.

Reánk is áll: „Az összes elődeivel kötött szövetségeket átadta neki, s az áldás Jákob fején nyugodott. Elismerte őt áldásai által és megadta neki örökrészét” (Sir. 44,25-26).

2. Teljesül a földi ima.

„Akkor mindent megad nektek az Atya, amit nevemben kértek tőle” (Jn 15,16).
Bef.: Még Kánában is ez történt.

3. beszéd: Együtt – a Szentlélek vétel csodájában

Bev.: A történelmi Pünkösöd leírása (Ap.Csel.2. fejezet!)

1. Együtt várhatjuk mi is – Vele...

2. Együtt vesszük mi is – Vele...

Bef.: Az én Pünkösdöm is ilyen legyen...

4. beszéd: Együtt – a Szentlélek ihlette munkálkodásban

Bev.: Mindnyájan küldöttek vagyunk...

1. A családtagok közvetlen gondozására...

2. Krisztus „nagy családjának” pásztornépe – az egész emberiség megszentelésére.

Bef.: Küldetésünk **belső** ereje: a Szentlélek kegyelme.

*

V. beszédlánc címe: A Szentlélek viharzása

A beszédlánc a pünkösdi leírás sodró erejét ismertesse!

1. beszéd: Alvókat ébreszti...

1. Álomban élők.

2. Ködösen látók.

2. beszéd: Bűnösöket elsodorja...

1. Felrázza a lelkiismeretet.

2. Feltornyozza a jövő veszélyeket.

a. Földi büntetés gondolatával.

b. Örök büntetés gondolatával.

3. beszéd: Gyengéket erősíti...

1. Eszetekbe juttat...

2. Megtanít...

„A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26).

4. beszéd: Lélektüzeket fellobbantja...

1. Égjen a lélek tüze.

2. Égjen el mindenki a Lélek tüzében.

*

VI. beszédlánc címe: A Lélek emberei

Itt értékeltesék a Lélek kegyét hordozó ember!

1. beszéd: Az apostolok

1. Krisztus apostolai.

2. A „nagyvilág” apostolai.

2. beszéd: Az apostolutódok

1. Püspökök.

2. A pápa.

3. beszéd: Az áldozópapok

1. A 72 utódai.
2. De a Szentlélek birtokosai.

4. beszéd: A megbérmált hívek

1. Bennünk is lakik a Szentlélek.
2. Belőlünk is sugárzik a Lélek.

*

VII. beszédlánc címe: A „Lélek-járás” útjai

Itt keressük a Szentlélek érkezésének módjait.

1. beszéd: „A Lélek ott fú, ahol akar...”

1. Váratlanul ragad.
2. Bármit Magával sodor.

2. beszéd: A szentségek rendes útján

Bev.: Mi a kezdet?

1. Kereszttség...
2. Bűnbánat...

Bef.: A többi szentség is erősíti!

3. beszéd: A víziók csodaútján

1. Fügőnyhúzás – a szupernaturális tájak előtt.
2. Fügőnyhúzás – a végesek elé.

4. beszéd: Az elragadtatások viharában

1. Szent Pál – Damaszkusz felé...
2. „Minden egyes” – Isten felé.

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentleckéhez írt beszédek

A napi Szentlecke szövege így szól: „Mikor elérkezett pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig széteszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre. Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, amint a Szentlélek szólásra indította őket. Ezidőtájt az ég alatt található mindenféle nemzetből tartózkodtak istenfélő zsidók Jeruzsálemben. Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket. Meglepődtek és álmélkodva mondták: „Ugye ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? Hogyan hallhatja akkor mindegyikünk saját anyanyelvét? Mi pártusok, médek, elamiták, Mezopotámia, Júdea, Kappadócia, Pontus, Ázsia, Frigia, Pamfilia, Egyiptom és Líbia cirenei körzetének lakói, mi római zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiai és arabok: halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodatetteit” (Ap.Csel. 2,1-11).

Most azután, ha a történelmi szöveget olvassuk, akkor tulajdonképpen az **első Pünkösöd** leírását hallgatjuk. – **Tárgyi** tartalom tekintetében tehát a várakozó tanítványok lelkületét, majd az érkezés tényét és végül a kiható eredményt tárja elénk.

Különálló beszédek

a) alcsoport: A várakozó tanítványok lelkületéről

1. beszéd: Az egybegyűlt „elhagyottak”

(A Szentlelket várók lelkülete)

Bev.: Az Írás szövege szerint a Szent Szűzzel együtt voltak az elhagyatott tanítványok. – A történelem leírja a **tényt**, de a lélek embere keresné azt a lélektartalmat, amely egybeforrasztotta és így összetartotta az egybegyűlt imádkozók lelkét. – Kérdéssé teszem tehát: hogyan éltek szent közösséget a szent otthonban imádkozó megszomorodottak?

1. Első felelet: Egymást szerető szent kapcsolatban...

a) Az világos, hogy a **közös szenvedés és szomorúság** hozta őket össze. – Ezt hallották végén: „Most elmegyek ahhoz, aki küldött engem... mivel ezeket mondtam, szomorúság tölti el szíveteket” (Jn 16,5 és 6). Majd valóságban is átérték, hogy „...szemük láttára fölemelkedett és felhő takarta el őt szemük elől” (Ap.Csel. 1,9). De ez a közös szomorúság azért fogta őket össze, mert a közös szeretet kapcsolatban éltek életüket. Lelkük szeretete egy vala, és így szenvedő közösségük is egységbe hozta őket.

b) De ugyancsak világos, hogy a **közös remény** is összehozta őket. Hittek Mesterük szavának, amelynek értelmében: „...ha nem megyek el, a Vigasztaló nem jön el hozzátok. De ha elmegyek, majd elküldöm hozzátok... De amikor eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra” (Jn 16,9 és 13). Itt is a szeretet lélek-közösség adja az együttes alapját. Együtt éltek szeretetben Mesterükkel, együtt várják szeretetben az ígélet teljesülését.

2. Az ő egységük tehát miben jelentkezik? A „Szeretet Lelkének” várásában...

Az igazi „ eget váró ember” sajátja a világtól való elzárkózás. Keresztelő Szt. János, Maga a Mester is pusztába vonul... Remeték követik őket... Hindu „begárd”-ok is ide mennek... Miért? Mert találkoznai akarnak Istennel! És az **apostolok?**

a) Az apostolok **egyek felé fordítják lelkük** amforáját. Az Írás így jellemzi lelkük hangulatát: „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14). – Mi mást mond ez a szöveg, mint azt a szent igazságot: elzárkóztak a világ zajától, hogy odaforduljanak az ég Urához. – De miért mindez?

b) Hogy **befogadják** lelkükbe a **Szentlélek ajándékát: égi ajándékát**. És ez a döntő. – Ígéletet vettek és teljesülését várták. Egységesek a hitben, az imában, a kölcsönös szeretetben és egységesek a Szentlélek vételében. Erről szól a szent szöveg: „Amikor együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna... egészen betöltötte a házat... Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl... Valamennyien elteltek Szentlélekkel...” (Ap.Csel. 2,1,2,3 és 4).

Bef.: Feleljünk arra a kérdésre: miért vártak és mit kaptak együttesen ezek a lelkek? – Várták és vették azt, Aki által „Isten fiaivá” lehetnek az „elhagyottak”. – Így tehát az „elhagyottak” szeretet-együttesét égi kegyelem bőségével telítette az égből szálló Lélek kegye: „...különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,4). – Ezért imádkozzék a föld mai egyszerű zarándoka is!

2. beszéd: A féltő apostol együttes

(Erkölcsei beszéd: Az apostolok – Krisztus távozásakor)

Bev.: A Kereszt árnyékában sötét és nyomasztó az „életköd”. **Ettől elvonulni** és ennek **értelmét megérteni** – csak imádkozó együttesben lehet. De ez a csöndes magány még inkább felkeltette a sötétség hátterét. – Nézzük csak a Lélek érkezésének előhangulatát. Mit éreznek és tárnak elénk az apostolok?

1. Remegtek, mert távozott az Úr!

a) Az apostolok távol érezték az Urat. Ők jól tudták, hisz kísérték a Getszemáni kertben. „Miután Jézus ezeket mondta, kiment tanítványaival a Kédron patakon túlra. Volt ott egy kert. Bement oda tanítványaival együtt” (Jn 8,1-2). – Látták a Kereszten. „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” (Jn 19,26). – Egyesek látták a feltámadás után. „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hová titted, hogy magammal vihessem.” Jézus erre nevéen szólította: „Mária!” Az feléje fordult és zsidó nyelven csak ennyit mondott: „Rabboni” – vagyis Mes-

ter” (Jn 20,15 és 16). „Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert félték a zsidóktól. Akkor eljött Jézus, közéjük lépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” (Jn 20,19).

b) Mi is sokszor távol érezzük a Mestert. Kérdezd csak: hányszor érezzük távol az Urat? Egyéni életünkben... Kétségeink között... Szinte felsikonganak bennünk Jób panaszai: „Bárcsak jönne, amit kértem, és megadná az Isten, mit remélek, és tetszenék neki, hogy összezúzzon, felemelje kezét és végezzen velem! Akkor még az lenne vigaszom, hogy bár kinnal sújt és meg nem kímél, még sem ellenkezem a Szent szavaival” (Jób 6,8-10). – Vigaszképpen halljuk a Mester szavát: „Ne nyugtalankodjék szívetek és ne is szorongjon!” (Jn 14,27). – Majd gondoljunk az apostolok együttesére és imádkozunk az isteni látás kegyelméért. Úgy, mint ők, akikről így ír az Írás: „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14).

2. Remegtek, mert még nem jött a Lélek.

a) Ők is gyengék, mint minden ember, pedig mondatott nekik: „Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Én nem úgy adom nektek, amint a világ adja” (Jn 14,27). Mi is gyarlók vagyunk, mint a bűnös ember. Pedig mi is magunkra értelmezhetjük a mesteri szöveget.

b) De **ők is** bizakodva várók, **mint mi**. Az Úr ígérte, tehát várták, és mi is várjuk. Jézus szava így szól: „Én pedig kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót ad nektek: az igazság Lelkét, aki mindörökké veletek marad. A világ nem kaphatja meg őt, mert nem látja és nem ismeri; de ti ismeritek, mert bennetek marad” (Jn 14,16-17). – De az imádkozás ereje meg is tartotta lelküket. **Várakozást** ébresztett, **Pünkösödöt** hozott. Ezt jelzi az Írás: „Mikor elérkezett pünkösöd napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen... Valamennyien elteltek Szentlélekkel” (Ap.Csel. 2,1 és 4).

c) És milyen lélekeredményt mutatnak? Értették, látták és hirdető munkára indultak. „Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni... Péter a többi tizenegyétől körülvéve előlépett és emelt hangon beszédet intézett hozzájuk...” (Ap.Csel. 2,4 és 14).

Bef.: Ez a pünkösdi tűz ereje. Az apostolokat áthatotta és minket is magával ragad – az örök Fény csodavilágába.

3. beszéd: A nemesen keresők együttesében

(Erkölcsei beszéd: Lélekközösség)

Bev.: Az élet nagy keretében éljük életünket. Jó és rossz halak vannak a varsában... – Az a kérdés: milyenek és kik a „jó emberek együttesének” tagjai?

1. A várakozó apostolok.

a) Az elsők: az égre nézők. Azok, akik az Istentől várnak.

b) Ezek között vannak: áldozatos szolgálók, tanítók, mesterek. Hozzájuk csatlakoznak az Úr házanépei, kik átfutónak nézik a földi hazát. „Hiszen itt nincs maradandó hazánk” (Zsid. 13,14). Ezért fohászokznak nagy bizalommal: „Te vagy az én Istenem! Sorsom a te kezében van... Szabadíts meg irgalmasságodban, ne hagyd, hogy szégyen érjen, hisz segítségül hívlak téged” (Zsolt. 30,15-16 és 17-18).

2. A Fiához kívánczó Édesanya.

Itt van a földön az égbetörő Édesanya. Az, aki az Eget a földre hozta. Az ő útja – hazatérés. Ezt akarja előrehirdetni a Bölcs írván: „Mert aki engem megtalál, életet talál, és üdvöt merít az Úrtól” (Péld. 8,35).

3. Az imákkal égbe szállók szent együttese.

a) Ezek – a fohászokva kérők.

b) Ezek – a hálálkodva köszönők.

c) Ezek – az alázatosan bűnbánatot tartók.

d) Ezek – az örömmel hálát dicsőítéssel zengők. Mindezeket szeretettel várja az égi Atya. „Szereztem azokat, kik szeretnek engem, kik virradatkor keresnek, meg is találják” (Péld. 8,17). – „Lépjünk tehát bizalommal a kegyelem trónja elé, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk” (Zsid. 4,16).

Bef.: Nemes együttes: Istennel együtt élő szent közösség. Milyen jó ezekkel együtt lenni! Itt alkalmazható az Írás szava: „Uram, jó, hogy itt vagyunk!”

Ha akarod, csinálók itt három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet” (Mt 17,4). –

Jó együtt lenni – az Úr igazi barátaival!

4. beszéd: Az Úr Édesanyja társaságában (Erkölcsei beszéd: A Szent Szűz közelében)

Bev.: Az Úrnak a Keresztfán mondott szavai végrendelkeznek: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd. Ő a te anyád!” Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány” (Jn 19,26-27). – Ezért látjuk őt az apostolok együttesében. Az Írás ezt mondja: „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14). – Ezt a végrendeletet és az apostoli eljárást kell nekünk is követnünk és így égi Édesanyánk körzetéhez közelednünk. – Mit tegyünk tehát?

1. Gyűrűződünk az Édesanya körül.

a) A természetnek rendje: az édesanya mellé húz a gyermek. Az isteni természetfeletti rend: az Úr Édesanyja mellé állít a Mester. „Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd. Ő a te anyád!” (Jn 19,27).

b) Miért? Miért? Mert a földi anya áldozatosan véd, az égi Anya áldozatos szeretettel segít. A lényeg: az otthon biztosítás.

2. Törekedünk a Fiú társaságába.

Ahol az édesanya, ott a fiak együttese. Ahol az égi Anya van, ott van az ég Ura, a mi Urunk Jézus Krisztus is! – Általa! Vele: ez a lényeg! – Olyan szent együttes, amely után méltán várható a Szentlélek eljövetele!

3. A Lélek vétele is az égi Édesanyával való együttesben történik.

a) Így volt ez az apostoloknál.

b) Így legyen nálunk is. Erre tanít az Egyház, és erre biztat a végrendelező Mester.

Bef.: Jobb helyünk nincsen, mint **Anyánk** társaságában. Azért az égi Anya iránti szeretet és a hozzá vonzó hódolat a lelki élet boldogságának forrása.

* *

b) alcsoport: A Szentlélek elérése csodás kíséretének jeleiről

Egymásután érintik a Szentlecke szövegéből kiemelkedő csodajeleket, de mindig tekintettel vannak történelmi, lélektani és átvitt értelmű megvilágításokra is. – Lássuk ezeket egyenként.

1. beszéd: Égi zúgások

(Szimbolikus beszéd: Az Isten ereje)

Bev.: Földi életünkben kavargó az élet. Zeng az ég, fényt szór a nap, villám hasítja a levegőt, dalol a madár, csobog a patak... – De ki tudja ebből kivenni az ég Urának hangját? Pedig zúg még a világon át is az Úr! Hol hallható a zúgó szava?

1. A teremtő erők zengésével.

a) A tudomány a világ teremtéséről szólva az **erők tobzódó mozgásáról beszél**. Az Írás így szól: „Kezdetben teremté az Isten a mennyet és a földet. A föld azonban pusztá és üres volt és sötétség volt a mélység színén: de az Isten Lelke ott lebegett a vizek felett” (1Móz. 1,1-2).

b) Majd az ember teremtése így hangzik az Úr szövegeiben: „Majd mondá: Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszó-mászón, mely mozog a földön... Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak, és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,26-27).

c) Sőt az új élet születése is az Isten szava. Nem zengő hang, hanem a szeretet bizonyossága. Majd az ember életét alakító ereje is az Úr parancsának valóságba szökkenése. „És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok” (1Móz. 1,28).

2. A lélek átnemesedését hozó Lélek viharzása.

a) Pünkösdkor viharzott az apostolok lelke felett. „Mikor érkezett pünkösdk napja, mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen. Hirtelen, mintha csak heves szélvész közeledett volna, zaj támadt

az égből és egészen betöltötte a házat, ahol összegyűltek. Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre” (Ap.Csel. 2,1-3).

b) Ezután megerősödvén a hitben, szolgálatkészségben, beszélni kezdenek. Ez a lélek viharzás kiható ereje. „Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,4).

c) Végül: bennünk is feltámad a lélek ereje. A lelkünk pünkösdjé **akkor támad**, ha mi is egyénileg megerősödünk és a hirdetés szolgálatába állunk.

Bef.: Zúgó viharok és csendes lélekindítások lehetnek Isten indításai. „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” (Jn 3,8). – Olyan szent igék, amelyek érvénye saját életünkben is tapasztalható.

*

Például kínálkoznak a nagy megtérők (Szt. Pálon kezdve...), akiknek lelkén átviharzott és új életet teremtett a Szentlélek.

*

2. beszéd: A nyelvek csodája

(Erkölcsei beszéd: Az értés fokai)

Bev.: Az emberi érintkezés természetes módja a beszéd. A gondolatot így továbbítjuk. A nyelv tehát csak eszköz! A szellemi érintkezés lényege: belső élettartalom közlés. – Van belső életfelfogása az embernek. Ezt világnézetnek hívják. Ennek a belső tartalomnak a beszéd által közvetített minemősége a lényegeket lényege. – Az a nagy kérdés: melyik világnézet felé hajlik könnyen az ember? Azt is mondhatnám: a nyelvek beszédes egyvelegéből milyen **nyelvértés** mutat rezonanciát a mi lelkünk tartalmával?

1. A világ nyelvét az átlagos emberek értik.

a) Anyagi élet... Erre invitál a világ...

b) Ösztönös vágy... Erre hangol a szenvedély...

c) A hatalom... Erre visz az önzés... Olvasd csak Szt. János tanítását: „Minden, ami a világon van: a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége, nem az Atyától származik, hanem a világtól” (1Jn. 2,16). – Ilyen az ember ösztönös természetének – sajnos igen könnyen **megérthető beszéde!**...

2. **De a Lélek nyelvét csak a Lélek áldottai értik.** Az Isten kegyelme ugyanis **átalakítja** az ember lélektartalmát, felfogását, életfelfogását. Így azután az ilyen ember megérti az Isten hangját. Szívesen követi az Úr utasítását és szentül él Isten tervei szerint. Ez pedig alapjában: az Isten szavának értéke. „Bizony, bizony mondom nektek, aki ígéret hallgatja és hisz annak, aki engem küldött, örök élete van és nem kerül ítéletre, hanem már átment a halálból az életre” (Jn 5,24). – Ezt jelzi Ezekiel próféta is: „És az én lelkemet adom majd belétek, és gondoskodom róla, hogy parancsaim szerint járjatok, és törvényeimet megtartsátok és megcselekedjétek” (Ez. 36,27).

Bef.: Azért kell a Szentlélek, hogy **isteni gondolatok közlésére** tüzesítse az ember lelkét és isteni gondolatok befogadása nyomán **természetfeletti világszemléletet** teremtsen bennünk.

3. beszéd: A megosztott tüzes nyelvek

(Szimbolikus beszéd: A Lélek jelei)

Bev.: A pünkösdi leírásban kiemelten hangzik az Írás szava: **tüzes nyelvek** alakjában jelent meg megoszolva az apostolok feje felett a Szentlélek. „Majd pedig szétoszló, tüzes nyelvek lobbantak föl előttük és leereszkedtek mindegyikükre” (Ap.Csel. 2,3). – De az a kérdés, volt-e ennek a csodás jelenségnek külsőleg is észlelhető hatása?

1. Beszédesek lettek a nyelvek.

a) Milyenek voltak az apostolok? Az apostolok ugyanis némák voltak a félelemtől. „Mindezek az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14). – Visszahúzódnak a rettegéstől: „Amint megérkeztek, fölmentek az emeleti te-

rembe...” (Ap.Csel. 1,13). – Csendesen imádkozók, az Úrban bizakodva. „Mindezek... együtt egy szívvel-lélekkel, állhatatosan imádkoztak” (Ap.Csel. 1,14). – De az apostolok beszédesek lettek – a prédikálásban. Bátrak az Ige hirdetésében. „Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,4). – Hangosan kiáltók az imádságban. Erről ezt olvassuk az Írásban: „És mindenki üdvözülni fog, aki segítségül hívja az Úr nevét” (Ap.Csel. 2,21).

b) És milyenek legyünk mi? Mi is vesszük, ha erősödésért imádkozunk, és mi is értékesítjük, ha bátran hirdetjük az Ő igazságát.

2. És hallókká váltak a fülek.

a) Kiknek fülei lettek hallók és felfogók? Az egybegyűlt nép félt és bizalmatlankodó volt. És ennek ellenére csodásan értették az ihletettek szavát. „Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki-ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket” (Ap.Csel. 2,6). Az bizonyos, hogy csodálkozva felfigyeltek. Ezért mondja róluk az Írás: „Meglepődtek és álmétkodva mondták: „Ugye, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileából valók? Hogyan hallhatja akkor mindegyikünk saját anyanyelvét?” (Ap.Csel. 2,7-8). – És azt is látják, hogy megrendülve megkeresztelkednek. Ezt is az Írás mondja: „Erre azok, akik hajlottak szavára, megkeresztelkedtek. Aznap mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk” (Ap.Csel. 2,41).

b) És milyenek lesznek a mi füleink? Hallgatjuk-e az Egyház szavában Krisztus szavát? Nem szabad feledni: „Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket megvet, engem vet meg, aki pedig engem megvet, azt veti meg, aki küldött engem” (Lk 10,16).

Bef.: Ma is oszlanak tüzes nyelvek! Lobbantanak fényt, hogy lássunk, oldanak nyelveket, hogy Isten igéje hirdettessék; de legyenek áldottak a füleink, hogy befogadják és éljék az Isten igéje szerinti életet.

* *

c) *alcsoport: A lelkünk vágyai teljesülésének kérdéseiről*

Ezek történelmi tényekre építkező alanyi megvilágítások.

1. beszéd: A Lélek érkezése

(Dogmatikus beszéd: A lélek érkezése)

Bev.: Vajon jön-e hozzánk is a pünkösdi Lélek? – Az isteni ígélet szerint mindenkire küldi az Úr. „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevemben küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). Csak figyelj reá! Reá fogsz döbbsenni: itt az Úr! – Miben érzed, hogy érkezett hozzád az Úr Lelke?

1. Amikor isteni életet teremt benned.

Mi ez? – A természetfeletti kegyelem közlése és így az isteni élet megteremtése. – Ennek mozzanatai:

a) A keresztség. Itt valósul az, amit az Írás így jelez: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5)

b) A többi szentség. Ezt jelzi ilyen módon az Írás: „Rájuk tették tehát kezüket, s azok megkapták a Szentlelket” (Ap.Csel. 8,17). – A bűnbánat – lélektisztulást ad, az élet asztala pedig gazdagítja – a Lélek által telített emberi lelket. Azért olvassuk: „...a kenyér, melyet megtörünk, ugye Krisztus testében való részesedés? Mi ugyanis sokan egy kenyér, egy test vagyunk, mivel mindnyájan egy kenyérben részesedünk” (1Kor. 10,16-17).

c) A szent áldozat. Az Úr keresztje: áldozat. – Mindig emlékezésben őrizd az Írás szavát: „Krisztus ugyanis nem kézzel emelt szentélybe lépett be, mely a valódinak csak előképe, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt közbenjárjon értünk. S nem azért lépett be, hogy többször fölál-dozza magát, mint ahogy a főpap minden évben belép a Szentek Szentjébe az idegen vérrel, különben a világ kezdete óta már többször szenvednie kellett volna. Ő azonban most, az idők végén, egyszer s mindenkorra megjelent, hogy önmagát fölál-dozva eltörölje a bűnt... Krisztus is egyszer áldozta föl magát, hogy elvegye soknak bűnét” (Zsid.9,24-27). – Az Úr parancsa szerint a „megemlékezés” ugyancsak szent áldozat. „Aztán kenyeret vett kezébe, hálát adott, megtörte és ezekkel a szavakkal ad-

ta nekik: „Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt cselekedjétek emlékezetemre” (Lk 22,19).

2. Hogy ez teremtsen embertestvérben krisztusi életet.

A Lélek küldése az ember megszentelésére szól. De csak elsősorban. A második küldetés: a mások megszentelése.

a) Az apostolok életére nézve világos. Azért jön, hogy tanítson. „Amint így imádkoztak, megrendült a hely, ahol egybegyültek. Mindnyájan elteltek Szentlélekkel és bátor bizalommal hirdették az Isten igéjét” (Ap.Csel. 4,31). – Azért jön, hogy megszenteljen a vevés útján másokat. Teremteni kell olyan életet, amelyre áll ez a szent szöveg: „A Lélek gyümölcsei viszont: szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság)” (Gal. 5,22-23). Ennek megvalósítását a vett kegyelem erejéből származtatja az apostol mondván: „hiszen Isten nem a féltékenység lelkét, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk” (2 Tim. 1,7).

b) De mindenkinek szól a szeretet-árasztás parancsa folytán, ami a főparancs.

Bef.: A pünkösdi Lélek útja: természetes és természetfeletti megvilágító, megindító és megszentelő égi áradás. – **Érkezésének jele:** a lélek átnemesedése, megszentelődése és **valóságos működése** – mások megszentelése.

2. beszéd: Inspirációk

(Dogmatikus beszéd: Pünkösdi Lélek)

Bev.: A költők mindig azt mondják: ihlettség tölti el lelküket, és akkor csendül dalra az ajkuk. A természet szépsége, az erdők ébredése, a patak csobogása, a madarak csicsergése rezgésbe hozza a lélek hangjait. Ez a kívülről jövő belépés a lélek belső megmozdulását hozza. Azért van az, hogy a költő, az emberek finomabb egyede nem magából indul ki. Kell a külső lökő erő, amely mozgásba hozza a lélek finom húroztatát. Az indítás hatása, az inspiráció gyönyörű dal, ünnepi ének, dallamos költemény... A dal azonban csak a lélek szülöttje, a nyelv zengése, a szavak dallama, az érzések hullámműve. Ez az ének azonban az emberi életnek egy parányi része, kicsi hullámfodra, kicsi változata. – Az élet teljessége, annak minden részének egybecsendülő öröme nem érhető el az emberi vagy környező világ indítása nyomán. Ezek csak egyes cselekedetekre indítanak. Ide nagyobb, **egyekből jövő** indítás kell. Nem is lökés, hanem égi áramlás, mely a mindenható Isten valóságából árad. Volt ilyen a nagy történelem folyamán, és észlelhető az egyes emberek életfolyamán. – Hol jelent és jelenik meg ez a lelki indítás?

1. Az első történelmi áramlás: a Pünkösöd.

A tüzes nyelvek jelképek voltak, de az igazi életalakulások: isteni erőből való táplálkozás.

a) A feledékeny, nem értő apostolokból próféta lelkek lettek. Látók! Múltat, jövőt látók! Értették Krisztus tanítását! Világosan látták a jövő élet kikötőjét! Ez az **értelem megvilágítása!**

b) A féltékeny és gyarló apostolok megerősödtek! A keresztút előtt elmenekültek... a feltámadás fényében sem erősödtek meg. Elrejtőztek. **A lélek ereje kellett**, hogy lelkük bizalma, ereje visszatérjen. Krisztus ígérte! Krisztus elküldötte! – Ez pedig az **akarat megedzését eredményezte.**

c) Mind a tiszta látás, mind az erős akarat új embert teremtett az apostolokból. Olyanokat, akik életük árán, lelkük minden javának feláldozásával hirdették a megérkezett Messiást! – Péter a példa, aki a nyelvek adományával prédikál s ezrével téríti Krisztushoz az embereket! Azután példa Szt. Pál, aki ilyenné lészen a lélek erejéből: „Háromszor megbotoztak, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést. Egy nap és egy éjjel a mély vízen voltam. Sokat voltam vándorúton, veszélyben forogtam folyóvizeken, veszélyben rablók miatt, veszélyben népem részéről, veszélyben a pogányok között. Veszélyben városokban, veszélyben a pusztán, veszélyben a tengeren, veszélyben hamis testvérek között. Fáradtam és kínlódtam, sokat virrasztottam, éheztem és szomjaztam, gyakran böjtöltem, fagyoskodtam és ruhátlan voltam” (2Kor. 11,25-27). – Íme, a **történelmi Pünkösöd** az isteni életáramlatba kapcsolja az apostolokat, és lélekerejükkel meghódítják az egész világot.

2. A második és a mi életünkben is észlelhető áramlás: az isteni életbe való titkos lelki bekapcsolódás.

Ameddig nem érint a Lélek lehelete, ameddig nem fűz be az égi életáramlatba, addig egészen földiek, vakok, lomhák és mozdulatlanok vagyunk. Hol észlelhető ez a valóságban?

a) Egyszer-egyszer kevésnek látjuk a földit. Vágyak, igények lépnek föl bennünk. Magasabb világok felé vágyunk. Honnan ez? Ez már az isteni indítás. A lélek ébresztgeti az élet igazi vágyait... Erről szól a Mester: „Aki meg akarja találni életét, elveszíti azt, de aki érettem elveszíti életét, megtalálja

azt” (Mt 10,39). – Sőt ezt a látást értékeli az apostol: „Hiszen számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség” (Fil. 1,21).

b) Egyszer-egyszer nehéz nekünk a bűn terhe. Súlyos a lélek-rög. Szeretnénk lerázni. Honnét ez? A Lélek akarja megkongatni a lelket. Ilyenkor felsikong az ember: „Uram, ne feddj meg engem boszúságodban, és ne fenyíts meg haragodban” (Zsolt. 6,2).

c) Egyszer-egyszer észrevesszük a lélek rejtett és elpihenő értékeit. Harsonát keresnénk, mely ébresztgeti az alvókat... De egyszerre csak ébrednek is! Honnét ez? A Lélek harsonája szól...

d) Egyszer-egyszer felvillan az örök élet távlata... Honnét ez? A Lélek megerősítő kegyelméből.

De) Egyszer-egyszer nagyon is érezzük akarati gyarlóságunkat. Nincs erőnk. Erkölcsi próbálkozásaink összeomlanak... De azután megerősödés jelentkezik... Honnét ez? A Lélek ereje ihletett meg bennünket. – Íme, az **egyéni élet** sem marad kívül az eget életáramlásán. A Lélek velünk van a világ végezetéig.

Bef.: Az életindítást az Isten indítja. A történelmi Pünkösdben az apostolokat, az élet folyamán mindnyájunk lelkét. **Új emberré** tesz bennünket, melyben elhal a föld embere, és feltámad a tüzes, a tetterős lelki ember. Így lesz bennünk állandó Pünkösöd, mert a Lélek kiáradásának bőségében pereg alá életünk. Csak vegyük észre, hogy a lélek indulásában a Szentlélek inspirációja beszél.

3. beszéd: Az ég csodáinak felcsendülése

(Dogmatikus beszéd: Isten értékelése)

Bev.: Az ember valóságos arca: a **várakozás**. Lelkének arca: a **vágyakozás**. Ezek beteljesítésére szólalnak meg az ég csodás hangjai. – Mik ezek a csodás és életet megemelő isteni kinyilatkoztatások?

1. Isten az élet Ura és Atyja.

a) Mit mondott az Ószövetség? „De legalább mostantól fogva így szólíts engem: én Atyám! Ifjúkoromnak vezére te vagy!” (Jer. 3,4).

b) Mit mond az Újszövetség? „Egy az Isten, mindnyájunk Atyja, aki minden fölött áll, mindent átjár és mindenben benne van” (Ef. 4,6).

2. Krisztus az ember testvére.

a) Mit mond Krisztus? „Fölmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20,17).

b) Mit tanít és **tesz** az égi Mester? „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6).

3. A Szentlélek az embert istenivé teremtő égi kiáradás.

a) Mit ad a Lélek? Szent tudatot, amely így szól: Isten a szeretet. „Szeretet az Isten: aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne” (1Jn. 4,16). Ezt viszi belénk az Úr Lelke!

b) Hogyan teremt át a Lélek? Erre ez a parancs: „Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

c) Mivé tesz? Az átalakulásnak ez a tartalma: „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” Tehát nem rabszolga többé, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten által örökös is” (Gal. 4,6-7)

Bef.: Így igaz, hogy csodák csodája valósul. Ez pedig így cseng: a föld embere az égi otthon zárandoka! Onnét jött – oda tör.

4. beszéd: A világ tájainak embertömege

(Dogmatikus beszéd: Kivé Krisztus?)

Bev.: Kivé Krisztus? Sokan vitatkoznak rajta! Fajé? ... Egyes kiválasztottaké?... Vagy mindenkié?...

1. Zsidóké?...

a) Küldetett-e a zsidóknak? Igen! Ezt maga mondja a Mester: „Küldetésem csak Izrael házának elveszett juhaihoz szól” (Mt 15,24).

b) De kiszélesedik másoknak! Ezt pedig így hirdeti a Mester: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – Sőt egyenesen hangoztatja a zsidó Saulból Pállá lett apostol: „Nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten ereje az minden hívőnek, elsősorban a zsidónak, aztán a pogánynak üdvösségére” (Róm. 1,16).

2. Pogányoknak?...

Küldetett-e a pogányoknak? Igen! Ők is az Ő tanítványai. – Ezért mondja az Írás: „Isten nem személyválogató. Ellenkezőleg, bármely nemzethez tartozó ember kedves előtte, ha eltölti az ő félelme és igaz tetteket visz végbe” (Ap.Csel. 10,35). Az igazság így szélesedik: a zsidókon át indul az üdvösség és a görögökön át szélesedik...

3. Mindenkinék?

a) Az egész emberiség az Övé! Ez valóság!

b) Az embertestvériség csodája – az Isten atyaságában nyer való tartalmat!

c) A Lélek szava valóban mindenkié! Még a nyelvek gátját is leköti a Lélek ereje. „Valamennyien elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy amint a Szentlélek szólásra indította őket” (Ap.Csel. 2,4). Ezért szól mindenkihez az apostol szava: „Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodtak, mivel ki-ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket” (Ap.Csel. 2,6).

Bef.: Mindenki hallja és mindenki érti, azért mert az égi Atya szól földi fiaihoz!

5. beszéd: A Lélekkel telítés égi áldása

(Erkölcsei beszéd: A Lélek hatása)

Bev.: A föld a Teremtő műve. Vele van tele a föld. Az ember is a Teremtő műve. Az Ő dicséretét kellene zengenie mindennek. Buzdít is erre a királyi Zsoltáros: „Dicsérjétek az Urat, ti szolgák, dicsérjétek az Úr nevét! Áldott legyen az Úr neve most és mindörökké! Napkeletől napnyugatig dicsértésék az Úr neve” (Zsolt. 112,1-3). – De hogyan észlelhető a Lélek jelenléte?

1. Az emlékeidézés birtoklásával.

a) Az Úr ígérete így szól: „A Vigasztaló pedig, akit az Atya nevében küld, megtanít majd mindenre és eszetekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14-26).

b) A Lélek érkezése ezt valósítja. – „Péter erre a többi tizenegyötől körülvéve előlépett és emelt hangon beszédet intézett hozzájuk...” (Ap.Csel. 2,14). – Mindent tud és mindent hirdet az apostol.

2. A hirdetésre ösztönzés kegye erejével.

Az apostol azonnal szól: „Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Vegyétek tudomásul és figyelemmel hallgassátok szavaimat!” (Ap.Csel. 2,14). – Amikor részegeknek mondják, akkor így szól: „Nem részegek ezek, ahogy azt ti gyanítjátok, hiszen a napnak harmadik órájában vagyunk...” (Ap.Csel. 2,15).

3. Meggyőzően magával ragadó Lélek lendületével.

De milyen volt ez a beszéd?

a) „Meglepdtek és álméklodva mondták...” (Ap.Csel. 2,7).

b) Ez a tartalmi értéke: idegen nyelven szólt, az elragadtatástól ihletetten hangzott és igen sok eredményt ért el. „...akik hajlottak szavára, megkeresztelkedtek. Aznap mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk. Ezek állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban” /Ap.Csel. 2,41-42/.

Bef.: Ez a Lélek alaki és belső átalakító ereje. Ilyen égi áldást kell kikönyörögni az Úr küldöttei számára és magunknak. – Ők hirdetőik legyenek – ti hűséges követők. Ez a Szentlélek-vétel csodája.

6. beszéd: Örök együttélés az élet értelmé

(Erkölcsei beszéd: Az élet értéke)

Bev.: A születés és halál olyan végpontok-e csupán, amelyek között örvénylik az élet?... Vagy olyan szent támpontok-e, melyek elseje az Istenszeretet tudatra ébredése és a másodika pedig az Istenhez tartozandóság szent birtoklása?

1. Születéstől kezdve az Istenhez tartozandóság az élet értelmé.

Erre céloz a próféta szava: „Valamennyit, ki nevémet segítségül hívja, kit dicsőségemre teremttem, alkottam és készítettem” (Iz. 43,7) – Miben mutatkozik az Isten szeretete?

a) A teremtés tényében. „Minden háznak van ugyanis építője, Isten azonban a mindenséget alkot” (Zsid. 3,4).

b) A megszentelés tényében. „...ölsétek magatokra az új embert, aki Isten hasonlóságára tiszta igazságban és szentségben alkotott teremtmény” (Ef. 4,24). Továbbá: „Benne teremtett mindent a mennyben és a földön: a láthatókat és a láthatatlanokat, trónusokat, uralmakat, fejedelemségeket és ha-

talmasságokat. Mindent általa és érte teremtett” (Kol. 1,16).

2. És a halál az örök Istenhez fűződés csodás iniciáléja.

a) Látszólag nem ez a helyzet. – Mert itt jár közöttünk a pusztító. „Mi foszt meg az élettől? A halál!” (Sir. 31,34).

b) Sőt így is gondolkodik az ember. Ezért mondja a Bölcs: „Óh, halál! Be keserű rád gondolni annak, ki békében élvezte javait” (Sir. 41,1). – Sőt ez is igaz: „A bűn zsoldja ugyanis a halál, Isten kegyelmi ajándéka azonban az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban” (Róm. 6,23).

c) De már a próféta így énekel: „Kiszabadíthatnám én őket a halál kezéből, megválthatnám őket a haláltól; halálod lehetnék, ó halál, marásod lehetnék, ó alvilág! De a vigasztalás el van rejtve szemem elől!” (Oz. 13,14).

d) De János szerint: „Bizony, bizony mondom nektek: Aki tanításomat megtartja, halált nem lát sohasem” (Jn 8,51).

e) De döntő ige az az Írás, amely a Mester halálát az ember életforrásának mondja: „Fia halála által kiengesztelődött velünk az Isten, mennyivel inkább szabadulunk meg most, hogy kibékültünk vele; annak élete által” (Róm. 5,10). – Ezért lett végső diadalunk az élet. „Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által nyilvánvalóvá is lett: Ő legyőzte a halált, s az evangélium által fölragyogtatta a hallhatatlan életet” (2Tim. 1,10). – (Reconciliatio!).

Bef.: Istentől! Istennel! És Istenért! És Istenben! – Mindörökké!

* *

d) *alcsoport: Diákbeszéd mintaként*

1. beszéd: Az örök Tűz fénye és melege

Bev.: Lement a nap. Sötétség borult a földre. Kialszik a fényforrás. Homály borul a termekre. A szem nem veszi észre a külső tárgyakat, és csak a kéz tapogat, de semmit sem mer biztosan érinteni. – A vándor nem látja az utat. Botorkál jobbra-balra. – A munkás nem látja a gépet, ami körül forgolódnia kell, a kézműves nem látja az eszközt, amivel dolgozik... Tapogatódzás, ingás, puhatolódzás, mozgás, céltalanság... Egyszer csak felgyulladnak újból az ívlámpák, fényesen világítanak. Utat, gépet, eszközt jelölnek, s víg dalolás közt kezdődik az eddig szünetelt munka. – A mechanikának kis képe valósul meg nagyban az emberi életben. Vannak itt is **utak, gépek, eszközök**, melyeken járunk, melyek körül szorgoskodni kell. Van itt is fényforrás, mely bevilágít az útra, mely világításba helyezi a gépet. – A kérdések kérdése ez: mi az élet nagy műhelyét megvilágító fényforrás?

1. A lelkünkben lobbanó láng arra mutat, hogy életvándorok vagyunk.

a) Megyek, **mennem kell**, megállnom nem lehet. Minden cselekvésemben egy önszabta célt keresek. Elérem-e? Mikor a vándor útnak indul, kitűzött úton halad s útközben megnézi az útjelzőket. Valamely ösztön hajtja előre, valamely belső erő visz, indít és taszít és azt akarja, törekedjél egy cél felé. Ösztöneim a test vágyainak kielégítését jelzik célnak – és rá akarna vinni az ösztönök útjára.

b) Egy másik hang a **nagy tettek felé** irányít! Kövesd ezt az utat! Nagy ember leszel! Csábít mind a kettő, de én az igazi utat szeretném megismerni. A helyes utat kutatom, de sötétségben élek! Csak az előttem járók szavát hallom. – Az első útról ezek hallatszanak: megcsaltál természet! Én a kórházban fekszem! – A másik útról hangot hallok: megcsaltál világ! Dicsőséget ígértél és megvetést adtál!

c) Egyszer csak elém áll valaki, nemes külsejű ember és az evangéliumi Mester szavaira hivatkozva azt mondja nekem: ösztönök csábítását követve rossz úton jársz... A dicsőség után kapaszkodva botorul haladsz...

2. A másik hang még messzebről, még nagyobb mond. Ennek csengése arra utal, hogy **az élet útja a végtelenbe nyúlik!**

a) A te lelked nagyobb távlatokat mutat. **Ősvágyad** az élet. Élmi és meg nem halni. Az út, amelyen járnod kell, az örök élet útja. Mintha ózondús levegőt szína bágyadt tudóm. Mintha tágra nyílna szűkös látóköröm. Mintha kiemelkednék ebből a bezárt világból. Mintha szárnyalna velem a lelkem. Utat találtam, fényt, bevilágítást nyertem az élet útjaira. Bevilágít rájuk a lélek fényforrása: a Krisztus.

b) Ez már olyan fényvetés, amelynek eredete a Szentlélek kegyelmi fénye. Itt azután életfeleletet kell adnod. – Rá akarok állni erre az útra! De ez az út valami különös. Egészen más emberek járnak

rajta, mint a másikon. Arcuk derűs, de meglátszik rajtuk az önmehtagadás és az önuralom. Szemük valamiképp hasonló a miénkhez, de messze távlatokba néz. Tesznek-vesznek, járnak a bevilágított úton, de cselekvéseik legtöbbje önmaguk körül forog. Dolgoznak, mint a munkások önnön lelkük életén. Elbágyad az egyik a nehéz úton, már-már visszalép a munkából, de egyszer csak felhangzik egy szó: előre! Előre!

c) Ennek a fényvetésnek követése –életed átnemesedése. Ne engedd, hogy csalódásba ringasson a fáradság, a munka hiábavalóságának gondolata. Nem! Ez a munka nem haszontalan. Ez szükséges! Ez jó! Ez nemes! Ez férfitípussá gyúr téged! Ne engedd magad befolyásolni a gyenge gondolattól. Lelked eléggé kidolgozott már. Nem a megállás, a hátralépés, a visszavonulás következhetik. Nézzél mélyebben a lelkedbe. Nézz bele ebbe a sajátos gépezetbe, tapasztald ki annak minden csavarát, kerekét, s ennek alapos ismerete munkára serkent. – Kezedbe adom azt az eszközt, amely nem más, mint a belsőben élő lelki erő, mely győzni tud. Amely elég izmos arra, hogy más erőket lenyűgözve tartson. Az ingadozó erőt merítve dolgozik tovább. Bevilágított gépezetébe az élet fényforrása: Krisztus. – Az apostolok Krisztussal voltak, Krisztussal cselekedtek, fényforrás közelében állottak, éltek. E Fény bevilágította előttük az élet igazi útját. Követték, mert nem értették ugyan, de hitték, hogy ez a helyes irány. Dolgoztak azután önmaguk megfékezésén, mert látták, mit tesz a Mester. A fényforrás rávilágított lelkükre és látták, mennyire távol áll lelkük Krisztus lelkétől. Most elmegy Krisztus. „Ti szomorogtok, de szomorúságtok örömmé fordul” (Jn 16,20). Szomorúság kél a lelkekben, de vigasz is. „Rövid idő még, és a világ nem lát engem többé. De ti láttok engem, mert én élek és ti is élni fogtok” (Jn 14,19). – Krisztus elmegy, de tanításának fényforrása utat, munkát és eszközt jelöl továbbra is. „...ismét rövid idő és viszontláttok engem... akkor örülni fog szívetek és örömtöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,19 és 22).

Bef.: Ez az apostoli lélek éljen mibennünk is. A fájdalom természetszerűleg kél a szívekben, ha céltalannak érzi itt magát, ha sötétségben botorkál. Egy kevésbé és nem láttok engem... de élni kell az apostoli léleknek és a bizalomnak, hogy meg fogom találni Krisztust. Egy kevés idő és megláttok engem... Hinni kell a lélek vágyának, amely az örök élet felé visz és ragad bennünket.

2. beszéd: A szent tüzek

Bev.: A szent tűz az Ószövetség egyetlen templomának oltárán lobogott. Az egyik oltáron áldozatot mutatott be a papság, a másikon örökké égett a tömjénáldozat tüze. A tűz szent jelkép, amely – néma beszédje szerint – elpusztítja ugyan a földi dolgokat, de illatozó áldozattá teszi Isten előtt az ember ajándékát. A tűznek ugyanis az a csodás ereje, hogy lobogó lángjai egyrészt hamuvá perzselnek, de másrészt fényt árasztanak és meleget terjesztenek. Amit tehát elpusztított a földiekből, azt finomabb formában adta vissza embernek, Istennek egyaránt. – Az isteni Megváltó távozása után tüzes nyelvek szálltak az apostolok fejére, s a Léleknek ereje megvilágosította az apostolok értelmét, és a Léleknek tüze szeretetre izzította, istenivé tüzesítette az emberi természetet. A pünkösdi tűznek tehát az volt a hatása, hogy rávilágított az emberiség igazi életútjára és a szeretet tüzét lobbantotta fel az apostolok szívében. Itt is azt látjuk, hogy a tűz alakjában lép elénk a Lélek és a szellemi élet megvilágításával és szeretetre gyújtásával indítja meg az ember lelkét. – De a gyakorlati életben kik gyújtják ezt a szent tüzet?

1. A Regnum Marianum ifjúságának lelkét ezzel a szent tüsszel gyújtogatják apostoli lelkü isteni követek.

a) A kis gimnazista nem igen látja még, milyen életutakat kell járnia, de a jó „atyák” lelkének tüze rávilágít a helyes ösvényre és megmutatja nekik az Istenhez vezető utat.

b) Majd a növekedés későbbi stádiumában a vallási igazságok elmélyítésével benne is fölgyújtja ezt a csodás világosságot, és így azután saját lelkének szent tüsszel járja az életet az Istennek kis szentjánosbogárkája...

c) De ezzel a munkával együttesen jár az ember és Isten szeretet tüsszel fölgyújtása. A lélek világában nincs hideg, vakító fényesség, csak meleget terjesztő lobogás ég. A szeretet tüze olyan formában lobbant föl a lélekben, hogy az Istennel és emberrel szemben meleg vonzódást tanúsít. A regnumi diák lelkében is ez a meleg szeretet érzete lép föl, és ez teszi lehetővé, hogy egész élete a hétköznapi ember élete fölé emelkedik. Benne a szeretet tüze él, belőle a szeretet árad, benne a felsőbbrendű ember diadalmaskodik.

2. Ennek a csodás pünkösdi tűznek igazi gyújtója és igazi erősítője az oltár szent tüze.

a) A léleknek tüzeit ugyanis csak úgy lehet izzítani, ha az örök világ szent tűzhelyéről visszük a lángot. Jó atyák is az oltárból élnek s a gondjaikra bízott gyermek lelkét az Oltáriszentség szent tüzevel, szent erejével erősítik.

b) A Szentség előtt kicsi mécszet gyújtanak és gondozzák, jeléül annak, hogy az élet szent tüze az Oltáriszentség csodás világából árad. Ide irányítják a gyermekek figyelmét. Ebből a szent tűzhelyből merítenek erőt és hevítik lelküket az Isten szeretetére. – Nem is alszik el ez a tűz, nem is fogy ki a Krisztus Szent Testével és Vérével táplálkozó lélek olaja, mert hiszen állandóan kapcsolatban **van vele az evangéliumi Mester.**

Bef.: Ha a Regnum Marianum ifjúságának Pünkösöd táján a Lélek szent tüzei gondolatát hozzuk az eszébe, akkor azzal a kívánsággal hívjuk fel a figyelmet a szent tüzek lobogására, hogy a lelkükben lobogó tüzeket az Oltáriszentség csodás erejével próbálják erősíteni és felfokozni. Ennek a lelki munkának az lesz az eredménye, hogy megvilágosodnak előttük a lélek igazi útjai, és kiárad belőlük az Isten és ember szeretet szent melege.

* *

Beszédláncok

Ezeknek hivatása inkább összefogó gondolatközlés, amely arra segítheti a szónokot, hogy **rendszeres egészben** lássa azt a gondolatsorozatot, amelynek valamelyik különálló pontját beszéd tárgyává választja. Jó az összefogó áttekintés, mert így **biztos** alapon szélesedik az egy beszédre szorított gondolatsorozat. – Lássuk ezeket egyenként.

I. beszédlánc címe: A Pünkösöd csodája

Ennek tartalma lehetne a **külső jelek** és **mozzanatok** átalakító ereje.

1. beszéd: Zúgó hangok csodájában

1. Isteni kinyilatkoztatások fénylobbantása.
2. Égi jelek felvillanása.

2. beszéd: Tüzes nyelvek

1. Tüzzel hevített Lélek.
2. Tüzet lehel a Lélek.

3. beszéd: Beszédes ajkak

1. beszél a száj.
2. Mert telített a lélek.

4. beszéd: Értő emberek

1. Arcon tükrözik a lélek.
2. Lélek fényét érti a lélek.

*

II. beszédlánc címe: A Lélek hatása

Ennek tárgya lehetne: mit hoz számunkra a Szentlélek megérkezése?

1. beszéd: Boldogság az érkezése

1. Vágyakkal fordul Felé az ember.
2. A bírás boldogságát érzi a lélek.

2. beszéd: Pecsét – a krisztusi tanításon

1. Krisztus szavai elhangzottan fennmaradnak.

2. A Szentlélek ereje elevenen éltet.

3. beszéd: Erő – az igehirdetésre

1. Fény – a múlt látására.
2. Fény – a jövő út bizonytalanságára.

4. beszéd: Biztosíték – a tevékenységre

1. Bátran hirdették az isteni ígét.
2. Mert Benne felismerték az örök élet igazi Igéjét.

*

III. beszédlánc címe: A Lélek vevői

Itt a Lélek vétel **alanyait** lehetne ismertetni.

1. beszéd: Pünkösdi apostoli lelkek

1. Ők veszik.
2. Ők továbbviszik.

2. beszéd: A közvetítőkből ajándékozottak

1. Ezek az – apostolt hallgatók.
2. Ezek – a világnépek.

3. beszéd: Partusok... médek...

1. Zsidók?
2. Pogányok?

4. beszéd: Az isteni ígét hallgatók és befogadók

1. Mindenkié – aki felfigyel.
2. Mindenki Istené – aki befogad.

*

IV. beszédlánc címe: Kikből szól a Lélek szava?

Itt a „Lélek megszállottjai” ismertető jegyeiről lehetne szólni.

1. beszéd: Isten nagyságát hirdetőkből

1. Lelkük egek felé feszül.
2. Lelkük egekből telítettik.

2. beszéd: Krisztus ígétét vevőkből

1. Apostoloké és utódoké.
 - a) Egyéni.
 - b) Tanító erők.
2. Mindenkié.

3. beszéd: A Krisztusért élőkől

1. Keresik a Krisztust.
2. Veszik a Szentlelket.

4. beszéd: A Krisztusért halókból

1. Hazavágyunk – a Mesterhez.
2. Hozzájutunk – a Mesterhez.

*

– Most csak **címek** következnek, amelyek az előzőkből tartalommal telíthetők.

I. beszédlánc címe: Az ígért Lélek

Tartalma: mit hoz a Szentlélek?

1. beszéd: A búcsúzó Krisztus vigasza
2. beszéd: Krisztus szavának teljesülését várók áhítata
3. beszéd: Az ígért égi Jelentkezés
4. beszéd: A lélekgazdagok együtthangolódása

*

II. beszédlánc címe: A Szentlélek a földre száll

Ez a beszédlánc a Lélek-vevők belső átalakulását ismertesse.

1. beszéd: A gyengék erősek lettek
2. beszéd: A feledékenyek tudósokká váltak
3. beszéd: A küzdők hittel telítetttek
4. beszéd: A hidegek izzásba jöttek

*

III. beszédlánc címe: A Lélek csodái

Itt az keresendő: milyen **kifelé való** lendületet ad a Lélek?

1. beszéd: Teremtett – isteni embereket (Hangszórók)
2. beszéd: Teremtett – értő embereket (Nyelveket értik)
3. beszéd: Teremtett – sodró fenékhullámokat
4. beszéd: Teremtett – sodróan Krisztushoz örvénylőket

*

IV. beszédlánc címe: A pünkösdi kegyelem ereje

Itt a mi, **alanyi Lélek-vételünk** nyomozandó ki!

1. beszéd: Égi zúgás zavarja a lelkeket
2. beszéd: Égi zsongás indítja a lelkeket
3. beszéd: Égi lendület lendíti az embereket
4. beszéd: Égi kegyelem alakítja a földi embereket

* * *